

مدبرات استهان بها كثير
من الناس - سنهالي

චිනිතූනි කාමනාස ලෙස සළකන
වැළකි සිටිය යුතු

තනනාචි කරුණු

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
هاتف: ٠١٦ ٤٢٣٤٤٦٦ - فاكس: ٠١٦ ٤٢٣٤٤٧٧

93

මනිසුන් සාමාන්‍ය ලෙස සළකන තනනම් කරුණු

محرمات استهان بها الناس يجب الحذر منه
اللغة السنهالية

جمعية الدعوة والإرشاد ونوعية الجاليات في الزلفي
Tel: 966 164234466 - Fax: 966 164234477

محرمات استهان بها الناس يجب الحذر منها
أعدّه وترجمه إلى اللغة السنهالية:
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
الطبعة الرابعة : ١٤٤٢/٩ هـ

③ **شعبة توعية الجاليات بالزلفي، ١٤٢٤ هـ**

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
شعبة توعية الجاليات بالزلفي
محرمات استهان بها الناس/محمد صالح المنجد - الزلفي ،
١٤٢٤ هـ

١٤٢ ص؛ ١٢ × ١٧ سم
ردمك : ٨-١٣-٨٦٤-٩٩٦٠
(النص باللغة السنهالية)

١- الحلال والحرام

أ. العنوان

١٤٢٤/٢٢٩

ديوى ٢٥٩

رقم الإيداع : ١٤٢٤/٢٢٩
ردمك : ٨-١٣-٨٦٤-٩٩٦٠

محرمات استهان بها كثير من الناس يجب الحذر منها
මිනිසුන් සාමාන්‍ය ලෙස සළකන වැළකී සිටිය යුතු
තහනම් කරුණු

පෙර වදන

නියතව සියළු ප්‍රශංසා අල්ලාහ්ටමය. අපි මහුව ප්‍රශංසා කරමු. තවද මහුගෙන් උදවු පතමු. තවද මහුගෙන් සමාව අයදීමු. තවද අපගේ කාර්යයන් මහු කෙරෙහි පවරා විශ් වාසය තබමු. තවද අප ආත්මට කළාටු නපුරු දේයින් අල්ලාහ්ගෙන් ආරක්ෂාව පතමු. තවද අපගේ කර්මවල අයහ පත්භාවයෙන්ද ආරක්ෂාව පතමු. අල්ලාහ් කවරෙකුට යහ මග පෙන්වන්නේද, මහුව තොමග යැවීමට බැරිය. තවද, කවරෙකුට මහු තොමගෙහි යවන්නේද, මහුව යහමග යැවීමට කිසිවෙකුට බැරිය. අල්ලාහ් හැර තැමදුමට සුදුසු කෙනෙකු තොමැති බව අප සාක්ෂි දරමු. තවද, මහු තනි කෙනෙකු බවද මහුට සමානව කිසිවෙකු තොමැති බවද නියතව, තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මහුගේ වහලා බවද මහුගේ දුතයා බවද අප සාක්ෂි දරමු.

අල්ලාහ් අනිවාර්ය කළ කාර්යයන් වෙනස් තොකර එලෙසම ඉටුකළ යුතු අතර, මහුගේ සීමාවන් උල්ලංගනය නොකළ යුතුයි. එසේම මහු තහනම් කළ දේ ක්‍රියාවෙහි නොයෙදවිය යුතුයි.

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ‘අල්ලාහ් තමාගේ දේව ග්‍රන්ථයෙහි කුමන දේ අනුමත (හලාල්) බව පවසන්නේද, ඒවා අනුමත (හලාල්)ය. මහු කුමන දේ තහනම් (හරාම්) ලෙස පවසන්නේද, ඒවා තහනම් (හරාම්)ය. මහු කුමන දේ ගැන කිසිවක් නොපවසා තිශ්ශබ්දව සිටින්නේද, ඒවා සහ -නයන්ය. එබැවින්, අල්ලාහ් ලබා දී ඇති සහනයන් මබලා පිළිගන්න. තියතවශයෙන්ම, අල්ලාහ් අමතක කරන්නෙකු තොවන්නාය’ යනුවෙන් පවසා ‘මබලාගේ දෙවියා අමතක කරන්නෙකු තොවන්නාය (19:64)’ යන අල්කුර්ආන් වැකිය කිවෙය. (ග්‍රන්ථය : හාකිම්)

සර්ව බලධාරී අල්ලාහ් තහනම් කළ දේ සියල්ල මහුගේ සීමාවන්ය. ‘මේවා අල්ලාහ් ඇති කළ සීමාවන්ය. එබැවින්, එම සීමාවන් ඉක්මවා යාමට උත්සාහ නොකරන්න (2:187)’ යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසන්නේය. අල්ලාහ් තම සීමාවන් ඉක් මවා යන්නන්ට හා තමා තහනම් කළ දේ පිළිපදින්නන්ට දැඩි ලෙස අවවාද කරයි.

‘කවරෙකු අල්ලාහ්ට සහ මහුගේ දුතයාට වෙනස්කම් කරන්නේද, එසේම, කවරෙකු මහු ඇති කළ සීමාවන් ඉක් මවා යන්නේද, (අල්ලාහ්) මහුව තිරයෙහි ඇතුළු කරයි. මහු එහි සදා කාලිකව සිටී. තවද, මහුහට (එහි) තිත්දිත වේදනාවන් ඇත (4:14)’ යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසන්නේය.

තහනම් කර ඇති දේවලින් වැළකී සිටීම අනිවාර්යවේ. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ‘මා මබලාට තහනම් කළ දේවලින් වැළකී සිටින්න. මා මබලාට ඉටුකරන ලෙස අණ කළ දේවලින් මබලාගේ ශක්තියට අනුව ඉටුකරන්න’ යනු වෙන් පවසන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

අසරණ ආත්මය ලත් හා දැනුම් ඥානය හිතවූ සිත්හි ආශාවන් පිළිපදින සමහරුන් අඛණ්ඩව තහනම් දේ ගැන සවන්දීමෙන් කනස්සල්ලට පත්වී ‘සැම දේ තහනම්. මබලා සැම දේම තහනම් කරන්නෝය. මබලා අප ජීවිතය දුෂ්කර තාවට පත් කළෝය. අප සිත්සනත්තුල අසිරුතාවයන් ඇති කළෝය. මබලා වෙන තහනම් හා තහනම් කිරීම හැර අත් කිසිවක් නොමැත. ආගම ලෙහෙසි දෙයක් වන අතර, එකී කරුණු විශාලත්වයෙන් යුත්තකි. අල්ලාහ් සැම දේ කෙරෙහි සමාව ලබා දෙන කරුණා වන්නයාය’ යැයි පවසති. මවුගේ මෙවන් තර්කයට අපි පවසන්නේ මෙසේය.

නියත වශයෙන්ම, අල්ලාහ් තමා කැමැති දෙය තීනිගන කරයි. මහුගේ තීනිරීති ගැන තාවන සම්පූර්ණය කරන්නා කිසිවෙකු නොමැත. අල්ලාහ් සියළුම දේ කෙරෙහි ඥාන වන්නයා හා සුක්ෂ්ම වන්නයාය. මහු සිය කැමැත්ත පරිදි කාර්යයන් අනුමත හා තහනම් කරයි. අල්ලාහ්ට තැමදුම කිරීම වනාහි මහු තීනි සම්පාදනය කළ දේ ඵලෙසම පිළි ගැනීම හා එයට සම්පූර්ණයෙන්ම යටහත්වීමකි.

අල්ලාහ්ගේ නීතිරීතින් මහුගේ දැනුම් ඥානය, සුක්ෂ්ම භාවය හා යුක්තිය යනාදී මගින් සම්පාදනය කළ එකකි. ඒවා නිශ්ප්‍රයෝජ්‍යතාවය හා විනෝදයට අයත් දෙයක් නොවත් තේය. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, මබ ස්වාමියාගේ වචන සත්‍යතාවයෙන් හා යුක්ති යෙන් සම්පූර්ණවිය. මහුගේ වචන වෙනස් කරන්නන් කිසි වෙකු නොමැත. සෑම සවන් දෙනා, හොඳින් දන්නා මහුය. (අල්කුර්ආන්-6:115)

තියත වශයෙන්ම, අල්ලාහ් අනුමත (හලාල්) හා තහනම් (හරාම්) කළ කරුණු කෙරෙහි මූලික පදනමක් පැහැදිලි කර ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මහු (අල්ලාහ්ගේ දූතයා) මවුන්ට පවිත්‍රවූ දෙය අනුමත කරයි. අපවිත්‍රවූ දෙය තහනම් කරයි. (අල්කුර්ආන්-7:157)

එබැවින්, පවිත්‍ර දේ අනුමත වේ. අපවිත්‍ර දේ තහනමය. අනුමත කිරීමේ හා තහනම් කිරීමේ බලය අල්ලාහ්ට පමණක් හිමි අයිතිවාසිකමකි. කවරෙක් මෙම අයිතිවාසිකම තමාහට හෝ වෙනත් පුද්ගලයෙකුට හෝ ඇති බව තර්ක කළේනම්, මහු ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් ඉවත්වූ ඉමහත් ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෙක් ලෙසට පත් වේ. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

මාර්ගයෙහි අල්ලාහ් අනුමත නොකළ දේ මාර්ගය කරන සමාන කරුවන් ඔවුන්ට සිටින්නේද ? (අල්කුර්ආන්-42:21)

අල්කර්ආනය හා අල්හදිසය (නබිතුමාගේ වදන්) පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් නොමැති අය හැර අන් කවරෙකු හෝ හලාල් (අනුමත) හා හරාම් (තහනම්) කරුණු ගැන කතා කිරීම තහනමය. මෙවන් (අල්කුර්ආනය හා අල්හදිසය පිළි බඳ) ඥානයක් නොමැති පුද්ගලයන් (ආගමික කරුණු) හලාල් හා හරාම් කිරීම ගැන දැඩි ලෙස අවවාද කර ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

අල්ලාහ් කෙරෙහි බොරුව ගෙතීම සඳහා මබලාගේ දිවු බොරුවට වර්ණනාකරන මෙය අනුමතය, (එනම් හලාල්ය) මෙය අනුමත නොවේ (එනම් හරාම්ය) යැයි නොකියන්න. (අල්කුර්ආන්-16:116)

සත්සුදක්සේ පැහැදිලිවම තහනම් කරුණු පිළිබඳව අල් කුර්ආනයේ හා අල්හදිසයේ සඳහන්කර ඇත. අල්ලාහ් මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

(නබිතුමන්) ඔබ කියන්න. ‘එන්න. මබලාගේ ස්වාමියා මබලාට තහනම්කර ඇති දේ කියවා පෙන්වමි. මබලා ඔහුට කිසිවක් හෝ ආදේශ නොකරන්න. දෙමාපියන්හට උපකාර කරන්න. දිළිඳුකමට බියවීමෙන් මබලාගේ දරුවන් සානනය නොකරන්න... (අල්කුර්ආන්-6:151)

එසේම, තනිතායක තුමාගේ හදිසි (වදන්)වලද තහනම් කරුණු සඳහන්කර ඇත. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ජාබිර් බින් අබ්දුල්ලාහ් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නිසැකව, අල්ලාහ් නේපැන්, මළ දෙය, උරා හා පිලිරු යනාදිය වෙළඳාම් කිරීම තහනම් කළේය. (ග්‍රන්ථය: අබුදාවුද්)

එසේම, තනි මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ඉබ්නු අබ්බාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නියතව, අල්ලාහ් කිසියම් දෙයක් හෝ තහනම් කළේ නම්, (එය විකිණීමෙන් ලැබෙන) එකී වටිනාකමද (ආදාය මද) තහනම් කරයි. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු හිබ්බාන්)

විවිධ තහනම් දේ අතර සමහර විශේෂ කරුණුද අල්කුර් ආතයෙහි සඳහන්වේ. උදාහරණයක් ලෙස අහාර පානයන් අතර තහනම් දේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

විශ්වාසවන්තයෙහි, ඉතීම මළ දෙයද, ලෙයද, උරාගේ මසද, අල්ලාහ් හැර වෙනත් අය වෙනුවෙන් (බෙලි කපන සතුන්ගෙන්) කුමකට නම් කියවනු ලැබුවේද එයද, බෙල්ල හිරවීමෙන් මළ දෙයද, හැපීමෙන් මළ දෙයද, (ඉහළ සිට) පහළට වැටී මළ දෙයද, අංවලින් ඇතගැනීමෙන් මළ දෙය ද, (සිංහ, කොටි ආදී) වනසතුන් අනුභවකළ දෙයද මබලාට තහනම් කර ඇත. (අනුභව කිරීමට අනුමත කළ

දේයින් ඒවා ප්‍රාණිකව හිඳ ‘බිස්මිල්ලාහ්’ කියා) බෙලා (බෙලි) කැපු දෙය හැර, (ඒවා අනුභව කළ හැක. වෙනත් ඇඳහිමි සඳ හා) සිටුවනලද දෙය වෙනුවෙන් කැපු දෙයද, ඊතල මගින් (ඒවා විඳිමින් නිමිති බලා) බෙලා කොටස් බෙදා ගැනීමද (බෙලාට තහනම්කර ඇත.) (අල්කුර්ආන්-5:3)

එසේම, විවාහ කිරීම තහනම් කළ අය පිළිබඳව සඳහන් කරන කළ අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

බෙලාගේ වචනද, බෙලාගේ දියණියන්ද, බෙලාගේ සහෝදරියන්ද, බෙලාගේ පියාගේ සහෝදරියන්ද, බෙලාගේ මවගේ සහෝදරියන්ද, බෙලාගේ සහෝදරයාගේ දියණියන් ද, බෙලාගේ සහෝදරියගේ දියණියන්ද, බෙලාට කිරි පෙචු කිරි වචනද, බෙලාගේ කිරි (බීමෙන්) සහෝදරියන්ද, බෙලාගේ බිරියන්ගේ වචනද (විවාහ කර ගැනීම) බෙ ලාට තහනම්ය. (අල්කුර්ආන්-4:23)

ආර්ථිකය ඉපයීමෙහි තහනම් දේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

අල්ලාහ් වෙළඳාම අනුමත කර, පොලිය තහනම් කරයි. (අල්කුර්ආන්-2:275)

නිසැකව, අල්ලාහ් තම දාසයන් කෙරෙහි ඉතා කරුණා වත්තයා ලෙස සිටී. එබැවින්, ඔහු පිරිසිදු දේයින් සීමාවෙන් තොරව අධිකව හා විවිධ වර්ගයන් අනුමතකර ඇත. එවන් අනුමත දේ අධිකව පවතින බැවින් ඔහු ඒවා පැහැදිලිකර නොමැති අතර,

තහනම්වූ දේ යම්කිසි සීමාවකින් පවතින නිසාත්, ඒවායින් වැළකී සිටිය යුතු නිසාත් මහු ඒවා පැහැ දැමීමට ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

බල කරවනු ලැබූ අවස්ථාවන් හැර අනෙක් අවස්ථාවල අල්ලාහ් මබලාහට තහනම් කළ දේ පිළිබඳව (ප්‍රථමයෙන්) මබලාට පැහැදිලිකර ඇත. (අල්කුර්ආන්-6:119)

පොදුවෙන් අල්ලාහ් අනුමත කළ කරුණු ඒවා පවිත්‍රතාව යෙන් පවතින කල් අනුමතවේ. අල්ලාහ් මේ බව මෙලෙස පවසන්නේය.

මිනිසුන්, පොළොව තලයෙහි ඇති පවිත්‍ර හා අනුමත දේ (පමණක්) අනුභව කරන්න. (අල්කුර්ආන්-2:168)

සියලුම දේහි උත්පාදකය, එකී තහනම් භාවය පිළිබඳ සාධක ලැබෙන තෙක් අනුමත වීම අල්ලාහ්ගේ දායාදයකි. මෙමගින් අල්ලාහ්ගේ කරුණාව හා දායයන් කෙරෙහි මහු ගේ විශාලභාවය පෙන්නුම් කෙරේ. එනිසා මහුට කිකරුවී, මහුට ප්‍රශංසාකර තුනි පුද කිරීම අප සැමට අනිවාර්යවේ.

මේවා තහනම් මේවා තහනම් ..... යනුවෙන් සැම තහනම් කරුණු ගැන සමහරුන්ට පවසනවිට මවුන්, ආගමික නීතිරීතින් බරපතල ලෙස දකිති. මෙමගින් මවුන්ගේ බල භීත විශ්වාසභාවය හා ආගමික කරුණු කෙරෙහි මනා අව බෝධියක් නොමැතිකම පෙන්නුම් කෙරේ. මෙවැන්නන්ට මේවා අනුමත, මේවා අනුමත ..... යනුවෙන් අනුමත දේ පිළිබඳව පවසන ලද්දේ

තම, ඉස්ලාම් ධර්මය පහසු ආගමක් ලෙසට පිළිගනීද? තොළසේනම්, මේවා පිරිසිදු මේවා පිරිසිදු ... යනුවෙන් එකී සෑම වර්ගයක්ම පැහැදිලි කළවිට ආගාමානුකූලව සිය ජීවිතය හැඩ ගැස්වීම අපහසු නොවන බව ඔවුන් තෘප්ති වෙයිද ?

ඔවුහු බෙලි කපතලද මටුවා, ගවයා, එළුවා, හාවා, මුවා, කැළේ ගවයා, කුකුළා, පරවියා, තාරාවා, පාත්තයා සහ වෙනත් ඇති කරන සතුන්ගේ මාංශ අනුමත බව කියවිය යුතු බවට සිතන්නෝද ? අප්‍රාණිකව පවතින මාළු හා පතා ගයා අනුමතද ? එළුවළු, පළා වර්ග, පළතුරු හා ප්‍රයෝජ්‍ය නය ලබා දෙන වෙනත් ඇට වර්ග යනාදීන් අනුමත බවට කිව යුතුද ? ජලය, කිරි, මී පැණි, තෙල් හා විතාකිරි යනාදීන් අනුමත බවට පැවැසිය යුතුද ? ලුණු, කොත්ත මල්ලි හා කුළුබඩු යනාදීන් අනුමත බව කිව යුතුද ? ලී, යකඩ, වැලි, ගල්, ප්ලාස්ටික්, කන්තාඩි හා රබර් යනාදීන් පරිහරණය කිරීමද, සවාරි යන සතුන්, යාන වාහන, දුම්රිය, නැව හා ගුවන් යානා යනාදියෙන් ගමන් බිමන් කිරීමද අනුමත බව කිව යුතුද ?

එසේම, වායු මිශ්‍රණය (Air condition), ශීතකරණය (Refri-gerator), රෙදි සෝදන යන්ත්‍රය (Washing machine), වෙලන යන්ත්‍රය (Dry Machine), කුරහන් ගල, ඇඹරුම් ගල (Grin-der), කීමා පිළියෙළි කරන යන්ත්‍රය (Chopped Meat Machine), මිශ්‍රණය (Blender) සහ වෙනත් වෛද්‍ය, ඉංජිනේරු, ගිණුම් කරණ, කාලගුණ පර්යේෂණ, ග්‍රහ මණ්ඩල පර්යේෂණ සහ

ගොඩනැගිලි ශාස්ත්‍රය පිළිබඳ උපකරණ, ජලය, බනිජ් තෙල්, ලෝහ වර්ග යනාදිය පොළොවෙන් ලැබෙන උපකරණ, පිරිසිදු කිරීමේ උපකරණ, භාණ්ඩ රසවත් කරන උපකරණ, මුදුණය කිරීමේ උපකරණ, හා පරිගණක යන්ත්‍ර යනාදීන් භාවිතා කිරීම අනුමත බව කිව යුතුද ?

කපු (Cotton), හනල් (Linen or Flax), ලොම් (Wool), හම්, කාත්‍රිම (Nylon), පොලියෙස්ටර් (Polyester) හා මෙවන් ආඥම් ආදීම අනුමත බව පැවසිය යුතුද ? එසේම, විවාහය, මිලදී ගැනීම, විකිණීම, වගකීම් දැරීම, තම වගකීම් භාර කිරීම, කුලියට ලබාදීම, වඩු සහ යකඩ වැඩවල යෙදීම, උපකරණ අලුත් වැඩියා කිරීම හා එළවත් රූක බලා ගැනීම යනාදිය අනුමත බව කිව යුතුද ?

අනුමත දේ ගැන මෙසේ අපි පවසා යන්නේනම්, එයට සීමාවක් නොමැතිව දිරිසවනු ඇත. මොවුන්ට සිදුවී ඇත්තේ කුමක්ද ? මවුන් කිසිවක් හෝ වටහා නොගෙන සිටින්නේ කුමක් නිසාදෝ ?

ආගම සරල බව මවුන් කරන තර්කය වැරදි සහගතය. ආගමේ සරලකම යනුවෙන් හඳින්වන්නේ, ඡේදන හෙවත් ආගාමානුකූල තීනිරීතින්වලින් තොරව, මිනිසුන්ගේ ආකල් පය හා මත මනාත්තර අනුව නොවේ.

ආගම සරලයි (එය සත්‍යයකි) යනු වැරදි සහගත තර් කය අනුව තහනම් කෙරුණු දේවල යෙදීම හා

ආගම සහ නයක් ලෙස ලබාදී ඇති වරප්‍රසාදය පිළිපැදීම අතර විශාල වෙනසක් පවතී. එනම්, ගමන් බිමන්හි යෙදෙනවිට සලාත යන් කෙටි කර (කස්රු) හෝ සම්බන්ධ කර (ජම්උ) ඉටු කිරීම, උපවාසයෙන් මිදීම, පා ආවරණ මත (මස්හු හෙවත් ජලයෙන්) පිරිමැදීම, (මෙම සහනය ගමනෙහි සිටින්නන්ට දින තුනක්ද, ගමෙහි සිටින්නන්ට එක් දිනයක්ද සීමාවේ), ජලය පරිහරණය කිරීමට අපහසුවන අවස්ථාවන්හි තයම් මුම් (හෙවත් පස්වලින් පිසැදීමේ) කිරීම, රෝගීන් සලාත යන් සම්බන්ධකර ඉටු කිරීම, වැහි කාලයෙහි සලාතයන් සම්බන්ධකර ඉටු කිරීම, තමා හා විවාහවීමට සිටින ස්ත්‍රීය බැලීම, කළ දිවුරුම කඩකිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රතිකාර ලෙස නියම කර ඇති වහලෙකු නිදහස් කිරීම හෝ දිළිත්තන්ට ආහාර සැපයීම හෝ අඳුම් සැපයීම යනාදි එකක් තෝරා ගැනීම හා බලකරවනු ලැබූ අවස්ථාවල මළ දෙය අනුභව කිරීම යනාදියන් ඉස්ලාම් ඡරීආනය විශේෂ සහනයක් වශ යෙන් අනුමත කර ඇති සහනයන්ය.

එනිසා, සමහර දේ තහනම් කිරීම කෙරෙහි යම් සුක්ෂ්ම භාවයක් ඇති බව වටහා ගැනීම මුස්ලිම් වරයාට අනිවාර්ය වේ. එවායින් සමහරයන් මෙසේය.

අ-සැබැවින්ම, අල්ලාහ් මෙවන් තහනම් දේ මගින් තම දාස යන් සෝදිසි කර, මවුන් කුමන කාර්යයන්හි යෙදෙත් තේද යනුවෙන් සිය අවධානය යොමුකර බැලීම.

ආ-අපායවාසීන් කවරුන්ද ? ස්වර්ගවාසීන් කවරුන්ද ? යනු වෙන් වටහා ගැනීම. නිශ්චය වශයෙන්ම, අපාය වාසීන් අපායයෙහි පිවිසීමට හේතුවන සිත්හි ආශාවන්හි ගිලී සිටියහ. ස්වර්ගවාසීන් ස්වර්ගයෙහි පිවිසීමට බාධාවක් ලෙස පවතින දුක් කරදර ඉවසා වැළකී සිටියහ. මෙවන් පරීක්ෂාවක් නොවන්නේ නම්, අල්ලාහ්ට කීකරුවන්නේ කවරෙකුද ? මහුට වෙනස්කම් කරන්නේ කවරෙකුද ? යන්නහි වටහාගත නොහැකි වේ.

ඉ-විශ්වාසීන් (අල්ලාහ්ට කීකරු වන කළු මුහුණ දෙන) අසිරුතාවන් කුලිය ලැබීමේ වෙනතා අසින් ඉවසා සිටීම කරාද, මහුගේ තෘප්තිය ලැබීමේ වෙනතා අසින් මහුගේ අණපනත් පිළිපැදීම කරාද බලති. වෙශධාරීන් (අල්ලාහ්ට යටත්වනවිට මුහුණදෙන) අසිරුතාවන් දුක්, හිරිහැර හා පාඩු ලැබෙන අසින් බලති. එබැවින්, ඒවා පිළිපැදීමද අල්ලාහ්ට කීකරුවීමද මවුන්ට අසිරුතාවයක් බව පවතී.

විශ්වාසවන්තයා තහනම් දේ කෙරෙහි වැළකී සිටීමෙන් විශ්වාස භාවයෙහි වින්දනය අනුභව කරයි. කෙසේ නම්, පුද්ගලයෙකු අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යැයි පිරිසිදු වෙනතාවෙන් කිසියම් තහනම් දෙයකින් වැළකී සිටියේනම්, ඒ වෙනුවට එයටත් වඩා යහපතක් අල්ලාහ් මහුට ලබා දෙයි. එසේම මහු සිත්සතනෙන් විශ්වාස භාවයෙහි වින්දනය දැන ගනී.

මෙම පොත් පිටුවයෙහි ඡරිආනයෙන් ආගමානුකූලව තහනම්කර ආති විවිධ කරුණු අල්ලාහ්ගේ අල්කුර්ආන් වැකි හා තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ තනිවදත් සාධක සහිතව සදහන් කර ආත. මෙවන් තහනම් කරුණු අධික මුස්ලිම් වරුන් අතර ව්‍යාප්තව පවතිත හා අධිකව මවුන් යෙදෙන කරුණුය. මෙවැනි තහනම් කරුණු ගැන මුස්ලිම් වරුන්ට පැහැදිලිව වටහා දීමේ හා මවුන්ට යහපතක් ලබා දීමේ වෙනතාවෙන් ඒවා මෙහි සදහන්කර ආත්තෙමි.

සර්ව බලධාරි අල්ලාහ් මට හා මාගේ සහෝදර මුස්ලිම් වරුන්ට මහුගේ සුමග, යහපත සහ මහු තියම කළි සීමා වන් ඉක්මවා තොයා එකි ස්ථිරථාවය ලබා දෙනු මැනවි. මහු තහනම් කළි දේ අපෙන් තුරන් කරනු මැනවි. පාප කාරියයන්ගෙන් අප සැම ආරකෂා කරනු මැනවි. අල්ලාහ් ඉතා විශිෂ්ඨ අරකෂකයාය. මහු කරුණා වන්තයින් අතර ඉමහත් කරුණා වන්තයාය.

අල්ලාහට ආදේශ කිරීම

අල්ලාහ් පොදුවෙන් තහනම් කළ දේ අතරෙහි අල්ලාහට ආදේශ (මිර්කය) කිරීම වැදගත් පාප ක්‍රියාවකි. මක්නිසාද යත්, තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුළ 'මම බෙලාහට මහා පාපයන් (තුනක්) ගැන දැනුම් දෙන්නද? 'යනුවෙන් (තුන් වරක්) විමසීය. එවිට ඔවුන් (සහාබාවරුන්) 'තඛිතුමාණෙනි, ඒවා අපහට දැනුම් දෙන්න' යනුවෙන් පැවැසූ කළ එතුමා 'අල්ලාහට ආදේශ කිරීම, ...' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ බව අබුබකර් (රලි) තුළ වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථ : බුහාරි හා මුස්ලිම්)

අල්ලාහට ආදේශ කිරීමේ මහා පාපයන් හැර අන් පාප යන්ට අල්ලාහ් සමාව දීමට පුලුවන. නමුත් ආදේශ කිරීමේ පාපයට අල්ලාහ් සමාවක් නොදෙන්නේය. මන්දයත්, මේ සඳහා පොද්ගලිකව පිරිසිදු පාපොච්චාරණයක් කළ යුතුයි. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

සැබැවින්ම, අල්ලාහ් තමාට ආදේශ කිරීමේ පාපයට සමා වක් නොදෙයි. මේ හැර අන් පාපයන් සඳහා තමා කැමැති අයට (පමණක්) සමාව දෙයි. (අල්කුර්ආන්-4:48)

මහා මිර්කය හෙවත් ආදේශ කිරීම මුස්ලිම් වරයෙකුට ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් පිටමත් කරයි. මෙවන් මිර්කයෙහි සිටි තැනැත්තා පාපොච්චාරණය නොකර

මිය ගියේ නම්, ඔහු තරකාදියෙහි සදාකාලිකව සිටී. මෙවන් මහා මිරිකයක් මුස් ලිම්වරුන් වාසය කරන බොහෝ ප්‍රදේශවල අධික වශයෙන් ව්‍යාප්තව පවතී.

මිනිවල වන්දනාමානය

මිනිවල වන්දනාමානය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ, තැසී ගිය අවලියා හෙවත් යහපත්ගිලිත් මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යථාව යන් සපුරා දෙන බවද, ඔවුන් ලක්වන පීඩාවන් ඉවත් කරන බවද ඔවුන්ගෙන් උදව් උපකාර හා රුකවරණ පැතිය හැකි බවද විශ්වාසය කිරීමකි. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව ‘මහුට හැර (වෙනත් කිසිවෙකුට හෝ) ඔබ වන්දනාමාන නොකළ යුතු බවත්...’ (17:23) යනුවෙන් පවසන්නේය.

එසේම, වක්තෘවරුන් හා යහපත්ගිලිත් හෝ මෙවන් අය ගෙන් මැදිහත්වීම සඳහා හෝ දුෂ්කරතාවයෙන් මිදීම සඳහා ප්‍රාර්ථනා කිරීමද මිනිවළ වන්දනාමානයකි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

පීඩාවට ලක්වූ තැනැත්තා ප්‍රාර්ථනා කරනවිට එයට පිළි තුරු ලබා දෙන්නේ කවරෙක්ද ? ඔහුගේ පීඩාවන් ඉවත් කරන්නේ කවරෙක්ද ? නවද, ඔබලාව මේ පොළෝ තලය මත නියෝජිතයින් ලෙසට පත් කරන්නේ කවරෙක්ද ? (මෙවන් කරුණු ඉටුකිරීම සඳහා) අල්ලාහ් සමග (වෙනත්) තැමදීමට සුදුස්සෙකු සිටින්නේද ? (අල්කුර්ආන්-27:62)

සමහරුන් තම ඡේක් හෙවත් නායකයාගේ හෝ යහපත් ශීලයා හෙවත් වලිවරයාගේ තම උච්චාරණය කරති. ඔවුන් සිටගෙන සිටින කළද, හෝ අසුන්ගෙන සිටින කළද හෝ යම් පීඩාවක් සිදුවන කළද මෙලෙස උච්චාරණය කිරීමේ සිරිතක් කරගෙන සිටිති. ඔවුන් පීඩාවකට හෝ තිත්දාවකට හෝ දුකකට හෝ ලක්වුවද එක් එක්කෙනා යා මුහම්මද්, යා අලී, යා හුසෙයින්, යා බදවී, යා ජීලානි, යා ෂාදුලී, යාර්ෆාර්, යා අයිදුරුසී, යා සයිසදා සෙසනබ් හා යා ඉබ්නු අල්වන් යැයි කැඳවා ප්‍රාර්ථනා කරති. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

නියතව, මබලා අල්ලාහ් හැර වෙනත් කවරෙකුට කැඳවා අඩ ගසන්නේද, ඔවුන්ද මබලා සේම දාසයින්ය. (අල්කුර් ආන්-7:194)

සමහර මිනිවළ වැඳුම් කරුවන් එම මිනිවළ වටකිරීම, එහි කුළුනු වැනි දේ අතින් අල්ලා ශරීරය මත පිරිමැදීම, එහි පඩිපැලවල් සිඹීම, එහි ඇති සුදුන් මුහුණ මත ගැම, මිනිවළ දුටු විගස එයට හිස තමා ආචාර (සුප්‍රදය) කිරීම, එහි ඉදිරියේ බැතිසිතින්ද, කීකරුවෙන්ද, බැගැපත්කමින්ද සිට රෝගයෙන් මිදීම හෝ දරුවෙකු ලබා ගැනීම හෝ සිය අවශ්‍යතාවයන් සරලකර ගැනීම හෝ මෙවන් අවශ්‍යතාවන් හා අරමුණු පිළිබඳව අයැදීම යනාදී කාර්යවල යෙදී සිටිති. සමහරවිට ඔවුන් මිනිවලෙහි සිටින්නා අමතා ‘මගේ නායක තුමනි, මම මබ වෙත ඉතාමත් ඇත ගමකින්

සිට පැමිණ සිටිමි. මාව හිස් අතකින් තොයවන්න' යැයි පවසති. නමුදු අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

පරලොව දිනය දක්වා (කැඳවා පුර්වතා කලත්) නමාට පිළිතුරු දීමට නොහැකි අල්ලාහ් හැර වෙනත් අය කැඳවා පුර්වතා කරන්නාට වඩා නොමග සිටින්නා කවරෙකු විය හැකිද ? නමුත්, මවුත් තමන් කැඳවා කරන පුර්වතාවන් කෙරෙහි පවා නොදැනුවත්ව සිටිති. (අල්කූර්ආන්-46:5)

තඹතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා 'කවරෙකු අල්ලාහ් හැර මහුට ආදේශව පවතින දේ කැඳවා පුර්වතා කරමින් සිටින තත්වයේ මරණයට පත්වන්නේද, මහු තරකාදියෙහි පිවිසේ' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ බව අඛුදුල්ලාහ් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

සමහරුන් මිනිවළ කරා ගොස් එහි තමාගේ හිස බු ගා ගනිති. තවත් සමහරුන් තමන් වෙත විවිධ මාතෘකාවලින් යුත් ව්‍යාජ තොරතුරු සහිත පොත් පත් තබාගෙන සිටිති. මෙවන් පොත් පත්වලට (මනාසික් හජ්ජිල් මුෂාහිද්) ප්‍රත්‍ය ක්ෂ හජ් කර්තව්‍යය (?) යනුවෙන් නම්කරද සිටිති. තවත් සමහරු අවිලියාවරුන් විශ්වය පාලනය කරන බවද මවුත්ට පල විපාක කිරීමේ හැකියාවන් ඇති බවද විශ්වාස කරති. නමුත් අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

අල්ලාහ් මබව යම් පීඩාවකට ලක් කළේනම්, එය ඉවත් කරන්නන් මහු හැර (වෙනත් කිසිවෙකු හෝ)

නොමැත. එසේම, අල්ලාහ් මෙහි යහපතක් කිරීමට අදහස් කළේනම්, මහුගේ දායාදය වළක් වන්නන් කවරෙකු හෝ නොමැත. (අල්කුර්ආන්-10:107)

අල්ලාහ් හැර අන් දේට භාරවීම

මෙසේම අල්ලාහ් හැර අන් අය වෙත භාර මස්පු කිරීමද අල්ලාහ්ට ආදේශ (මර්කය) කිරීමකි. සමහරුන් සොහොන් ගතව සිටින්නන් හට දීප්තිය සහ ආලෝකය දැවෙන බවට පොරොන්දු වීම වැනි දේද මෙයට අයුලත්වේ.

අල්ලාහ් හැර අන් දේට කැපීම

අල්ලාහ් හැර අන් දෙය වෙනුවෙන් කැපීම කිරීම මහා මර්කයන් අතර එකකි. අල්ලාහ් ‘එබැවින්, මෙ ස්වාමියාට මෙ (සලාතය) නැමදුම ඉටුකර, කුර්ඛාන් හෙවත් කැපීමද කරන්න’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (අල්කුර්ආන්-108:2)

එනම්, අල්ලාහ් වෙනුවෙන්ද මහුගේ නාමයෙන්ද කැපීම කළ යුතුයි. තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් මෙලෙස පවසන්නේය.

අල්ලාහ් හැර වෙනත් දෙය කෙරෙහි කැපීම කරන්නාට අල්ලාහ්ගේ ශාපය ඇතිවේවා. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

තහනම්වූ කැපීමෙහි අල්ලාහ් හැර වෙනත් අයට කැපීම හා අල්ලාහ්ගේ නාමයෙන් තොරව කැපීම යනාදි කරුණු දෙකක් අයුලත්වේ. මෙම ක්‍රම දෙක

මගින් කපතලද දේ අනුභව කිරීම තහනම්ය. වර්තමානයෙහි බහුලව පවතින ජාතිලියියා හෙවත් අඤාන කාලයේ චාරිත්‍රවලින් (අල්ලාහ් විසින් ගින්නෙන් මවතලද එක් මැවීමක්වූ) පින් වෙනුවෙන් කැපීම් කිරීමද එක් සිරිතකි. උදාහරණයක් වශයෙන් මවුන් නිවසක් මිළදී ගන්නද, නිවසක් ඉදි කලද, පීදක් කැපුවද මෙම පිතවරුන්ගේ පීඩාවලට බියවී එම ස්ථානයෙහි හෝ එහි පඩිපේලි මත හෝ කැපීමක් කරති. මෙයද මිරිකයට අයත් වැරදි සහගත කැපීමකි.

අල්ලාහ් තහනම් (හරාම්) කළ දෙය අනුමත (හලාල්) බවද, අල්ලාහ් අනුමත කළ දෙය තහනම් බවද පිළිගැනීම හෝ මෙසේ කිරීමේ හැකියාවන් අල්ලාහ් හැර අන් අයටද ඇති බව විශ්වාස කිරීම ඉමහත් ප්‍රසිද්ධ මිරිකයකි.

අල්ලාහ් මෙය ඉමහත් කුෆරයක් (ප්‍රතික්ෂේප කිරීමක්) ලෙස මෙසේ පවසන්නේය.

මවුන් අල්ලාහ්ව අතහැර නම පියතුමානන්ද, සන්නියා සින්නද මරියමගේ පුත්‍රයාවන මසීහයද දෙව්වරුන් ලෙස පත් කර ගනිති. (අල්කුර්ආන්-9:31)

තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙම වැකිය පාරායනය කරන කළ එයට සවන් දුන් මම ‘මවුහු මවුන් (පියතුමන් හා සන්නියාසින්න)හට වන්දනාමානය කරමින් නොසිටියහ’ යනුවෙන් පැවැසීම්. එයට තබ්තුමා ‘එසේමයි. තමුදු, පියතු මන් හා සන්නියාසින්න

අල්ලාහ් අනුමත කළ දෙය තහනම් ලෙසත්, තහනම් කළ දෙය අනුමත බවත් පැවැසූ කළ එය මවුහුදු එසේම පිළිගත්තේ නැද්ද ? මවුත් කළ වන්දනාමා තය මෙයමවේ' යනුවෙන් පැවැසූ බව (පෙර කිතු මතෙකු ලෙස සිටී) අදී බිත් හානිමි (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බයිහකි)

අල්ලාහ් ආදේශකරුවන් ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

මවුත් අල්ලාහ් හා මහුගේ දුනයා තහනම් කළ දේ තහනම් දේ ලෙස නොසළකා හා සත්‍ය ආගම (පිළිගෙන) අනු ගමනය නොකරමින් සිටින්නෙහිදෝ ... (අල්කුර්ආන්-9:29)

(නබිතුමනි, මවුත්ගෙන්) මබ විමසන්න. අල්ලාහ් මබ ලාට පහළ කළ ආහාරයන් කරා මබලාගේ අවධානය යොමු කරන්නේද ? එයින් සමහරයන් තහනම්වූ ලෙසත් වෙනත් සමහරයන් අනුමතවූ ලෙසත් මබලාම නිගමනයකර සිටිත් නෝය. (මෙසේ නිගමනය කිරීමට) අල්ලාහ් මබලාට අවසරය ලබාදී තිබේද ? නොඑසේනම්, අල්ලාහ් මන මබලා කල් පනිකව ගොනා පවසන්නේද ? (අල්කුර්ආන්-10:59)

හුනියම්, ජ්‍යෙෂ්ඨ හා ගාස්තු බැලීම

මේවා වර්තමාන සමාජයෙහි බහුලව පවතින මිරිකයට (ආදේශ කිරීමට) අදාළ කරුණුවේ.

හුනියම් කිරීම කුරුස හෙවත් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම අති කරවන මහා පාප ක්‍රියාවන් අතර එකකි. මෙමගින් විෂා කය හැර වෙනත් කිසිදු ඵලක් නොවන්නේය. එසේම හුනි යම් කරන්නා පාප කරුවෙකි. හුනියම ඉගෙන ගැනීම පිළි බදුව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

(සැබැවින්ම) ඔවුන් තමන්හට ඵලක් ලබා නොදෙන හා විපත ගෙනදෙන දේ ඉගෙන ගනිති. (අල්කුර්ආන්-2:102)

එබැවින්, හුනියම් කරන්නා කුමන තැනකට ගියද, කිසි විටක ඔහු ජයග්‍රහණය නොලබයි. (අල්කුර්ආන්-20:69)

තවද, සුලෙමාන් කිසි විටක (හුනියම් කර) අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ෂේප නොකළේය. තමුදු, ප්‍රතික්ෂේප කළේ නිසැක යෙන්ම, සානාන්වරුන්ය. ඔවුන් හුනියමද, බාබිලෝන් (තහ රයෙ)හි (විසු) භාරුන් හා මාරුන් යන සුරුදුතවරුන් දෙදෙනාට පහළ කරන ලද (බවට පවසා වැරදි සහගතව ක්‍රියා වෙහි යෙදීමට විවිධ) දේද මිනිසුන්ට ඉගැන්වූහ. එනමුත්, ඔවුන් (සුරුදුතවරුන් දෙදෙනා) ‘අපි පිරික්සීම ලෙස සිටින්නෙමු. එහෙයින්, (මේවා ඉගැනගෙන) මබලා

ප්‍රතික්ෂේප කරන්නන් ලෙස නොවන්න යනුවෙන් පවසා අවවාද කරන තෙක් මවුහු (හුනියම) කිසියම් කෙනෙකුට හෝ ඉගැන්වූ යේ නොමැත. (අල්කුර්ආන්-2:102)

හුනියම් කරන පවට දඩුවම මහුව මැරීම වේ. එමගින් උපයාගැනීම තහනම් තිත්දින ක්‍රියාවකි. අභ්‍යන්තරයන්, අප රාධකරුවන් හා විශ්වාසයේ බෙලහිතවුවන් තම සතුරන්ට විරුද්ධව හෝ මවුන්ගෙන් පළිගැනීමට හුනියම් කාරයන් කරා යති. සමහරුන් තමන් ලක්වී සිටින හුනියමෙන් මිදීම සඳහා මවුන්ගේ පිහිට පනමින් තහනම් මාර්ගයෙහි තියලී සිටිති.

මෙවැනි අය අල්ලාහ්ගේ පිහිට පැතීමද, ආගම අනුමත කළ මුඅව්විදාන් (රුකවරණය පනත) සුරා අල්ෆලක්, සුරා අත්තාස් හා මෙවන් අල්කුර්ආන් හි සමහර පරිවෘත්තයන් මගින් අල්ලාහ්ගෙන් රුකවරණය පැතීමද අනිවාර්යවේ.

එසේම, රතල විදීමෙන් තිමිති බලන්නන් හා ශාස්ත්‍ර බලන්නන් සැබැවින්ම, අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ෂේප කරන කාෆිර් වරුන්ය. මක්නිසාද යත්, මවුහු සැඟවුණු දේ තමන් දැන සිටින බවට තර්ක කරති. මෙවැනි සැඟවුණු දෙය අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුට දැනගැනීමට නොහැක. මවුහු මෝඩ යන්ගෙන් මුදල් හා මෙවැනි දේ ලබා ගැනීම සඳහා විවිධ මාර්ගයන් අනුගමනය කරති. වැලි මත ඉර ආදී බැලීම, අන්

රේඛා බැලීම, භාජනයෙහි ජලය පුරවා ඒ මත බැලීම, බුලත් කොළ මත තීන්ත පිරිමදා බැලීම, කණ්ණාඩිය බලා සැඟවුණු කරුණු පැවැසීම හා මෙවන් මාර්ගයෙන් මිනිසුන් රවටමින් ඔවුහු උදර පෝෂණය පමණක් ලබා පීඩන වෙමින් සිටිති.

මවුන් එක් වරක් සත්‍යය කරුණක් පැවැසුවේනම්, අනු තව වතාවත් අසත්‍ය කරුණු පවසති. අනුවත මෝඩයන් මවුන් පවසන එක් සත්‍යය වටහාගෙන මවුන් ගොතා ව්‍යාජ ලෙස පවසන අසත්‍ය කරුණු අනු තවයක්ම සත්‍ය බවට පිළි ගනිති.

විවාහ සම්බන්ධතාවය, වෙළඳ කටයුතු හා අනාගතයෙහි සිදුවීමට හැකි සුභ හා අසුභ කරුණු කෙරෙහි අනාවැකි දැන ගැනීම සඳහාද අතුරුදහන්වූ දේ සොයා තැවත ලබා ගැනීම සඳහාද මවුන් වෙතට යති. ඊතල විදීමෙන් තිමිනි බලන්තත් හා ශාස්ත්‍රකරුවන් කරා ගොස් මවුන් පවසන දේ සත්‍යය බව පිළිගත්තත් ඉස්ලාමයෙන් පිටමන්වූ කාර්ට් වරුන් ලෙසට පත්වෙති. මේ පිළිබඳව තඹිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

කවරෙක් තිමිනි කරුවෙකු හෝ ශාස්ත්‍රඥයෙකු වෙත ගොස් මහු පවසන දෙය සත්‍ය ලෙස පිළිගත්තේ නම්, මහු තඹිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාට පහළ කළ ආගම ප්‍රතික් ඡේප කළේය. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

තමුත්, මවුන්ට සැඟවුණු කරුණු පිළිබඳ කිසියම් දැනු මක් හෝ තොමැති බව දැනගෙන මවුන් සෝදිසි

කිරීම හා මෙවන් කරුණු සඳහා හෝ මවුන් කරා යන්නා ප්‍රතික්ෂේප කරුවෙකු නොවන්නේය. තමුන්, මහුගේ දින හතලිහක සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. මෙය පිළිබඳව තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

කවරෙකු නිමිති කරුවෙකු කරා ගොස් මහුගෙන් කිසි යම් කරුණක් පිළිබඳව විමසුවේද, මහුගේ දින හතලිහක සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මහුගේ සලාතයන් පිළිගනු නොලැබුවද, එම දින හතලි හම සලාතයන් ඉටු කිරීම මහුට අනිවාර්යව පවතී. එසේම මහු එම පාපය සඳහා පාපොච්චාරණයක් කළ යුතුය.

තාරකාවන්ගේ ගමනෙහි විශ්වාසය තැබීම

මිනිස් ජීවිතයෙහි සිදුවීමවල තාරකාවන්ගේ ගමන් බල පාත බව විශ්වාස කිරීම තහනමය.

දිනක් තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් හුදෙදිනයා තැමැති ස්ථානයේ අපට සුබය සලාතය ඉටු කළේය. ඒදින රාත්‍රී වර්ෂාවක් වැසී තිබින. සලාතය අවසන් කළායින් පසු එතුමා මිනිසුන් අමතා ‘මබලාගේ ස්වාමියා කුමක් පවසා ඇති බව මබලා දැන සිටින්නේද?’ යනුවෙන් විමසීය. එවිට සභාඛාවරුන් ‘ඒ පිළිබඳව දැන සිටින්නේ අල්ලාහ් හා මහු ගේ දුතයා පමණකි’ යනුවෙන් කීහ. එකළ එතුමා ‘මාගේ දාසයන්

අතරේ මාව විශ්වාස කරන්නාද මාව ප්‍රතික්ෂේප කරන්නාද සිටී. කවරෙක් අල්ලාහ්ගේ භාග්‍යයෙන් හා මහු ගේ කරුණාවෙන් මෙම වර්ෂාව වැසූ බව පවසන්නේද, මහු මාව විශ්වාසය කරන්නා හා තාරකාවන් ප්‍රතික්ෂේප කරත් නාය. කවරෙක් තාරකාවන්ගේ පැවැත්ම අනුව වර්ෂාව වැසූ බව පවසන්නේද, මහු මාව ප්‍රතික්ෂේප කරන්නා හා තාරකාවන් විශ්වාස කරන්නාය' යනුවෙන් අල්ලාහ් පැවැසූ බව ප්‍රකාශ කළේය. මෙය සෛද්ද් බිත් කාලිද් අල් ජහ්නී (රලී) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : ඛුහාරි)

පුවත්පත්වල හා සගරාවල පල කෙරෙන ලෝක පලාපල කෙරෙහි විශ්වාසය කිරීමද මෙවන් මිරිකයට ඇතුළත් වේ. කවරෙක් එහි පලවන තරු හා ග්‍රහ තාරකාවන් පිළිබඳ ලෝක පලාපල කෙරෙහි විශ්වාස කරන්නේද, මහු මුෂ්රික් හෙවත් අල්ලාහ්ට ආදේශය කරන්නාය. සිතෙහි සැතපීම සඳහා මේවා කියවන්නා පාපකරුවාය. මන්දයත්, මිරිකයට අදාල කරුණු කියවා සැතපුම සෙවීම තහනමය. මෙවැනි මිරිකයට අදාල කරුණු කියවීමෙන් සමහරවිට මහුගේ සිත් සතත් තුළ සානාත් ඒවා පිළිබඳ විශ්වාසයද ව්‍යුත්පන්නය. මෙය මිරිකයට අදාල මාර්ගයක් වශයෙන් පත්වීමට හැක.

අල්ලාහ් එල ඇති නොකළ දේහි එල ඇති බව විශ්වාස කිරීම

සමහරුන් ශාස්ත්‍රඥයින්ගේ හෝ හූතියම් කරන්නන් ගේ අදහස් උදහස් මත හෝ පැරැන්නන්ගේ චාරිත්‍ර චාරිත්‍ර අනුව තුල් බැඳීම, වළල්ල, සිප්පි කටු, දාදුකැට හා තහඩු පැළඳීම යනාදී අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීමට හේතුවන දේහි ඵලක් ඇති බව විශ්වාස කරති. ඇස් වහ හා පිඩනයෙන් ආරක්ෂාවීම සඳහා මෙවැනි දෙය මවුන්ගේ ගෙලෙහි හෝ මවුන්ගේ දරුවන්ගේ ගෙලවල හෝ ශරීරයෙහි පළඳවති. මේවා මවුහු තම තිවෙස්වල, වෙළඳ ස්ථානවල හා වාහන වලද ඵල්ලා තබති. එසේම, පිඩාවන් හා කරදරවලින් මිදීම සඳහා විවිධ ගල් වර්ග (සහිත) මුදු පළඳවති. සැබැවින්ම, මේවා සියල්ල සත්සුදක්සේ අල්ලාහ් මත තවක්කල් හෙවත් කාර්යයන් පවරා විශ්වාසභාවය තැබීමට විරුද්ධ ප්‍රතිපත්ති යකි. මේවා මිනිසුන්ට විශ්වාසයෙහි හීනභාවය ඇති කරන අතර, රෝගයට තහනම් දෙය මගින් ප්‍රතිකාරය කිරීමට සමානව පවතී.

මවුන් ඵල්ලාගෙන සිටින දාදුකැට හා තහඩුවල ප්‍රසිද්ධ මිර්කයට අදාල වැකි, ජීන් හා සාතන් වෙතින් රුකවරණය පතන වැකි හෝ වටහා ගත නොහැකි ඉරි කිපයකින් යුත් ඇඳීමක් හෝ නොපැහැදිලි වැකි කිපයක් අධිකව අන්තර් ගතව පවතී.

සමහරුන් අල්ලාහ්ගෙන් රුකවැණය පතන අල්කුර්ආන යෙහි වැකි කිපයක් ලියා ඒවා හා සමග මිරිකයට අදාලවූ වෙනත් වැකි කිපයක්ද මිශ්‍රණය කරති. තවත් සමහරුන් කිලිටු දේ මගින් හෝ මසජ්වූ රුධිර මගින් හෝ පවා ලියති. එබැවින්, පෙර සඳහන් කළ කිසියම් දෙයක් හෝ පැළඳීම හෝ එල්ලීම හරාම හෙවත් තහනමය. මක්නිසාදයත්, තබ් නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් උක්බා බිත් ආමිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් දාදු කැටයක් එල්ලාගෙන සිටින්නේද, නියතව මහු (අල්ලාහ්ට) ආදේශ කළේය. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

දාදුකැට හා තහඩු යනාදී (දේවල් භාවිතා කොට) වැරදි කර්මයේ නියලෙන පුද්ගලයා එමගින් එල විපාක ලැබෙන බව විශ්වාස කළේනම්, මහු මහා මිරිකයෙහි යෙදෙන්නාය. මේවා පල විපාක ලබාදීමට හේතුවක් බව අල්ලාහ් තොකළ දේ කෙරෙහි මහු හේතුවක් වශයෙන් පවතින බව විශ්වාස කළේනම්, මහු සමාන්‍ය මිරිකයේ යෙදෙන්නාය. මේවා මිරි කයෙහි පිවිසීමේ කාරණාවලට ඇතුළත්වේ.

නැමදුම්හි මුනිව්වා කිරීම

යහපත් ක්‍රියාවන් මුනිව්වාවෙන් (අනුන්ට පෙන්වීමෙන්) තොර පිරිසිදු වෙනතා හා නතිනායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ගේ මගපෙන්වීම අනුව සිදුකිරීම මූලික කොන්දේසියකි. කවරෙක් මිනිසුන්ට පෙන්වීම සඳහා වන්දනාමානාසක් ඉටු කරන්නේනම්, මහු කුඩා ඡිරිකය කරන්නෙකු වන අතර, මහුගේ එවැනි වන්දනාමානාස ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබේ. මෙයට මිනිසුන් හට පෙන්වීම සඳහා ඉටු කරන සලාතාය (නැමදුම) උදාහරණයක්වේ. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

තියනවශයෙන්ම, මෙම වෙශධාරීන් අල්ලාහ්ට වචනා කිරී මට අදහස් කරති. නමුදු, මහු මවුන්ට වචනා කරයි. සලාතාය ඉටු කිරීම සඳහා මවුන් සිටගත්කළ කම්මැලියන් ලෙස සිට ගනිති. මිනිසුන්ට (නමන්ද සලාතාය ඉටු කරන්නන් ලෙස) පෙන්වීම සඳහා (සිටිති) නවද, ඉතාමත් සුළු වශයෙන් හැර මවුන් අල්ලාහ්ව සිහි නොකරති. (අල්කුර්ආන්-4:142)

මෙසේම, පුද්ගලයෙකු තමා කරන කුසල් ක්‍රියාවන් පිළි බඳ විස්තර මිනිසුන් හමුවට පැතිරී ඒවා මවුන් සවන්දිය යුතු බව සිතමින් කුසල් ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන්නේනම්, මහු සැබැවින්ම, ඡිරිකයෙහි ගිලී වැටිය. මෙවැන්නන් පිළිබඳව තති මුහම්මදු (සල්) තුමා දැඩි ලෙස අවවාද කරමින් පැවැසූ වදනක් ඉබ්නු අබ්බාස් (රලී) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් මිනිසුන් සවන් දීම සඳහා ක්‍රියාවක යෙදෙත් තේද, අල්ලාහ් එය මිනිසුන් හට එසේම සවන්දීමට කරයි. එසේම, කවරෙක් මිනිසුන්ට පෙන්නුම් කිරීම සඳහා ක්‍රියා වක යෙදෙත්තේද, අල්ලාහ් එයද මිනිසුන් හට පෙන්නුම් කරයි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

කෙනෙකු අල්ලාහ් වෙනුවෙන් හා මිනිසුන්ට පෙන්වීම වෙනුවෙන් වන්දනාමානයක් ඉටු කළේනම්, එය පිළිගනු නොලැබේ. මේ බව හදිස් අල්කුද්ස්හි අල්ලාහ් පවසන බව තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් පැවැසූ වදනක් අබු හුරෙරා (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

මාහට මිරිකය කරන ආදේශ කරුවන්ගේ ආදේශ කිරී මෙන් මා උවමනා නොවන්නාය. කවරෙක් මා හැර වෙනත් දෙයක් මා සමග ආදේශකර ක්‍රියාවක යෙදෙත්තේද, මහුවද මහු ආදේශ කළ දෙයද අත් හරිමි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

පුද්ගලයෙකු අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යන පිරිසිදු වෙනතාව මත ක්‍රියාවක් ආරම්භකළ පසු මහු බලාපොරොත්තු නොවූ පරිදි මූනිව්වාවක් මහුගේ සිත්සතන්හි උදාවිය. මහු පිළිකුල හඟවමින් එය ඉවත් කිරීමට තැත් කළේනම්, මහුගේ එම ක්‍රියාව පිළිගනු ලැබේ. නමුත්, මහු ඒ ගැන නොසැළකිලි මත්ව සිටියේනම්, මහුගේ එම ක්‍රියාව වලංගු නොවන බව බොහෝ විද්වතුන් සාධක සහිතව නිගමනය කරති.

පකෂි අපල

අත්තිසරා හෙවත් පකෂි අපල යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ අපලයක් හෝ අසුහක් ලෙස යම් කරුණක් පිළිගැනීමකි. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මවුන්ට යහපතක් පැමිණි විගස ‘මෙය අපහට පැමිණිය යුතු දෙයක්ම වේ’ යනුවෙන් පවසති. නමුත්, මවුන්ට අයහ පතක් සිදුවූයේ නම්, එය මුසා (නබි)ගෙන් හා මහු සමග සිටින්නන් මගින් ලැබූ අපලයක් බව (මවුහු) පවසති. (අල් කරුෆාන්-7:131)

අරාබිවරුන් ගමනක හෝ මෙවැනි ක්‍රියාවක යෙදීමට අදහස් කළේනම්, මවුන් පකෂියක් අල්ලා එය පියාසර කිරීමට අත් හරිති. එය දකුණු දිසා කෙරෙහි පියාසා ගියේනම්, එය සුහ ලකුණක් ලෙස විශ්වාසය කරමින් එම ක්‍රියාවෙහි යෙදෙති. එය වම් දෙසට පියාසා ගියේ නම්, එය අසුහ ලකුණක් ලෙස විශ්වාසය කරමින් එම ක්‍රියාවෙහි නොයෙදෙති. මේ බව තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා විස්තර කරමින් ‘පකෂි අපලය බැලීම අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීමකි’ යන තබි වදන් මගින් තීන්දු කළේය.

සමහර මාස, දින, හෝ සමහර ඉලක්කම්, තාමයන් අංගවිකලයන් දිවීම හෝ අපලයක් ලෙස විශ්වාස කිරීමද ඒක දේවත්වයෙහි පරිපූරණත්වයට පටහැනි තහනමවූ විශ් වාසයෙකි. එනම්, සෆර් මාසයේ විවාහ උත්සව නොපැවැත් වීමද, සෑම මාසයන්හි අවසන්

බදාදා දිනයද, 13 දරණ අංක යද, අංගවිකලයන්ද අපලයක් ලෙස සිතීම එවන් තහනම් විශ්වාසයෙකි. පුද්ගලයෙක් තමාගේ වෙළඳ ස්ථානය විවෘත කිරීම සඳහා පිටත්වූ කළු මාර්ගයෙහි අන්ද පුද්ගලයෙකු ව දිවිතම, මහු එය අපලයක් ලෙස සිතමින් ආපසු පැමිණේ. මෙවැනි දේ මෙවන් විශ්වාසයෙහි අන්තර්ගත වේ. මේවා සියල්ල තහනම් සහ ෂිර්කයට අදාල කරුණුය. එපමණක් නොව තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාද මෙවැනි ක්‍රියාවල යෙදෙන්නන්ගෙන් ඉවත්වී සිටින්නේය.

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් ප්‍රකාශ කළ වද තක් ඉමිරාන් ඉබ්නු හුසෙයින් (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

පකෂි ශාස්ත්‍රය බලා කියවන්නාද, එයට සවන් දෙන්නාද හෝ නිමිති බලා කියවන්නාද, එයට සවන් දෙන්නාද හෝ හුනියම් කරන්නාද හුනියම් කිරීමට පත්වන්නාද අප සමග වූ අය නොවන්නේය. (ග්‍රන්ථය : තබරානි)

මෙවැනි ෂිර්කයට අදාල කරුණුවල යෙදුනු තැනැත්තා එයට ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් කළ යුතු දෙය පිළිබඳව තනි තායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් ප්‍රකාශ කළ වදතක් අබ් දුල්ලාහ් ඉබ්නු අමිරු (රලි) තුමා උපුටා වාර්තා කරන්නේ මෙසේය.

‘කවරෙක් ර්තල විදීමෙන් දැනගත් අපලයක් අනුව අව ශාඛාවයක් ඉටු නොකළේ නම්, මහු (අල්ලාහ්ට)

ආදේශ කළේය' යනුවෙන් තඹනායක තුමා පැවැසුවට සහානාවරු අල්ලාහ්ගේ දුනියාණෙනි, ඒ සඳහා අපි කළ යුතු ප්‍රතිකාරය කුමක්ද? යනුවෙන් විමසූහ. එකළ එතුමා ඔහු 'අල්ලාහුමිම ලා ක්හයිර ඉල්ලා ක්හයිරුක, වලා තයිර ඉල්ලා තයිරුක, වලා ඉලාහ හයිරුක' (මෙ ලබාදෙන යහපතක් හැර වෙන කිසිවක් හෝ යහපතක් විය නොහැක. මඛ ඇති කරන තිමිත්තක් හැර අන් කිසිවක් හෝ අපලයක් විය නොහැක. මඛ හැර වන්දනාමාන ඛල මහිමයට සුදුස්සා වෙනත් කිසි වෙකු හෝ තොමැන) යැයි කිව යුතු බව ප්‍රකාශ කළේය. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

තිමිත්ත බැලීම මිනිස් ස්වභාවයකි. එය බහුල ලෙස හෝ සුළු ලෙස හෝ පවතී. අල්ලාහ් වෙත තවක්කුල් හෙවත් කාර්යයන් පවරා විශ්වාසභාවය තැබීම මෙයට අයත් ඉම හන් ප්‍රතිකාරයකි. මේ ගැන තඹ නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව ඉබ්නු මස්දාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තිමිත්ත බැලීම ආදේශ කිරීම වේ. අප අතර (මෙවැනි මිනිස් ස්වභාවය අනුව දුෂ්ට අපලගුණ වැඩිවීම හෝ අඩුවීම සිදුවන්නේ) තොමැන. එනමුත් අල්ලාහ් ඒවා ඔහු කෙරෙහි තඹන තවක්කුල් හෙවත් විශ්වාස භාවයෙන් ඉවත් කරයි. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

අල්ලාහ් හැර අන් දේ කෙරෙහි දිවුරුම් කිරීම

අල්ලාහ් නමාගේ මැවිලි අතර නමා කැමැතිවන දෙය කෙරෙහි දිවුරයි. නමුදු, මැවුම් අල්ලාහ් කෙරෙහි හැර අන් කිසියම් දෙයක් කෙරෙහි හෝ දිවුරුම් කිරීම තහනමය. බොහෝ අය අතර අල්ලාහ්ගේ මැවිලි කෙරෙහි දිවුරන සිරි තක් අද පවතී. යම් දෙයක් කෙරෙහි දිවුරීම එය ගෞරවය හා ගරුත්වය කිරීමකි. එනම්, එවැනි ගරුත්වයට සුදුස්සා අල්ලාහ් හැර අන් කිසියම් කෙනෙක් හෝ කිසියම් දෙයක් හෝ නොමැත. මේ පිළිබඳව තනිතායක මුහමම්දු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් ඉබ්නු උමර් (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

දැනගන්න. තියන වශයෙන්ම අල්ලාහ් මබලා මබලාගේ පියවරුන් මත දිවුරීම තරයේ වළක්වයි. කවරෙක් හෝ දිවු රීමට අදහස් කරන්නේ නම්. මහු අල්ලාහ් කෙරෙහි (පම ණක්) දිවුරිය යුතුයි. නොඑසේනම්, තිශ්ශබ්දව සිටිය යුතුයි. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

එසේම, තනිතායක මුහමම්දු (සල්) තුමා ‘කවරෙක් අල් ලාහ් හැර වෙනත් දෙය කෙරෙහි දිවුරුම් කරන්නේද, මහු (අල්ලාහ්ට) ආදේශ කළේය’ යනුවෙන් පැවැසූ බව ඉබ්නු උමර් (රලි) තුමාද,

‘කවරෙක් විශ්වාසයට භාරකරනලද දේ කෙරෙහි දිවුරුත්තේද, මහු අපට අයත් කෙනෙකු නොවත් නාය’ යනුවෙන් පැවැසූ බවට ඉඛිත්ත බුරෙදා (රලි) තුමාද වාර්තා කරති. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

‘කඅබා’ දේවස්ථානය කෙරෙහිද, විශ්වාසය සඳහා භාර කරන දේ කෙරෙහිද, ගෞරවභාවය කෙරෙහිද, උපකාරයක් කෙරෙහිද, කෙනෙකුගේ භාග්‍යය කෙරෙහිද, කෙනෙකුගේ ජීවිතය කෙරෙහිද, නබි මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ උත්තම භාවය කෙරෙහිද, වලීවරුන්ගේ අවංක භාවය කෙරෙහිද, කෙනෙකුගේ ගෞරවය කෙරෙහිද, පියවරුන් හා මව්වරුන් කෙරෙහිද, දරුවාගේ හිස කෙරෙහිද හා මෙවන් වෙනත් දේ කෙරෙහිද දිවුරුම් කිරීම හරාම් හෙවත් තහනම්ය. කව රෙක් මෙසේ දිවුරුම් කළේද එයට ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් මහු ‘ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ්’ යනුවෙන් උසුරිය යුතුයි. මන්ද යත්, නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබු හුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් හෝ දිවුරුමක් කර, එම දිවුරීමෙහි ලාත් හා උස්සා (යන ව්‍යාජ් දේවවරුන්)ගේ නම් සඳහන් කළේනම්, මහු ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ් යනුවෙන් පැවසිය යුතුයි. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි හා මුස්ලිම්)

සමහර මුස්ලිම්වරු මෙවන් ෂරීකය හා හරාමයට අදාල විවිධ වැකියන් උපයෝගී කරති. ඒවා මෙසේය.

අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීමේ වැකිවලට උදාහරණයනම්, අල් ලාහ්ගෙන් හා මබගෙන් මා රුකවරණය පනමි. මා අල්ලාහ් කෙරෙහි හා මබ කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්නෙමි. මෙය අල් ලාහ්ගෙන් හා මබගෙන් ලැබූ දෙයකි. මාහට අල්ලාහ් සහ මබ හැර වෙනත් කවරෙකු හෝ නොමැත. මාහට අහසෙහි අල්ලාහ්ද පොළොවෙහි මබද සිටී. අල්ලාහ් හා මෙම පුද්ගල ලයා නොමැතිනම් .. මා ඉස්ලාමයෙන් ඉවත්වී සිටිමි.

කාලය කෙරෙහි දොස් පැවැරීමට උදාහරණයනම්, අනේ, මේ කාලයට සිදුවූ විපතනේ. මෙය නපුරු කාලයනේ. මෙය අසුභ ලකුණට යුතු වෙලාවනේ. මෙය දුෂ්කර කාලයනේ. මෙය දුර්භාග්‍ය වෙලාවනේ. මෙය ස්වභාවික සිදුවීමකිනේ. යනුවෙන් කීම. (කාලයට කරන දෝෂාරෝප්‍යය එය මැවූ අල්ලාහ්ට කරන එකක් බැවින් එයින් වැළකිය යුතුයි.)

වැරදි අරුථ ගෙන දෙන නම් තැබීම යනුවෙන් හැඳින් වන්නේ, මැවිලිවලට අයත් නම් සමග අඛණ්ඩ හෙවත් දාසයා නැමැති නම එකතු කිරීමකි. එනම්, අඛණ්ඩ මසින්, අඛණ්ඩ තබීම, අඛණ්ඩ රසුල් සහ අඛණ්ඩ හුසෙයින් යනුවෙන් නම් කිරීම.

මෙසේම, මෙවැනි ඒක දේවත්වයට පටහැනි වැකි සහ වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර සියල්ලම මිරිකයට ඇතුලත් වේ. ඉස්ලාමීය සමාජවාදය, ඉස්ලාමීය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, අධික ජනතාවගේ පැවැත්ම අල්ලාහ්ගේ පැවැත්ම බව සිතීම, ආගම අල්ලාහ්ටද රට සැම දෙනාටද යනුවෙන්

සිතීම, අරාබි (භාෂා, ජාති හා ආගම්)වාදය හා විප්ලවවාදය යනාදීන් මෙයට උදාහරණවේ.

පුද්ගලයෙකුට මලිකුල් මුදුක් (සියළුම රජුන්ටම මහ රජා) හා කාලියුල් කුලාත් (සෑම විනිශ්චය කරුවන්ටම අග්‍ර විනිශ්චය කරුවා) යනාදි වශයෙන් තම කිරීමද, මුනාෆික් (වෙශධාරියා) හා කාෆිර් වරයෙ (ප්‍රතික්ෂේප කරුවෙ) කුට සෙයියිදු (තායකයා) යනුවෙන් තම කිරීමද (මෙය අරාබි යෙන් හෝ වෙනත් භාෂාවෙන් හෝ වෙවා එය) තහනමය. අතෘප්තිය, ශෝකය, හා තිත්දාවට ලක්වූ කළ, ‘මා මෙසේ කලානම් එය මෙසේ සිදුවන්නේ නැතැ’ යනුවෙන් සිතීමද ‘දෙවියනේ මඛ කැමැතිනම් මාහට පව සමාව ලබා දෙන්න’ යනාදි වශයෙන් ප්‍රාර්ථනා කිරීමද තහනම්වන අතර, මේවා ජෛනාත් (සාතන්)ට අදාල ක්‍රියාවන් විවෘත කිරීමකි.

වේශධාරීන් හා නපුරු මිනිසුන් සමග අසුන් ගැනීම

තම සිත්සනත්තුල විශ්වාස භාවයෙහි හිතවූ අධික පිරිස් සමහර නපුරු තරක මිනිසුන් හා සමග අසුන් ගනිති. සම හර අවස්ථාවල මවුන් හා සමග අසුන් ගන්නන් අල්ලාහ්ව හා මහුගේ ආගම කෙරෙහි ලැදියාවන් ඇති යහපත්ශීලීන්ව හා මවුන්ගේ භාරකාරයාවූ අල්ලාහ්ව විහිළ කරමින් මවුන්ට අපහාස කරති. මේ සියල්ල සත්සුදුක්සේ තහනම් හා ප්‍රති

පත්තිය කඩකරන ක්‍රියාවන්ය. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

නවද, (නබි) අපගේ වාක්‍යයන් ගැන (අනවශ්‍ය ලෙස තර්ක කරමින්) ගිලිහී සිටින්නන්ව බෙ දුටුවානම්, එය හැර වෙනත් පුවතෙහි ඔවුන් ගිලෙනා තෙක් බෙ ඔවුන්ව ඉවත ලන්න. (මෙම අණය පිළිබඳව) සැබැවින්ම ජෛනාන් බෙව අමතක කරවා, (ඔවුන් සමග බෙද හිඳගත්තේ නම්) එය සිහියට පැමිණීමෙන් පසුව, එම අපරාධකාර සමූහය සමග බෙ හිඳ නොගන්න. (අල්කුර්ආන්-6:68)

මෙවන් අවස්ථාවල ඔවුන් කිට්ටුම ජැනිත් වුවද, කරුණා වන්තයන් වුවද, කථා බහවල සරලව සිටියද ඔවුන් සමග අසුන් ගැනීම තහනම්ය. ඔවුන් සුමග කරා කැඳවීම සඳහා හෝ ඔවුන් සිටින තොමග කෙරෙහි පිළිතුරු දීම සඳහා හෝ ඔවුන් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා හෝ ඔවුන් හා සමග අසුන් ගත හැක. නමුත්, ඔවුන් කෙරෙහි තෘප්තිවීම හෝ නිශ්ශබ්දව සිටීම සඳහා හෝ අසුන් ගත නොහැක. මෙම කරුණ කෙරෙහි අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

බෙලා ඔවුන් ගැන තෘප්ති වුවද නියතව අල්ලාහ් පවුකාර සමාජය ගැන තෘප්ති නොවන්නේය. (අල්කුර්ආන්-9:96)

ගනු නොලැබේ. මෙම කරුණු ඉතාමත් භයානකය. මන්ද යත්, තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව අබු මස්ටාද් අල්බද්දී (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

රුකුවෙහි හා සුප්ප්දයෙහි සිය කොන්ද කෙළින් තනන තෙක් කිසියම් කෙනෙකුගේ හෝ සලාතය වලංගු නොවත් නේය. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

සැබැවින්ම, මෙසේ කොන්ද කෙළින් නොකර සලාතය ඉටු කිරීම අසතුටු දායක කරුණක් වන අතර, මෙසේ ඉටු කරන්නා අවවාදයට ලක් වේ. මේ පිළිබඳ තනිතුමාගේ වද තක් මෙසේ වාර්තාවේ.

තනි තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා තම සහායා හෙවත් අනුගාමිකයින්ට සලාතය ඉටුකළ පසු මවුත් සමහරු සමග අසුන්ගෙන සිටිය. එවිට (දේවස්ථානයට) පිවිසී පුද්ගලයෙක් සලාතය ඉටුකිරීමට පටන් ගත්තේය. මහු රුකුළුව හා සුප්ප් දය රැඳීමෙන් තොරව ඉතා සිසුයෙන් ඉටු කළේය. මෙය දුටු එතුමා ‘මබලා මහුව දුටුවේද ? කපුටා කොටන්නා සේ මහු සිය සලාතයෙහි කොටන්නේය. මෙවන් සලාතයෙහි මරණයට පත්වන්නා මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ ආගමෙන් බැහැරව (අන් ආගමෙහි) මරණයට පත්වේ. සැබැවින්ම, රැඳීමෙකින් තොරව සිසුයෙන් රුකුළුව හා සුප්ප්දය ඉටු කරන්නාට උදා භරණයනම්, අධික කුස ගින්නෙන් සිටින්නා ඉඳි ස්වල්පය (එකක් හෝ දෙක)ක් අනුභව කරන්නාට සමතවේ. එය මහුට

(කිසිසේත්) ප්‍රමාණවත් නොවන්නේය .....’ යනුවෙන් පැවැසූ බව අබු අබ්දුල්ලාහ් අල් අෂ්අරී (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු ග්හුසෙමා)

සලාතය ඉටු කරන කළ රුකුළුව හා සුප්ප්දය සම්පූර්ණ යෙත් නොකළ පුද්ගලයෙකු දුටු හුදෙකා (රලි) තුමා ‘මබ සලාතය ඉටු නොකළේය. (මෙසේම) මබ මරණයට පත්වූ යේතමි, අල්ලාහ් තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාට පහළ කළ ආගමෙන් තොරව මබ මරණයට පත් වේ’ යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ බවට සෙයිද් ඉබ්නු වහබ් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

සැනසීමෙන් තොරව සලාතය ඉටු කළ පුද්ගලයා එසේ ඉටුකිරීම තහනම් බව පසුව වටහා ගත්තේනම්, මහු එම සලාතය එකී වේලාවේ සැනසීමෙන් නැවත ඉටුකළ යුතුයි. එසේම, මීට පෙර ඉටුකළ සලාතයන් සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් පාපොච්චාරණය කළ යුතු අතර, ඒවා නැවත ඉටු නොකළ යුතුයි.

තබ් මුහම්මදු (සල්) තුමා සැනසීමෙන් තොරව සලාතය ඉටුකළ පුද්ගලයෙකු අමතා ‘මබ නැවත එය ඉටු කරන්න. මන්ද, මබ සලාතය ඉටු නොකළේය’ යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ බව අබු හුරෙරා (රලි) තුමා වාර්තා කරන තබ් වදනක් ග්‍රන්ථ කීපයක සඳහන්ව පවතී.

සලාතයෙහි සෙලවීම

සලාතය ඉටුකරන අධික පිරිස් සලාතයෙහි වලනයවීම හා අතවශ්‍ය දේ කිරීම කෙරෙහි තොසැළිකිලිමත්ව සිටින අතර, අල්ලාහ්ගේ ආඥාවද තොපිලිපදිමින් සිටිති. එසේම මවුන් අල්ලාහ්ගේ වැකි කෙරෙහි කිසියම් කල්පනාවකින් තොරවද සිටිති. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් ‘(සලාතය ඉටුකරන කළ) අල්ලාහ්ගේ ඉදිරියේ පිරිසිදු වෙනතාවෙන් සිටින්න’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (අල්කූර්ආන්-2:238)

අල්ලාහ් වෙතත් තැනැත මෙසේ පවසන්නේය.

නියතවශයෙන්ම, විශ්වාසවන්නයින් ජයග්‍රහණය කළහ. මවුහු කවුරුන් නම්, මවුන් නම සලාතයෙහි නිශ්කලංක යෙන් සිටින්නන්ය. (අල්කූර්ආන්-23:1,2)

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගෙන්, ‘සලාතයෙහි සුප්පු දය කරන කළ පොළොවෙහි ඇති පස් හා ගල්කුඩු වැනි දේ පිලියෙල කිරීම හා ඉවත් කිරීම ගැන’ විමසුකළ එතුමා ‘මබ සලාතය ඉටු කරන කළ (පොළොවෙහි ඇති කිසියම් දෙයක් හෝ) පිස තොදමන්න. එසේ අනිවාර්යයෙන්ම කළ යුතුමනම්, එක් වරක් පමණක් මෙවන් ගල්කුඩු වැනි දෙය පිස දමන්න’ යැයි පැවැසිය (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

අවශ්‍යතාවයෙන් තොරව අඛණ්ඩව අධිකව සෙලවීමෙන් සලාතය අවලංගුවන බව විද්වතුන්

පවසති. කරුණු මෙසේ නම්, සලාතයෙහි සිටගෙන නිශ්චල කරුණුවල යෙදෙත් තත්ගේ තත්ත්වය කෙසේද? මවුත් අල්ලාහ් ඉදිරියෙහි සිට ගෙන සලාතය ඉටු කරන කළ අත් මරලෝසුවෙහි වෙලාව බැලීම, අඳුම සැකසීම, අඟිල්ලෙන් නාභය කැණීම, බැල්ම වම් දෙසට හෝ දකුණු දෙසට හෝ අහස් දෙසට හෝ යොමු කිරීම යනාදියන්හි යෙදෙති. මවුත් තමන්ගේ බැල්ම උදුරා ගැනීම කෙරෙහි හෝ සානාත් තම සලාතය උදුරා ගැනීම කෙරෙහි හෝ නොබියව සිටිති.

ඉමාම්වරයාව අභිබවා යාම

මිනිසා ස්වභාවයෙන්ම ඉක්මන් කාරයාය. ‘මිනිසා (ඉව සීමෙන් තොර) ඉක්මන් කාරයාය’ (17:11) යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසන්නේය. එසේම තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් පැවැසූ වදනක් සහල් බිත් සෑදූ (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

කල්පනාකාරීව කටයුතු කිරීම අල්ලාහ්ගෙන්ය. (කලබල වී) සිපුයෙන් කටයුතු කිරීම සානාත්ගෙන්ය. (ගුත්ථය : බෙහකි)

බොහෝ අවස්ථාවන්හි පුද්ගලයෙක් ජ්මාඅත් (සාමුහික) සලාතය ඉටු කරන කළ මහු, තම වම් හා දකුණු දෙසෙහි සිට සලාතය ඉටු කරන වැඩි පිරිසක් පොදුවෙන් රුකුළුව, සුප්පිය හා අතෙකුත් අවස්ථාවල ඉමාම්වරයාව අභිබවා යාම දකී. සමහරවිට සලාමය පවා

අභිබවා කිරීමද දකී. එසේම, මහු මේවා සමහර විට මහුගෙන්ම දකී. මෙවැනි කරුණු කෙරෙහි වැඩි පිරිසක් අතර කිසියම් වැදගත් කමක් හෝ සැලකිල්ලක් හෝ නොමැත.

මේ පිළිබඳව තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා අවවාද කරමින් පැවැසූ වදනක් අබු හුරෙරු (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

(සලාතයෙහි) ඉමාම්වරයාට පෙර සිය හිස මසවන්නාගේ හිස (පරලොව දිනයෙහි) අල්ලාහ් බුරුවාගේ හිස ලෙසට පරිවර්තනය කිරීම කෙරෙහි බිය නොවන්නේද? (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

සලාතය සඳහා පැමිණෙන්නන් කීකරු භාවයෙන් සහ සැනසීමෙන් පැමිණිය යුතු බව අණකර ඇති බැවින්, සලා තය සැනසීමෙන් හා කීකරු භාවයෙන් තොරව ඉක්මන් කාරීව ඉටු කිරීම වරදක් නොවන්නේද ? සමහරුන් ඉමාම් වරයාට වඩා ප්‍රමාදවීමද ඉමාම්වරයාට අභිබවා යාම සේ බව වටහා ගෙන සිටිති. එනිසා, උකහා හෙවත් තිති කෙණ්ත්‍රු යේ විශාරදයින් මේ පිළිබඳව යෝග්‍යමත් තිතිරිති පැහැදිලි කර ඇත. එනම්, ඉමාම්වරයා තක්බීරය (අල්ලාහු අක්බර්) අවසන් කළ පසු මඋමුම් වරයා (පිළිපදින්නා) සිය ක්‍රියාව ආරම්භ (අනුගමනය) කළ යුතුයි. එසේනම්, ඉමාම් වරයා පවසන අල්ලාහු අක්බර්හි ‘ර්’ අකෂරය අවසන්වූ පසු ම:මුම් වරයා සිය ක්‍රියාව ආරම්භ කළ යුතුයි. මෙයට වඩා අභිබවා යාම

හෝ ප්‍රමාද කිරීම හෝ නොකළ යුතුයි. මෙය ක්‍රමානුකූලව පැවැත්ම අනිවාර්යවේ.

තනිතායක මුහුම්පිදු (සල්) තුමාගේ සහායවරුන් (අනු ගාමිකයින්) මෙම කරුණු කෙරෙහි දැඩි උනන්දුව දැක්වූ බැවින් එතුමාට කිසිසේත් අහිඟවා නොයා සිටියහ. සහාය වරයෙකුවන බර්රාඋ ඕන් ආසිබ් (රලි) තුමා ‘සහායවරුන් තනි තායක තුමා පිටුපස සලාතය ඉටු කරන කළ එතුමා රුකුළුවෙහි සිට නැගිටී පසු සප්දාව සඳහා තමාගේ තළිල පොළෝ මත තබන තෙක් මවුන්ගෙන් කවරෙකු හෝ සිය මුහුණින් පහත්වීම මා නොදිටිමි. පසුව මවුන් සප්දා කරනි’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මුහුම්පිදු (සල්) තුමා වයසට පත්වූ බැවින්, සලාතයෙහි ක්‍රියාවල යම් යම් ප්‍රමාදයකට පත්වූ තිසා සලාතය ඉටුකිරීම සඳහා තමාගේ පිටු පස සිටින්නන් අමතා මෙසේ පැවැසීය.

මිනිසුනි, තියතව, මම මහත්වූයෙමි. එහෙයින්, (සලාත යේ) රුකුළුවෙහි හා සුප්දයෙහි මාව අහිඟවා නොයන්න. (ග්‍රන්ථය : බයිහකී)

ඉමාම්වරයා සලාතය ඉටු කරන කළ, කන්බිරය කීමෙහි තනිතායක මුහුම්පිදු (සල්) තුමාගේ මග අනුගමනය කළ යුතුයි. මන්ද යත්, එතුමා සලාතයෙහි තක්බිරය කී ක්‍රමය පිළිබඳව අබ්දුල් රහ්මාන් ඕන් භාරිස් (රලි) තුමා තම පියාවූ අබුහුරෙරා (රලි) තුමාගෙන් සවන්දුන් බව මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා සලාතයක් ඉටු කිරීමට අදහස් කළේනම්, ප්‍රථමයෙන් ආරම්භක තක්බීරය කී පසු රුකුළු කිරීම සඳහා තක්බීරයක් කියන්නේය ... පසුව ප්‍රථම සජ්දාව සඳහා මුහුණින් පහත්වන කළු තක්බීරයක්ද, පසුව හිස මසවනවිට තක්බීරයක්ද, පසුව (දෙවැනි) සජ්දා කරන කළු තක්බීරයක්ද, පසුව (නැවත) හිස මසවනවිට තක්බීරයක්ද කියන්නේය.

එසේම, දෙවැනි රකාභතයෙහි වාඩිවීමෙන් පසු (තෙවැනි රකාභතය සඳහා) නැගිටින කළු තක්බීරයක්ද කියන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

ඉමාම්වරයා සිය තක්බීරය හා සමග එකී ක්‍රියාවද කරන කළු, පෙර සඳහන් ක්‍රමය අනුව එය අනුගමනය කිරීමට ම:මුම්වරුන්ද උනන්දුවන්නේනම්, ඔවුන්ගේ සාමූහික (ජමා අත්) සලාතය වලංගුවේ.

දුහඳු සමග පල්ලියට පැමිණීම

සුදු ඵෑණු, ඵෑණු හා මෙවැනි අප්‍රිය කරන ගන්ධය ලබා දෙන දේ අනුභව කළ අය එය පිරිසිදු කිරීමෙන් තොරව එකී ගන්ධයෙන් දේවස්ථායට පැමිණීම තහනමය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

ආදම්ගේ දරුවෙහි, සෑම දේවස්ථානයෙහිම (සලාතය ඉටුකරන කළු) මබලාව අලංකාරමත් කර ගන්න. (අල්කුර් ආත්-7:31)

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ජාබ්ර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් හෝ වැණු හෝ සුදු වැණු අනුභව කළේද, මහු අපෙත් ඉවත්ව සිටිය යුතුයි. නොඑසේනම්, අපගේ දේවස්ථාන තයෙත් ඉවත්වී සිය නිවසෙහි හිඳගත යුතුයි. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

කවරෙක් වැණු, සුදු වැණු හා (මෙවන් ගන්ධය දෙන) කුර්රාස් තැමැති දේ අනුභව කළේද, මහු අප දේවස්ථාන යට සමීප නොවිය යුතුයි. මන්දයත්, මිනිසුන්ව අපහසුතාව යට පත්කරන දේ මලක් වරැන්වද පීඩනයට පත් කරවති. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

දිනක් දෙවැනි කලීෆා (ජනාධිපති) උමර් බින් කත්තාබ් (රලි) තුමා මිනිසුන්ට ප්‍රමිභා දේශනා කළ අවස්ථාවේ සිය දේශනාවෙහි මෙලෙස පැවැසූ බව මිදාත් බින් අබ් තල්හා (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

මිනිසුනි, මම පිළිකුල හඟවන පැලෑටි වර්ග දෙකක් මඛලා අනුභව කරන්නෝය. ඒවා වැණු හා සුදු වැණුය. තනි තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා දේවස්ථානයේ සිටින කවරෙකු හමුවෙහි හෝ මෙවන් ගන්ධ දෙකක් දුටුවේ නම්, මහුට දේවස්ථානයෙන් පිටත්වී බකීඋ (සොහොත් පිටිය) කරා යන ලෙසත්, ඒවා අනුභව කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම්, ඒවා උයා එකී ගන්ධය ඉවත්කර ගන්නා ලෙසත් අණකිරීම මම දුටුවෙමි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

දුෂ්කර වැඩවල යෙදී සිට දහඩියෙක්ද, කිහිල්ල හා ආඥම් වල පිළිකුල් ගත්තට සහිතවද දේවස්ථානයට පැමිණීමද මෙම තහනමෙහි ඇතුළත්වේ. හරාම හෙවත් තහනම්වූ සිගරෙට් ටුව පානයකර එකී දුර්ගන්ධය සමග දේවස්ථානයට පැමිණීම මෙයටත් වඩා බරපතල හා තපුරුම ක්‍රියාවකි. මවුහු මෙමගින් අල්ලාහ්ගේ දාසයන්වූ මලක් වරුන්ටද සලාතය ඉටු කරන යහපත් ශීලීන්ටද බාධා කරති.

දුරාවාරයෙහි යෙදීම

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි වැදගත්ම අරමුණු අතර, මිනිසාගේ ගරුත්වය සහ මානව සංහතියේ පරම්පරාව රුක ගැනීමද එකකි. එනිසා, ඉස්ලාමය මිනිසා අතිසි ලෙස දුරාවාරයෙහි යෙදීම තරයේ තහනම් කරයි. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මබලා දුරාවාරය කරා ලංවීමෙන් (පවා) වළකින්න. නිය නව, මෙය ලැජ්ජා සහගත ක්‍රියාවක් ලෙසද, ඉතා තපුරු මාර්ගයක් ලෙසද පවතී. (අල්කුර්ආන්-17:32)

ඉස්ලාම් ධර්මය දුරාවාරය තහනම්කර ඇති අතර, ස්ත්‍රීන් හිජාබ් පළඳින ලෙස හා සිය බැල්ම පහත හැලන ලෙස අණ කිරීම සහ විවාහවීමට අනුමත ස්ත්‍රී පුරුෂයන් තනිව සිටීම හා මෙවන් කරුණු තහනම් කිරීම මගින් එය කරා මග පෙන්වන සියලු මාර්ගයන් හා සම්බන්ධතාවයන් වසා ඇත.

ඉස්ලාම් ධර්මය දුරාවාරයේ යෙදුන විවාහක පිරිමියෙකුට හෝ ස්ත්‍රියෙකුට ඉතා තදබල දඩුවමක් පතවයි. එනම්, මහු එම පාපයෙහි බරපතලකම වටහා ගැනීමටත්, මෙම පාපයෙහි යෙදී සිටිනවිට එකී සතුට විඳපු මහුගේ සෑම අවයව් දඩුවම විඳීමටත් මහු මරණය දකින තෙක් ගල් ගසා සාන නය කළ යුතුයි.

එසේම, දුරාවාරයෙහි යෙදෙන්නා අවිවාහක පිරිමියෙකු හෝ ස්ත්‍රියෙකු නම්, මහුට ඉස්ලාමීය දණ්ඩ තීතිය අනුව කස පහර සියයක් ගැසිය යුතුයි. එයද මහුව තිත්දාවට පත් කිරීම සඳහා විස්වාසනීය පිරිසකගේ ඉදිරියෙහි ඉටු කළ යුතුයි. ඒ අතර, මහුව පුරා වසරක කාලයක් සිය ගමෙන් පිටමත් කළ යුතුයි.

දුරාවාරයෙහි යෙදූ පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් මිනිවළේදී උදුනක නිරුවත්ව සිටිති. එම උදුනෙහි ඉහළ කොටස කුඩා ලෙසද, පහළ කොටස විශාලවද පවතී. එකී පහළ කොටසෙහි ගිනි ඇවිලනු ලැබේ. එකී වෙදනාවෙන් මවුන් ශබ්ද නගති. එම ගින්න මවුන්ව ඉහළට මසවා ගෙන යයි. මවුන් එයින් මිදී පිටත්වීමට සම්පවන කළ එම ගින්න තිවේ. වහාම මවුන් පහළට නැවත පැමිණෙති. මෙසේම මවුන්ව පරලොව දිනය පැමිණෙන තෙක් වෙදනා කරනු ලැබේ.

මෙයින් ඉමහත් තිත්දින හා අවනම්බුව දෙයක්නම්, එය මිනිසෙකු වෘද්ධ භාවයෙහි සිටින කළ, මහුගේ මිනිවළ ජීවි තය සම්පයෙන් පවතින කළ හා අල්ලාස් මහුව මෙතෙක් ජීවත් කරවන කළ මහු දුරාවාරයෙහි

යෙදීමකි. තබී වදනක් අබුහුරෙරො (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පරලොව දිනයෙහි අල්ලාහ් පුද්ගලයන් තුන් දෙනෙකු කෙරෙහි කථාබහ කිරීමෙන්ද, (පාපයන්) පවිත්‍ර කිරීමෙන්ද හා ආශිර්වාදයෙන් බැලීමෙන්ද වැළකී සිටී. මවුන්ට වෙදනා සහිත දැඩි දඩුවම් ලැබේ. මවුන් කවරුන්තම්, දුරාවාරයෙහි යෙදෙන වෘද්ධයා, අසත්‍යය පවසන පාලකයා සහ අහංකාර කම පෙන්වන දිළිඳුන්දා යන්නන්ය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ධනය හා ජීවනෝපාය උපයා ගැනීමෙන් ඉතා තිත්දින මාර්ගය දුරාවාරයෙහි යෙදීම මගින් උපයා ගැනීමකි. රුක ගත යුතු තමාගේ අවයන් තොමගෙහි යොදවා දුරාවාරයෙහි යෙදෙන ස්ත්‍රිය අර්ධ රාත්‍රියේ අහස් දොරටු විවෘත කෙරෙන අවස්ථාවේ කරන ප්‍රාර්ථනාවන් පිළිගනු නොලැබේ. මවුන් මෙසේ අල්ලාහ්ගේ ආඥාව කඩ කිරීමට මවුන්ගේ දිළිඳුකම හෝ අනුමතවූ අවශ්‍යථාවයන් හෝ හේතු තොවන්නේය. ‘පත්තිනි කාත්තාවෙකුට කුස ගින්නක් ඇතිවුවද, සිය තන යෙන් පවාද ආහාරය නොගනී’ යනුවෙන් පැරැන්නන්ගේ කියමනක්ද පවතී. එනම්, මෙවැනි පත්තිනි කාත්තාවන් කිසිසේත් සිය රහස් අවය විකුණා ධනය උපයා ගනීද ?

අපි ජීවත් වන්නා මෙම යුගයේ තිත්දින හා අවනම්බුවට අදාළ සෑම දොරටුද විවෘත කර ඇත. සානාත් තමාගේ හා තම සගයන්ගේ කුමන්ත්‍රණ මගින්

මෙවන් මාර්ග සරලකර ඇත. ඔහුව පාපීන් සහ වංචනිකයන් පිළිපදින්නට පටන් ගත්හ. මෙමගින් ස්ත්‍රීන්ගේ භාහිර අලංකාර හා අඩ අඳුම් පැළඳීම අධිකවිය. තෙත්කලු හා තපුරු බැල්ම පැතිරවිය. ස්ත්‍රීන් හා පිරිමින් මිශ්‍රණයවීම සිරිතක් බව පත්විය. අසභ්‍ය සගරාවන් හා ජායාරූප සමාජයෙහි පිළිගැනීමට ලක්විය. පාපයන් පැතිරී පවතින තහරයන් කරා මිනිසුන් ගමන් කිරීම වර්ධනය වන්නටවිය. පාප හා තපුරු ද්‍රව්‍යයන් පිරි වෙළඳසැල් මිනිසුන්ගේ සිත්සතන්තුල ආකර්ෂණය විය. මිනිසුන්ගේ ගෞරවය හා තම්බුවට හානි සිදුවීම, දූෂ්‍යය, අව ජාතක දරුවන් ප්‍රසූතවීම හා මරණ සාකත අධිකවිය.

මි අල්ලාහ්, අප අතර ඔබගේ කරුණාව සහ භාග්‍යයන් පහළ කරනු මැනවි. අපගේ අඩුපාඩු අපෙත් තුරන් කරනු මැනවි. සෑම තිත්දින හා පාප මාර්ගවල උවදුරුවලින් අපව රැකගනු මැනවි. අප සිත්සතන පවිත්‍ර කරනු මැනවි. අප රහස් අවයන් ආරක්ෂා කරනු මැනවි. අප හා තහනම් දේ අතර තිරයක් හා අවහිරයක් පිහිටවනු මැනවි.

සමලිංගික ආශ්වාදය

ලිවන් හෙවත් සමලිංගික ආශ්වාදය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ තේ පිරිමින් දෙදෙනෙක් සිය ගුද මාර්ගයෙන් සංසර්ගයෙහි යෙදීමකි. මෙය තබි ලූන් (අලෙ)

තුමාගේ සමාජයේ පැව තුනු මහා පාප ක්‍රියාවකි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

නවද, ඌන් (තුමාව මහුගේ සමාජය අතර වක්තාවරයෙකු ලෙස එවා ඇත්තෙහු) මහු නම සමාජය අමතා ‘නියත වශ යෙන්ම, මෙම විශ්වයෙහි මබලාට පෙර විසූ කවරෙකු හෝ නොකළ ලැජ්ජා සහගත ක්‍රියාවෙහි මබලා යෙදෙන්නෝය. මබලාට සිදුවූ විපත කුමක්ද ? මබලා කාම ලීලාවෙන් පිරි මිත් කරා (සොයා) යන්නෝය. මාර්ගයෙහි (මගින්ට අවහිර කරමින් මවුන්ගේ ධනය හා සම්පත්) මාකොල්ල කන්නෝය. මබලාගේ සභාවෙහි අසතුටු ක්‍රියාවල යෙදෙන්නෝය. (අල් කර්භාත්-29:28,29)

මෙම නිතර්දන හා පිළිකුල් මහා පාපය හා එකී විපාකය වෙනුවෙන් මෙවන් පාපයේ යෙදූ එම සමාජයින්ට මෙතෙක් කවර සමාජයන්ට හෝ නොදුන් දඩුවම් සතරකින් අල්ලාහ් දඩුවම් කළේය. ඒවා නම්, මවුන්ගේ දැස්හි පැනීම ඉවත් කළේය, මවුන් විසූ ගම්මාන පෙරළීය. මවුන් මත පිළිස්සූ පස්වලින් යුත් ගල් වර්ෂාවක් පහළ කළේය. එසේම, මවුන් මත හෙණක් පහළ කළේය.

මෙම නිතර්දන ක්‍රියාවේ යෙදූ දෙදෙනා සිය කැමැත්තෙන් යෙදුනේනම්, මවුන් දෙදෙනාම කඩුවෙන් කොටා සාතනය කළ යුතුයි. තඛ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු අබ්බාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මබලා (නබි) උත් (අලෙ තුමා)ගේ සමාජයින්ගේ ක්‍රියා වෙහි යෙදු පුද්ගලයෙකු දුටුවෙතම, මවුත් දෙදෙනාම සාන නය කරන්න. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

පැරණි කාලයෙහි විසූ අප පැරැන්නන් අතර තොබිහිවූ ජීවස් (AIDS) වැනි බෝවන රෝග හා වෙනත් විවිධ රෝග මෙවන් පාපයන් තිසා අප ජීවත්වන මෙම කාලයෙහි පැතිරී පවතී. මෙවන් රෝග මෙසේ පැතිරීම, මෙවන් පාපයන් වෙනු වෙන් ඉස්ලාම් ධර්මය පනවා ඇති දඩුවමෙහි සුක්ෂ්මභාවය වටහා දෙන්නේය.

සැමියාගේ යහනයට එම වැළකීම

ස්ත්‍රියෙකු තම සැමියා සිය යහනයට කැඳවූ කළ කිසිදු අනුමත හේතුවෙකින් තොරව එය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම තහ නම්ය. තබිතායක මුහමම්ද (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් අබුහුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පුද්ගලයෙකු තම බිරිඳ යහනයට කැඳවූ කළ එය ඇය ප්‍රතික්ෂේප කළේනම්, එකී හේතුවෙන් ඔහු ඇය කෙරෙහි කෝපයෙන් සිය රාත්‍රිය ගත කළේනම්, (පසු දින) උදාවන තෙක් මලක්වරැන් ඇයට ශාප කරමින් සිටිති. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

සිත්තියෙන් වැඩි පිරිස් සිය සැමියන් සමග කිසියම් ප්‍රශ්න තයක් ඇතිවූ කළ, පළිගැනීමේ චේතනාවෙන් සැමියන්ගේ යහනයට යාමෙන් වළකිති. මෙය සැමියා තහනම්වූ අතියම් ඇසුරකට යාම හා බිරිඳට එරෙහිව චේතනා විවෘතයක් ගැන කල්පනා කිරීම වැනි ඉමහත් විපාකය කරා යාමට හේතු වේ. එබැවින් බිරිඳකු තම සැමියාගේ ආරාධනය පිළිගෙන මහු කරා ඉක්මන්වීම අනිවාර්යවේ. මෙය තනිතායක තුමා ගේ මාර්ගයකි. තනි තායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් සෛද්ධි බිත් අර්කම් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පුද්ගලයෙකු තම යහනයට පැමිණෙන මෙන් සිය බිරිඳට අඩගැසීම කළේනම්, ඇය රත්නිලිගෙය (මටුන් වැනි වාහන මත සකසා ඇති ආසනය) මත අසුන් ගෙන සිටියත් එය පිළිගත යුතුය. (ග්‍රන්ථය : බස්සාර්)

සැමියා හා බිරිඳ අතර අමනාපය නොවී නිරන්තරයෙන් සතුට හුක්නි විදීම සඳහා බිරිඳ රෝගාතුරව හෝ ගැබිණි යෙක් ලෙස හෝ නොයෙකුත් පීඩාවට ලක්වී හෝ සිටින අවස්ථාවල සංසර්ගයේ යෙදීම සඳහා ඇයට බල නොකිරීම සැමියාට අනිවාර්යවේ.

හේතුවෙන් තොරව බර්ද දික්කසාද පැතීම

කිසිදු ආගමික හේතුවකින් තොරව ස්ත්‍රියෙක් සිය සැමියා යාගෙන් දික්කසාද පැතීම තහනමය. බොහෝ ස්ත්‍රීන් තම සැමියන් හා සමග සුළු ප්‍රශ්නයක් ඇතිවන අවස්ථාවන්හි මවුන්ගෙන් දික්කසාද පැතීමට පෙලඹෙති. සමහරවිට ස්ත්‍රිය තමා කැමැතිවූ දේ සිය සැමියා ලබා නොදෙන කළ දික්කසාද පතන්නීය. සමහරවිට ස්ත්‍රිය තම තපුරු පවුල් ඥාතීන් හා අසල් වැසියන් මගින් මෙසේ කිරීමට උසිගත් වන්නීය. සමහර අවස්ථාවල ‘මබ පිරිමියෙකු තම මාව දික්කසාදය කරන්න’ යනාදී හැඟීම උසිගත්වන හා පුරසාරම් දොඩවන වචනවලින් සිය සැමියාට අභියෝග කරන්නීය.

මෙවන් ක්‍රියාවන් මගින් දික්කසාදය වීමෙන් පවුල කැඩී යාම, මවුන්ගේ දරුවන් අතරමාවීම යනාදී දුර්භාග්‍යයන් සිදු වේ. මෙවැනි භාරදුර විපාකයන් කෙරෙහි නොසිතා අධික කෝපය හා කණික තීරණයෙන් සිදුවන මෙවන් ක්‍රියාවන් ගැන පසුව කණගාටුවීමෙන් කිසිදු පළක් හෝ නොලැබේ. එබැවින් මෙසේ දික්කසාදය පැතීම තහනම් කිරීම මගින් ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි සුක්ෂ්මභාවය පැහැදිලිවේ.

තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවසූ වදනක් තවබාත් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවර ස්ත්‍රියෙක් හෝ කිසියම් හේතුවකින් තොරව සිය සැමියාගෙන් දික්කසාදය පැනවෙනම්, ආයුධ ස්වර්ගයෙහි සුවද (පවා) තහනම්වේ. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

එසේම දික්කසාදය පනත ස්ත්‍රීන් අවස්ථාවාදීන් බව තබා නායක තුමා පැවැසූ වදනක් උක්තා බිත් ආමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නියතව, දික්කසාදය පනත, වෙන්වීම අපේක්ෂා කරන ස්ත්‍රීන් වෙතදී ස්ත්‍රීන්ය. (ග්‍රන්ථය : තබරානි)

ඉස්ලාම් ධර්මයේ අනුමත හේතූන් මත බිරිඳ සිය සැමියා ගෙන් දික්කසාදය පැතිය හැක. උදාහරණයක්නම්, සැමියා සලාතය ඉටු නොකිරීම හෝ මහු මත්පැන් හා මත් ද්‍රව්‍යයට වහල්වීම හෝ තහනම් කාර්ය කෙරෙහි බිරිඳට බල කිරීම හෝ ඉස්ලාම් ධර්මය ආයුධ ලබාදී ඇති අයිතිවාසිකම් ආයුධ නොදී ආයුධ වද දීම යනාදී අවස්ථාවල ආයු මහුට උපදෙස් හා අවවාද කළ යුතුය. එයින් කිසිදු පළක් හෝ නොලැබූ වෙනම, බිරිඳ තමාව හා තමාගේ ආගම ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා සැමියාගෙන් දික්කසාදය පැතීමෙන් කිසියම් වරදක් නොවන්නේය.

ලිහාර් කිරීම

පැරණි ආද්‍යාන කාලයේ සැමියන් තම බිරියන් දික්කසා දය කිරීම සඳහා සමහර වචන පරිහරණය කළේය. එනම්, සැමියා බිරිඳ අමතා ‘මබ මාගේ මවට සමානය. මබ මාහට මාගේ සහෝදරිය සේ තහනමය’ යනාදී වචන පරිහරණය කිරීම ලිහාර් යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙවන් තිත්දින ක්‍රියාව මෙම සමාජයෙහිද පැතිර පවතී. මෙමගින් ස්ත්‍රීන්ට අපරාධ යක් සිදුවන බැවින් ඉස්ලාමය මෙය තහනම් කරයි. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

මබලාගෙන් සමහරු සිය බිරිඳන්ව මව්වරුන් ලෙස පව සන්නෝය. එමගින් ඔවුන් ඔවුන්ගේ මව්වරුන් (බවට පත්) නොවෙති. ඔවුන්ගේ මව්වරුන්, ඔවුන්ව ජනකවූ (කාන්තා) වන්මයවේ. එනමුත්, තිසැකයෙන්ම, ඔවුන් තම කියමන්හි පිළිකුල් හා ව්‍යාජ දේම පවසති. නමුදු, සැබැවින්ම අල්ලාහ් ඉතා සමා හා කමා වන්නයාය. (අල්කුර්ආන්-58:2)

ඉස්ලාම් ධර්මය ලිහාර් කළ පුද්ගලයාට දඩුවමක් වශ යෙන් දුෂ්කර ප්‍රතිකාරයක් පණවා ඇත. එනම්, අත් වැරදි මකින් කෙනෙකුට සාතනය කළ අය කළ යුතු ප්‍රතිකාරයට සමාන හා රමදාන් සමයේ දහවල්හි (උපවාසය යෙදී සිටි මින්) සිය බිරිඳ සමග සංසර්ගයේ යෙදූ පුද්ගලයා කළ යුතු ප්‍රතිකාරයට සමාන වන්දියක් ලිහාර් කළ අය කළ යුතුය. ලිහාර් කළ පුද්ගලයා මෙම ප්‍රතිකාරය ඉටු කරන තුරු සිය බිරිඳ සමග

සංසර්ගයෙහි තොයෙදිය යුතුයි. මෙම කරුණු පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, කවරෙකු තම බිරිඳන් වචනෙන් ලෙස පැවැසීමෙන් පසු (කණගාටුවී) තමන් කියූ දේයින් මිදී නැවත (බිරිඳ හා සමග දිග පවත්වීමට) අදහස් කළේ නම්, ඔවුන් දෙදෙනා සංසර්ගයෙහි යෙදීමට පෙර එක් වහලේක් නිදහස් කළ යුතුයි. මෙසේම බලාට උපදෙස්කර ඇත. තවද, අල්ලාහ් බලා කරන දෙය කෙරෙහි ඉතා දැනුවත්ව සිටී. එනමුත්, කවරෙක් (වහලේක් නිදහස් කිරීමට) අපහසු වන්නේද, ඔවුන් දෙන්නා සංසර්ගයේ යෙදීමට පෙර දෙමාසයක් අඛණ්ඩව උපවාසයෙහි යෙදිය යුතුයි. කවරෙක් මෙයට ශක්තිය නොලබන්නේද, ඔහු දිවිත්දත් හැට දෙනෙකුට ආහාර සැප යිය යුතුයි. (මෙලෙස අණකර ඇත්තේ) බලා අල්ලාහ් හා ඔහුගේ දුතයා විශ්වාස කිරීම සඳහාය. එසේම මෙය අල්ලාහ් අණ කරන සීමාවන්ය. එනමුත්, ප්‍රතික්ෂේප කරන කාෆිර් වරුන්ට රිදුම් සහිත වෙදනා ඇත. (අල්කුර්ආන්-58:3,4)

ඔසප්වන සමයේ සංසර්ගයේ යෙදීම

මෙම කරුණ පිළිබඳව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයෙහි මෙසේ පවසන්නේය.

(මී නබිතමනී, ඔවුන්) ඔසප්වීම පිළිබඳවද බලගෙන් වීම සන්නේය. ‘එය (පිඩාවක්වූ) සෘතු වීමකි. එබැවින්, ඔසප්වී සිටින කල සිය බිරිඳන්ගෙන් ඉවත්වී සිටින්න.

මවුන් පිරිසිදු වන තෙක් මවුන් කරා ලංතොවන්න' යනුවෙන් මවුන්ට මඛ පවසන්න. (අල්කුර්ආන්-2:222)

මසප්වු ස්ත්රිත් පිරිසිදුවී ජලස්නානය කරන තෙක් මවුන් සමග සංසර්ගයෙහි යෙදීම තහනමය. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මවුන් පිරිසිදු වීමෙන් පසු අල්ලාහ් මඛලාට අණකර ඇති පරිදි මවුන් කරා යන්න. (අල්කුර්ආන්-2:222)

මසප්වු සමයේ බිරිඳ සමග සංසර්ගයේ යෙදීම කෙතරම් නින්දිත පාපයක් යන්න තබි මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුහුරෙරො (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් (නම බිරිඳ) මසප්වී සිටින සමයේ හෝ ඇගේ ගුද මාර්ගයෙන් හෝ සංසර්ගයෙහි යෙදුනේද, හෝ ශාස්ත්‍ර ඡදයන් කරා ගියේද මහු මුහම්මදුට පහළවූ ධර්මය ප්‍රතික් ඡේප කළේය. (ග්‍රන්ථය : තිර්මිදි)

කවරෙක් හෝ මෙවන් කාර්යයෙහි තොදානුවත්ව වැරදි මකින් යෙදුනේද, මහුට කිසියම් ප්‍රශ්නයක් තොවන්නේය. තමුදු, මහු දැනුවත්ව ඕනෑකමින් මෙවන් කාර්යයෙහි යෙදු තේනම්, ආගමික විද්වතුන්ගේ මතය පරිදි මහු ඒ වෙනු වෙන් ප්‍රතිකාරයක් කළ යුතුයි. මවුන්ගේ ප්‍රතිකාරය පිළිබඳ තබිතුමාගේ වදනක් සාධක ලෙස පවතී. එනම් මහු දිනාර් එකක් හෝ දිනාර් අඩක් හෝ ප්‍රතිකාරයක් වශයෙන් පින් කළ යුතුයි. මවුන්ගේ සමහරුන් 'එය

මහලේ කැමැත්ත පරිදි දිනාර් එකක් හෝ දිනාර් අඩක් හෝ ගෙවිය යුතුයි' යනුවෙන්ද, තවත් පිරිසක් 'රුධිරය අධිකව පිටවන මසප්වු ආරම්භයේ ඇය සමග සංසර්ගයෙහි යෙදුනේ නම්, දිනාර් එකක්ද, රුධිරය අඩුවෙන් පිටවන මසප්වු අවසානයේ හෝ ජලස්නානය කිරීමට පෙර ඇය සමග සංසර්ගයේ යෙදුනේ නම්, දිනාර් භාගයක්ද ගෙවිය යුතුයි' යනුවෙන්ද සිය මතය පවසති. දිනාර් එකක් යනු, අදට භාවිතයේ පවතින ප්‍රමාණය අනුව රත්රන් ග්‍රෑම් 4.25 කි. මහුට මෙම ප්‍රමාණයට රත්රන් හෝ එකී වටිනාකම මුදලින් හෝ ගෙවීමට හැක.

ගුද මාර්ගයේ සංසර්ගයෙහි යෙදීම

දේව විශ්වාසයෙහි බෙලහිත සමහර පුද්ගලයන් තම බිරි දැන්ගේ ගුද මාර්ගයේ සංසර්ගයෙහි යෙදීමෙන් වැළකී සිටීම කෙරෙහි තොසැලිකිලිමත්ව සිටිති. මෙසේ යෙදීම මහා පාප ක්‍රියාවකි. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ යෙදෙත් නාට ශාප කරමින් පැවැසූ වදනක් අබුහුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

ස්ත්‍රියගේ ගුද මාර්ගයෙන් සංසර්ගයේ යෙදෙන්නා ශාප යට ලක් අයෙකි. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

එසේම, තනිතුමා 'කවරෙකු (තම බිරිද) මසප්වි සිටින කළ හෝ ඇගේ ගුද මාර්ගයෙන් හෝ සංසර්ගයෙහි යෙදු නේද, හෝ ශාස්ත්‍රඥයන් වෙත

ගියේද මහු මුහුම්මදුට පහ ළවු ධර්මය ප්‍රතික්ෂේප කළේය' යනුවෙන්ද පැවැසූ බව අබු හුරෙරා (රලි)තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : තිර්මිදි)

විශ්වාසනීය යහපත්ශීලී ස්ත්‍රීන් මෙම ක්‍රියාව ප්‍රතික්ෂේප කළත්, සමහර සෑමියන් 'මෙයට එකඟ නොවන්නේ නම්, මබව දික්කසාද කරමි' යනුවෙන් තරවටු කරති. තවත් සම හර සෑමියන් මෙම ක්‍රියාව අනුමතද නොඑසේනම් තහනම් ද බව විද්වතුන්ගෙන් විමසීමට ලැජ්ජාවන තම බිරියන්ට 'මෙම ක්‍රියාව අනුමත බවට රවටා එයට සාධකයක් ලෙස පහත සඳහන් අල්ලාහ්ගේ වැකිය පවසන්නෝය.

මබලාගේ බිරිඳන් මබලාගේ අස්වනු බිමිය. එනිසා, මබ ලාගේ කැමැත්ත පරිදි මබලාගේ අස්වනු බිමි කරා යන්න. (අල්කුර්ආන්-2:223)

සැබැවින්ම, අල්කුර්ආනයට පැහැදිලි කිරීමක් වශයෙන් තබිතුමාගේ වදන් පැවතීම අපි සැමදෙනා දැන සිටින කරුණකි. තබිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා 'මිනිසා තම බිරිඳ ගේ ඉදිරියෙන් සිට හෝ පිටුපස සිට හෝ සිය මතය පරිදි ඇගේ උපන් අවයවන යෝනියෙහි සංසර්ග විය හැකි බව' පැහැදිලි කර ඇත. ගද යනු, මල පිටත්වන ස්ථානයෙකි. එසේ නොමැතිව එය උපන් අවයවක් නොවන්නේය. මෙයට අදාන කාලයේ තපුරු සිරිත් විරිත් අප අතර බෝවීම හෝ අසහාය නිල් චිත්‍රපටයෙහි විපාක මෙවන් තහනම් තිත්දින සිරිත් විරිත් පවිත්‍රවූ පවුල් ජීවිතයෙහි පිවිසීමට

හේතුවිය. මෙවැනි දෙය කෙරෙහි සමාව අයැදීම අනිවාර්ය වේ. මෙම ක්‍රියාව සැමියා හා බිරිඳගේ එකඟතාවයෙන් සිදුවූවත් එය තහනමය. මක්නිසාදයත්, තහනම් කරුණක් එකඟවීමෙන් එය අනුමත කරුණක් බව පරිවර්තනය වීමට නොහැක.

බිරියන් අතර අසමානව හැසිරීම

බහු භාර්යාවන් සිටින සැමියෙකු මවුන් අතර තිතියෙන් හා යුක්ති සහගතව හැසිරිය යුතු බවට අල්ලාහ් අල්කුර් ආනයෙහි මෙසේ උපදෙස් කරන්නේය.

(විශ්වාස වන්නයින්) මබලා කෙනරම් කැමැති වුවද, බිරි දන් අතර සමානව හැසිරීමට මබලාට නොහැක. එනමුත්, (එකම බිරිඳ කරා පමණක්) ඇලවී අනෙක් බිරිඳව ආධාර යක් නොමැතිව එල්ලා තබනලද නැතැත්තියක් ලෙසට පත් නොකරන්න. මබලා (අල්ලාහ්ට බියවී) බැතිසිතින් සාවද්‍ය නව හැසිරෙන්නේ නම්, අල්ලාහ් ඉතා සමාව හා කරුණා වන්නයා ලෙස සිටී. (අල්කුර්ආන්-4:129)

මෙහි සමානව හැසිරීම යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ, බිරිඳන් හා සමග රාත්‍රී ගත කිරීම හා මවුන්ට ආහාර පාන, ඇඳුම් පැළඳුම් හා නවාතැන් ලබා දීමෙහි මවුන් එක් එක්කෙනාට අදාළ අයිතීන් ලබා දීමකි. නමුත්, මෙහි තේරුම හදවතින් ප්‍රේමය දැක්වීම නොවේ.

මන්ද, ආදරය කිරීමෙන් මිනිසාට සමානව හැසිරීමට නොහැක.

සමහර මිනිසුන් ඔවුන්ට බහු භාර්යාවන් සිටි කළ එක් බිරිඳකු කරා පමණක් මුළුමනින් ආලවී අනෙක් බිරිඳ ගැන නොසලකති. එක් බිරිඳ සමග අධික රාත්‍රීන් ගතකර හෝ බිරිඳකට පමණක් වියදම් කර අනෙක් බිරිඳ ගැන නොසල කති. මෙසේ කිරීම තහනමය.

මෙලෙස බිරිඳන් අතර වෙනස්කම්කර අතීතියෙන් හැසි රෙන්තන් පරලොව දිනයෙහි කුමන තත්ත්වයෙන් පැමිණිද යනුවෙන් තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුහුරෙරා (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකුට බිරිඳන් දෙදෙනෙකු සිට එක් බිරිඳකු කරා පමණක් ආල ගියේනම්, එලෝ දිනයේ ඔහු එක් බාහුවකින් පහත්වූ තත්වයෙන් පැමිණේ. (ග්‍රන්ථ : අබුදාවුද්, ධාරමී)

අන් සත්‍රිය සමග තනව සිටීම

මිනිසුන් අතර කලබල හා ප්‍රශ්න ඇති කිරීමටද, තහ නම් දෙය කරා ඔවුන්ව පරිහානියට ලක් කිරීමටද සානාන් දැඩි උනන්දුවෙන් සිටී. එබැවින්, අල්ලාහ් අපව මෙසේ අව වාද කරන්නේය.

විශ්වාස වන්නෙයින්, මෙලා සානාන්ගේ මාර්ග අනුගමනය නොකරන්න. නවද, කවරෙක් සානාන්ගේ මාර්ග අනුගමනය නය කරන්නේද, නියතවශයෙන්ම, සානාන් ලැප්පා සහගත හා අප්‍රිය කළ යුතු කාර්යයන් කිරීම (කෙරෙහි) මහුට අණ කරයි. (අල්කුර්ආන්-24:21)

මිනිස් ශරීරයේ රුධිරය දුවන සෑම තැන් පාසාම සානාන් දුවන්නේය. මිනිසාව අවනම්බුවට සහ තිත්දාවට ලක් කිරීමට සානාන් දරන වැයමෙන් පිරිමියෙකු පිටස්තර ස්ත්‍රියෙක් හා සමග තනිව සිටීමේ අවස්ථා සලසා දීමද එකකි. එනිසා, ඉස්ලාම් ධර්මය මෙය තහනම් කිරීම මගින් මෙවන් මාර්ග වසා තබන්නේය. මේ පිළිබඳව තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙලෙස ප්‍රකාශ කළ බවට උක්බත් බිත් ආමිර් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

පිරිමියෙකු ස්ත්‍රියෙක් හා සමග තනිව සිටින කළ (මවුන් සමග) තුන්වන්නා ලෙස සානාන් සිටී. (ග්‍රන්ථය : තිර්මිදි)

තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ දීර්ස වද තක මෙසේ සදහන්ව පවතින බව ඉබ්නු උමර් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

අද (දින)ට පසු කිසියම් පිරිමියෙකු හෝ ස්ත්‍රියෙකුගේ සෑමියා සිය නිවැසේ නොමැති අවස්ථාවක මහු සමග තවත් කෙනෙකු හෝ දෙදෙනෙකු හෝ එකතු වී යාමෙන් තොරව (මහු පමණක්) ඇය කරා නොයන්න. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

එහෙයින්, කිසියම් පිරිමියෙකු හෝ තම සහෝදරයෙකු ගේ බිරිඳ හා මෙහෙකාරිය යනාදීන් සමග නිවසෙහි හෝ කාමරයෙහි හෝ වාහනයෙහි හෝ තනිව සිටිය නොයුතුයි. එසේම, වෛද්‍යවරයා ලෙඩට භාජනය වූ ස්ත්‍රියකු හා සමග තනිව සිටීමද තහනමය. බොහෝ දෙනා මෙවැනි කරුණු ගැන නොසැලකිලිමත්ව සිටිති. මෙම කරුණු ගැන ඔවුන් තමන් කෙරෙහි හෝ වෙනත් අය කෙරෙහි හෝ විශ්වාසය තබා සිටිති. එබැවින්, මෙය නිත්දාවට පත්වන පාපයක්හි හෝ එයට මග පෙන්වන පෙරහුරුවෙහි හෝ වැටීමට ඉඩ සැලෙසේ. මෙමගින් වැරදි මගක් හා පරම්පරාගත න්‍යාය ධර්මයක් නොමැති ස්ථාවරයෙන් අවජාතක දරුවන් බිහිවී මට හේතුවේ.

ස්ත්‍රිය සමග අනට අනදි ආචාර කිරීම

අප සමාජයේ අද පවතින සමහර සිරිත් විරිත් හා චාරිත්‍ර වාරිත්‍ර ඉස්ලාමීය සාරධර්මයන් අභිබවා මුල් තැනට පත්ව පවතී. සමාජයේ මිනිසුන්ගේ වැරදි සහගත සිරිත් විරිත් හා ඔවුන්ව කිසිදු පිළිවෙළකින් තොරව පිළිපැදීම අල්ලාහ්ගේ තීනිරිනිතට වඩා ඉතා උසස් ස්ථානයක් හිමිකරමින් පවතී. කෙතරම් නම්, කවරෙක් හෝ සැබෑ ඉස්ලාමීය තීනිරිනි පිළි බඳ කරුණු පවසා ඒවාට අදාළ සාධකයන් ඉදිරිපත් කළත්, මෙවන් වැරදි සහගත සමාජය ඔහුව අමතන්නේ

කල්ගත තත්ව වාදයා, මූලධර්ම අත්තවාදයා, පවුල් ඥාතිත්වය කඩ කරන්නා, සැකකරුවා යනාදි තමවලිත්ය. පිටස්තර ස්ත්‍රිය හා සමග අතට අත දී ආචාර කිරීමද මෙවැනි වැරදි සහ ගත සිරිත් විරිත්වලින් එකකි.

ලාජ්ජාගේ දියණිය, නැන්දම්මාගේ දියණිය, මාමාගේ දිය ණිය, පුංචි අම්මාගේ දියණිය, සහෝදරයාගේ බිරිඳ, ලාජ්ජා ගේ බිරිඳ, මාමාගේ බිරිඳ යනාදි විවාහවීමට අනුමත ස්ත්‍රීන් සමග අතට අත දී ආචාර කිරීමේ සිරිතක් අද සමාජයෙහි ජලය පානය කිරීමක් සේ සරලව පවතී. ආගමික වශයෙන් මෙම ක්‍රියා කෙතරම් අනතුරුදායක බව පැහැදිලි සිත්සන තිත් වටහා ගන්නත් එසේ කිරීමෙන් වැළකී සිටිති. මෙම කරුණ ගැන තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව මඅකල් බිත් යසාර් (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මබලාගෙන් කවරෙකුගේ හෝ සිරසෙහි යකඩ කටුව කිත් ඇණීම ස්පර්ශ කිරීම තහනම් ස්ත්‍රියෙකු ස්පර්ශ කිරී මව වඩා මහුට උතුමිය. (ග්‍රන්ථය : තබරානි)

මෙය අතින් සිදුවන දුරාවාරයකි. මන්දයත්, තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු මස්ජුද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

(මිනිසාගේ) ඇස් දෙක දුරාවාරයෙහි යෙදෙන්නේය. අත් දෙක දුරාවාරයෙහි යෙදෙන්නේය. කකුල්දෙක

දුරාචාරයෙහි යෙදෙන්නේය. ලිංකේන්ද්‍රයන් දුරාචාරයෙහි යෙදෙන්නේය. (ග්‍රන්ථය : අභ්මද්)

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාට වඩා පවිත්‍ර හදවතක් ඇති කෙනෙකු මෙම විශ්වයෙහි සිටින්නේද ? එසේ සිටින කළ එතුමා ‘මම ස්ත්‍රීන් සමග අතට අතදී ආචාර නොකරත් නෙමි’ යනුවෙන්ද, ‘මම ස්ත්‍රීන්ගේ අත් ස්පර්ශ නොකරත් නෙමි’ යනුවෙන්ද ප්‍රකාශකර ඇති බව අභ්මද් හා තඛරාති ග්‍රන්ථයන්හි සටහන්වී ඇත. තඛිතායක තුමාගේ බිරියක්වූ ආයිෂා (රලි) තුමිය මෙසේ පවසන්නීය.

මා අල්ලාහ් කෙරෙහි දිවුරා කියමි. අල්ලාහ්ගේ දුතයාගේ අත කිසි දිනක හෝ කිසියම් ස්ත්‍රියකගේ අත් මත ස්පර්ශ වූයේ නොමැත. නමුත්, එතුමා දිවෙන් ප්‍රකාශ කිරීම මගින් ඔවුන්ගෙන් දිවුරුම් ලබා ගන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

සමහර සෑමියන් ‘තම සහෝදරයන් සමග අතට අත දී ආචාරය නොකරන්නේනම්, දික්කසාදය කරන බව’ සිය යහපත්ශීල බිරියන්ට අවවාද කරති. මෙවන් සෑමියන් අල් ලාහ් කෙරෙහි බියකමෙන් සිටිය යුතුයි. මෙහිදී කරුණක් වටහා ගත යුතුයි. එනම්. තිරයේ පිටුපස සිට අතෙහි රෙද් දක් දමා එමගින් අතට අතදී ආචාරය කිරීම අනුමත බවට නොසිතිය යුතුයි. මුහුණට මුහුණලා මෙසේ කිරීම හෝ රෙද් දක මගින් කිරීම හෝ යන දෙකම තහනම්ය.

සත්‍ය ක්‍රමය තවරා පරිමිත අතර ගැවසීම

ස්ත්‍රීන් සුවද විලවුන් තවරාගෙන පිරිමින් ඉදිරියෙහි ගැව සීම අද අධිකව සාමාන්‍ය දෙයක් ලෙස පවතී. මෙවන් ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි තනි මුහුම්මදු (සල්) තුමා දැඩි ලෙස අවවාද කර මෙසේ පැවැසූ බව අබුමුසා (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

ස්ත්‍රීයෙකු සුවද විලවුන් තවරා, පසුව මිනිසුන් එකී සුවද දැනීම සඳහා මිනිසුන් අතර ගැවසියේ නම්, ඇය ගණිකා වකි. (ග්‍රන්ථය : අභුමද්)

සමහර ස්ත්‍රීන් නොසැලකිලිමත්ව හා සාමාන්‍ය සිරිතක් වශයෙන් මෙසේ ගැවසෙති. කෙතරම්නම්, මවුන් සුවද විල වුන් තවරාගෙන රියදුරන්, මුරකාරයන් හා වෙළෙදුන් කරා සාමාන්‍යයෙන් ගමන් කරති. මෙවැනි ස්ත්‍රීන් සිය නිවසින් පිටවීමට අදහස් කරන්නේනම්, එය දේවස්ථානය කරා යාම හෝ වේවා මවුන් අනිවාර්ය ජලස්නානය සේ ජලස්නානය කර (එම සුවද ඉවත්වීමෙන් පසු) පිටත්විය යුතු බව මවුන්ට ඉස්ලාම් ධර්මය දැඩි ලෙස තීනිය පනවා ඇත.

මේ පිළිබඳව තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබුහුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවර ස්ත්‍රියෙකු හෝ සුවඳ විලවුන් තවරා ගෙන, පසුව එකී සුගන්ධය (මනිසුන්) දැනීම සඳහා මස්පිදයටදු පිටත්වූ යේද, ඇය අනිවාර්ය ස්නානයක් සේ ස්නානය කරන තෙක් ඇගේ සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

සමහර ස්ත්‍රීන් මංගල්‍ය උත්සවය හා ස්ත්‍රීන්ට අදාළ වැඩ සටහන කරා පිටත්වීමට පෙර සුවඳ විලවුන් තවරා ගනිති. එපමණක් නොව සමහර ස්ත්‍රීන් අධික සුගන්ධය විභිදන සුවඳ විලවුන් තවරා ගෙන කඩ විදිවල ගැවසීම, වාහනවල ගමන් කිරීම, පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් මිශ්‍රවන රැස්වීම් හා සහා වල සහභාගිවීම හා රමදාන් රාත්‍රියන්හි දේවස්ථානය කරා යාම යනාදියෙහි තිරත වෙති. මේ ගැන අපි පැමිණිලි කළ හැක්කේ අල්ලාහ් වෙත පමණි. ස්ත්‍රීන් ගාත සුවඳ විලවුන් මිලිත සුවදෙන් සහ පෙනෙන පැහැයෙන් තිබිය යුතු බව ඉස්ලාම් ඡරීආ නීතිය වටහා දෙන්නේය.

‘විශ්වයේ අධිපති අල්ලාහ් අප කෙරෙහි කෝප නොවී සිටිනු මැනවි. දැනුම් ජානයක් නොලද මෝඩ පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් කරන වැරදි ක්‍රියාවන් කෙරෙහි යහපත්ශීල පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි දඩුවම් නොකරනු මැනවි. එසේම, අප සැමට යහමග පෙන්වනු මැනවි’ යනුවෙන් අල්ලාහ් වෙත යොමුවී ප්‍රාර්ථනා කරමු.

ස්ත්‍රීය පිරිමියෙකු සමග ගමන් කිරීම

ස්ත්‍රීයෙකු විවාහවීමට අනුමත පිරිමියෙකු සමග ගමන් බිමන්හි යෙදීම ඉස්ලාම් තහනම්කර ඇත. නබි (සල්) තුමා පැවැසූ බව ඉබ්නු අබ්බාස්(රල) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කිසියම් ස්ත්‍රීයෙකු හෝ විවාහවීමට තහනම් පිරිමියෙකු හා සමග හැර ගමන් බිමන්හි නොයෙදෙන්න. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි හා මුස්ලිම්)

හජ් කාර්තව්‍යය ඉටු කිරීම සඳහා පිටත්වීම ඇතුළු සෑම ගමන්ම මෙහි අන්තර්ගතවේ. විවාහවීමට අනුමත පිටස්තර පිරිමියෙකු සමග ස්ත්‍රීයෙකු ගමන් කිරීම මහු ඇය හා සමග අතිසි ලෙස හැසිරීමට හේතුවන අතර, අසරණ ස්ත්‍රීය එයට යටත්වීමටද ඉඩ සැලැස්සේ. මෙමගින් අවම වශයෙන් ඇයගේ කණ්‍යාභාවයට හා ගරුත්වයට හානි සිදුවීමට හැක.

එසේම ස්ත්‍රීය වෙනත් පිරිමියෙකු හා සමග ගුවන් යාන යෙන් ගමන් කිරීමද තහනම්ය. ගුවන් තොටුපලට ගොස් පිටත් කරන්නේද, ගුවන් තොටුපලහි පිළිගන්නේද මහරම් හෙවත් විවාහවීමට තහනම් පිරිමින් බවට මවුහු සිතුවුද එයද තහනම්ය. මන්දයත්, ගුවන් යානයෙහි ඇය හා සමග ගමන් කරන්නේ කවරෙක්ද ? ගුවන් යානයට කිසිදු ආබාධයක් සිදුවී වෙනත් ගුවන් තොටුපලහි ගොඩ බැස්සේනම් හෝ ගුවන් යානය පිටත්වීමට

ප්‍රමාදවූයේනම්, හෝ කිසියම් හේතුවක් මත පිටත්වීමේ දිනය වෙනස් වූයේනම්, ඇගේ තත්ත්වය කෙසේ පවතීද? මෙවන් සිදුවීම් රාශියක් දක්නට ඇත.

ස්ත්‍රියකු ගමන් බිමන්හි යෙදීමට අනුමත හා විවාහවීමට තහනම්වූ මහරම් මහරම් යනුවෙන් හැඳින්වන පුද්ගලයා වසසට පත්, සියුම් බුද්ධියලත්, මුස්ලිම් පිරිමියෙකු විය යුතුය.

තනිතායක මුහුම්වූ (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු සර්ද් අල්කුද්රී (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

...ස්ත්‍රියකු සිය පියා හෝ පුත්‍රයා හෝ සහෝදරයා හෝ වෙනත් ඇගේ මහරම් (විවාහවීමට තහනම් ගොරවතිය) අය සමග හැර ගමන් බිමන් කිරීම තහනමය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මිනිසුන් අන් සත්ව කරා බැලීම

මෙම කරුණ කෙරෙහි අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

(තනිතුවන්) විශ්වාසනීය පිරිමින්හට ‘මවුන් තම බැලීම පහත හෙළිය යුතු බවත්, තම ලිංකේන්ද්‍රයන් රැකගන යුතු බවත්’ මෙ පවසන්න. මෙය මවුන්ට පවිත්‍රතාවයකි. නියතව අල්ලාහ් මවුන් කරන දේ කෙරෙහි ඉතා දැන වන්නයාය. (අල්කුර්ආන්-24:30)

තනි මුහුම්වූ (සල්) තුමා ‘ඇසින් කරන දුරාවාරය (තහ තම් දෙය) බැලීම වේ’ යනුවෙන් පැවැසූ බව අබු

හුරෙරො (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බ්‍රහාරි)

පිරිමියෙකු තමා විවාහවීමට අදහස් කරන ස්ත්‍රිය බැලීම, වෛද්‍යවරයා ලෙඩෙක්වූ ස්ත්‍රිය බැලීම යනාදී ඉස්ලාම් අනු මත හෝ නොවැළකිවිය හැකි හේතූන් මත හෝ පිටස්තර ස්ත්‍රිය කරා බැලීමෙන් ප්‍රශ්නයක් නොවන්නේය. එසේම, ස්ත්‍රියෙක් වැරදි ආකල්පයකින් පිටස්තර පිරිමියකු බැලීමද තහනමය. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයෙහි මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, (තඛිතුමනි) විශ්වාසනීය ස්ත්‍රීන්ටද ‘මවුන් තමාගේ බැල්ම පහන හෙළිය යුතු බවත්, තම ලිංගික ප්‍රදේශය රැක ගත යුතු බවත්’ මඟ පවසන්න. (අල්කර්ආන්-24:31)

එසේම පිරිමියකු සෞන්දර්යමත් යොවනයන් හා කොල් ලන් කාම හැඟීමෙන් බැලීමද, පිරිමියෙකු අන් පිරිමියෙකු ගේ රහස් ප්‍රදේශය බැලීමද ස්ත්‍රියෙකු අන් ස්ත්‍රියෙකගේ රහස් ප්‍රදේශය බැලීමද තහනමය. එසේම, රහස් ප්‍රදේශය බැලීම හෝ තිරයෙන් පිට සිට ආල්ලීම තහනමය.

සමහර මිනිසුන් පුවත්පත් හා සඟරාවල පළවන රූප හා චිත්‍රපටිවල ප්‍රදර්ශණය කරන රූප ඒවා සැබෑ රූපයන් නොවන පදනම යටතේ බලති. මේවා සානාත්ගේ පිළිකුල් කළ යුතු මග පෙන්වීමකි. මෙවන් රූපවල කාමය හඟවන හා තපුරු දේ අන්තර්ගතව පැවතීම සැමදෙනා වටහාගෙන සිටින කරුණකි.

පවුලෙහි වැරදි නොකළකා හැරීම

මිනිසුන් සිය පවුලෙහි තුළ සිදුවන වැරදි දැනගෙන ඒවා කෙරෙහි නොසැලකිලිමත්ව සිටිති. මෙය ඉස්ලාම් ධර්මයට පටහැනි කාර්යයෙකි.

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අඛදුල්ලාහ් බිත් උමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

අඛණ්ඩව මත්පැන් පානය කරන්නා, තම දෙමාපියන්ට නින්දා කරන්නා සහ සිය පවුලෙහි සිදුවන වැරදි (නොව ඡික්වා නිහඩව සිටීම ගිහිත්) අනුමත කරන්නා යන තුන් දෙනාට අල්ලාහ් නිවන තහනම් කරයි. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

තව්තනම මෙම යුගයෙහි පවුල්වල සිදුවන වැරදි ගැන වැඩි පිරිස් නොසැලකිලිමත්ව සිටිති. එනම්, පවුලෙහි දිය ණිය හෝ බිරිඳ දුරකථනයෙන් අමතමින් පිටස්තර පිරිමින් සමග පරස්පරව ලලිතභාවයෙන් පෙම් කතා බස්වල යෙදීම කෙරෙහි නොසැලකිලිමත්වීම, නිවසෙහි ස්ත්‍රියකු පිටස්තර පිරිමියෙකු සමග තනිව සිටීමට අනුමත කිරීම, මෙහෙකා රයා හා රියදුරා වැනි පිටස්තර පුද්ගලයන් සමග ස්ත්‍රියෙකු ගමන් කිරීමට අවසර දීම, ස්ත්‍රීන් හිජාබ් හෙවත් ආවරණ යක් පැළඳීමකින් තොරව සිය නිවෙසින් පිටත්වීමද එමගින් පිටස්තර පිරිමින් ඔවුන්ගේ සෞන්දර්ය රස විඳීමද අනුමත කිරීම හා

සමාජයෙහි අශීලාවරයද පරිහානියද සිදු කරන අසහාය සහරා හා වීඩියෝ කැසට් පට නිවෙස්තුල පිවිසීමට අනුමත කිරීම යනාදීන් මෙයට උදාහරණවේ.

ඥාතිත්වය වෙනස් කිරීම

ඥාතිත්වය වෙනස් කිරීමෙන් හැඳින්වන්නේ, දරුවෙකුට සිය පියා නොවන වෙනත් පුද්ගලයෙකු පියා ලෙස සම්බන්ධ කර කැඳවීම සහ පුද්ගලයෙකු සිය දරුවාට තම දරුවා නොවන බව පැවැසීම වේ.

මුස්ලිම්වරයා තම පියාව අතහැර වෙනත් පුද්ගලයෙකු සිය පියා ලෙසට සම්බන්ධ කර කීම හෝ ඔහු තම උපන් පවුල අතහැර වෙනත් පවුල හා සමග සම්බන්ධ කර කීම හෝ තහනමයි. සමහරුන් ලෞකික වාසිය තකා මෙසේ කර, එම ව්‍යාජ ඥාතිත්වය රජයේ නිල ලේඛණවලද සට හත් කරති. තමාගේ පියා තමාව කුඩා වියේදී නොසලකා අත හැර ගිය චෛරයෙන් සිය පියා කෙරෙහි අප්‍රියභාවය පෙන්නවමින් මෙසේ කරන අයද සිටිති. මේවා සියල්ල තහනමයි. මෙයින් විවාහවීමට අනුමත හා තහනම් අය තෝරා ගැනීම, සම්පත් කෙරෙහි හිමිකම් ලබා ගැනීම යනාදිවල එළඹෙන ගැටලුවලදී ප්‍රශ්න කිපයක් ඇතිවේවි. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුබකර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ දැනුවත්ව සිය පියා නොමැති අයෙකු ව සිය පියා බව තර්ක කළේ නම්, මහුට ස්වර්ගය තහනම් වේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

ඥානිත්වය වෙනස් කරන හා ව්‍යාජ ඥානිත්වය සම්බන්ධ කරන ක්‍රියාවන් හා කරුණු සියල්ලම තහනම්ය. සමහරුන් තම බිරිඳන් හා සමග ප්‍රශ්න ඇතිවන කළු තම බිරිඳව තිත්දින වචනවලින් දොස්පද කියති. තම දරුවාද කිසිදු සාධකයෙන් තොරව තමාගේ දරුවා නොවන බවද දොඩවති. සමහර ස්ත්‍රීන් සිය සැමියන්ට දෝහිකම් කරමින් අත් අය හා සමග ඇතිවූ අනියම් ඇසුරකින් ලැබූ ගර්භය සිය කුසෙහි උසුලා ගෙන එය තම සැමියන්ගේ නමින් පවසති. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මේ ගැන දැඩි ලෙස අවවාද කර ප්‍රකාශ කළ වදනක් අබු හුරෙරො (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

ස්ත්‍රියෙකු යම් පවුලකට කිසිදු සම්බන්ධයක් නොමැති (දුරාවාරයෙන් ඇතිවූ කලමිය හෝ) දරුවෙකු ව එම පවුල සමග සම්බන්ධ කළා නම්, ඇයට අල්ලාහ්ගෙන් කිසියම් දෙයක් නොමැති අතර, අල්ලාහ් තම ස්වර්ගයෙහි ඇය පිවිසීම වළක්වයි. එසේම, පුද්ගලයෙකු තම දරුවෙකු ව තමාගේ බව දැනගැනත් (තමාගේ නොවන බවට) ප්‍රතික්ෂේප කළේ නම්, අල්ලාහ් මහුගෙන් ඇත්වී සිටී. තවද, අල්ලාහ් මහුට (පරලොව) දිනයේ පෙරවුවත් හා පසුවුවත් ඉදිරියෙහි තිත්දාවට ලක් කරයි. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

පොලිය අනුභව කිරීම

පොලිය ලබා ගන්නා අය හා සමග හැර අන් කිසිවෙකු සමග හෝ යුද ප්‍රකාශ නොකරන බව අල්ලාහ් ශුද්ධවූ අල් කුර්ආනයෙහි පවසන්නේ මෙසේය.

විශ්වාසවන්තයින්, මබලා සැබෑ විශ්වාස වන්තයින්නම්, අල්ලාහ් කෙරෙහි බියබවෙන් ඉතිරිව පවතින පොලිය නොලබා අනහැර සිටින්න. මෙසේ මබලා නොකළේ නම්, (මබලාට එරෙහිව) අල්ලාහ් හා මහුගේ දුන්සාගෙන් යුද්ධය ප්‍රකාශවී ඇති බව දැන ගන්න. (අල්කුර්ආන්-2:278,279)

පොලිය ලබා ගැනීම අල්ලාහ්ගෙන් කෙතරම් තින්දිත විපාකයක් ගෙනදෙන කාර්යයක් බව වටහා ගැනීමට මෙම වදන් දෙක ප්‍රමාණවේ. පොලී සහගත ගැණුම් විකුණුම් ක්‍රම යෙහි සිදුවන විපාකය පැහැදිලිවම පවතී. මෙය රජයේද පෞද්ගලික ආයතන හා පුද්ගලයන්ගේද තත්ත්වය කරා හදවත යොමුකරන සෑම දෙනාට දැනගත හැකිවේ. බංක ලොන්චීම, අලාහ සිදුවීම, වෙළඳ පොළ දුබලවීම, ණය ගෙවා ගැනීමට නොහැකිවීම, ආර්ථිකය පසුබෑමට පත්වීම, රුකියා විරහිතයන්ගේ ප්‍රතිශතය අධිකවීම, බොහෝ සමාගම් හා වෙළඳසැල් වසා තැබීම, දිනාපතා තම දහඩිය පොළොවෙහි හෙලා උපයාගත් දේ මගින් පොළීය ගෙවීමට නොහැකිවීම හා මාතව සමාජයෙහි සම්පත් හා ධනය යම් පිරිසකගේ අතේ මිටි පමණක්

පැවැත්ම යනාදීන් පොලිය සහගත ගැණුම්, විකුණුම් ක්‍රමයෙහි සිදුවන නිතරින් විපාකයන්ය. මේවා සියල්ල පොලිය සම්බන්ධවූ කටයුතුවල යෙදෙන්නන් සමග අල්ලාහි කරන යුධ අවවාදයේ විපාකයන් විය හැක.

පොලිය වෙළඳාමක් ලෙස පවත්වන්නන්, එකී කොටස් කරුවන් හා එයට උදව් උපකාර කරන්නන් තනිතනාගේ ශාපයට ලක් අයකි. මන්ද ජාබ්ර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තනි මුහම්මදු (සල්) තුමා පොලිය ලබා ගන්නාට, ලබා දෙන්නාට, එකී ගිණුම් සටහන් කරන්නාට, එයට සාකම් ලෙස ඉදිරිපත් වන්නාට ශාප කළේය. ජාබ්ර් (රලි) තුමා ‘මවුන් සැම දෙනා පාපයෙහි සමාන වන්නන්ය’ යනුවෙන්ද පවසයි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

තනිතනාගේ මෙම වදන අනුව පොලිය පිළිබඳ ගිණුම් ලිවීම, සසඳා බැලීම, ලබා ගැනීම, ලබා දීම, එකතු කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම යනාදීන් තහනමය. පොදුවෙන් කිසිදු ආකාර යකින් හෝ එයට සම්බන්ධවීම හා සහාය දැක්වීම තහනමය. මෙම පාපයෙහි නිතරින්හාවය හා විපාකය පිළිබඳව තනි (සල්) තුමා පැහැදිලිකර පැවැසූ වදනක් අබ්දුල්ලාහ් බින් මස්උාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පොලිය හැත්තෑ තුන් කොටස්වලට ඇතුළත්වේ. ඒවායින් (පාපයෙන්) ඉතා පහත්ම කොටසනම් කෙනෙකු සිය මව විවාහකර ගැනීමකි. පොලිය අතර

ඉතා ක්‍ෂර පොලියනම්, මුස්ලිමෙකුගේ නම්බුවට හානි කිරීමකි. (ග්‍රන්ථය : හාකිම)

එසේම නතිනායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබ්දුල්ලාහ් බිත් හන්ලිලා (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පුද්ගලයෙකු දැනුවත්ව පොලිය අනුභව කිරීම, හැටතුන් වතාවක් දුරාවාරයෙහි යෙදීමට වඩා ක්‍ෂරයෙකි. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

පොලිය ගනුදෙනු කිරීම සෑම දෙනාට හා සෑම අවස්ථා වන්හිම පොදුවෙන් තහනම්වූ දෙයකි. සමහර අය සිතන පරිදි පොලිය ධනවතා හා දුප්පතා අතර පමණක් තහනම්වූ දෙයක් නොවේ. අධික ධනවතුන් හා සුපිරි වෙළුන්දුන් සම හරු මෙම පොලියේ විපාකයෙන් බොකලොත් භාවයට පත් වූහ. අද පවතින මෙවන් විපාක මෙයට සාධක ලෙස පවතී. පොලියෙන් සිදුවන අවම විපාකය නම්, ධනය කොපමණ හා කෙතරම් ප්‍රමාණයෙන් තිබුනද, පොලිය ඒවාහි බරකත් හෙවත් අභිවාධිය විනාශ කරයි. නතිනායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව අබ්දුල්ලාහ් බිත් මස්ජාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පොලියෙන් උපයාගත් ධනය කොපමණ අධිකවුවද, අව සාතයේදී එය අඩු වශයෙන්ම පවතී. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

අධික ප්‍රමාණයෙන් පවතින පොලිය පමණක් තහනම් නොවන්නේය. ප්‍රමාණයෙන් අධිකයෙන් හෝ

අඩුවෙන් හෝ වේවා ඒ සියල්ලක්ම තහනම්ය. පොලිය අනුභව කරන්නා පරලොව දිනයෙහි සානාත්ගේ පහරදීමට ලක්වූ පිස්සෙකු සේ සිය මිනිවලෙන් සිට තැගිට පිටත්වේ.

පොලිය අනුභව කිරීම මෙතරම් තිත්දින පාපයක් වුවද, මේ සඳහාද පාපොච්චාරණයක් ඇති බව පවසන අල්ලාහ් ඒ පිළිබඳ ක්‍රමයද මෙසේ පැහැදිලි කරයි.

මබලා පාපොච්චාරණය කර (මෙම පාපයෙන්) නිදහස්වූ යේනම්, මබලාගේ ධනයෙන් මූල ධනය මබලාට හිමිවේ. (ණය කරුවන්ට) මබලා අපරාධ නොකරන්න. මබලාද අප රාධයට ලක් නොකෙරේ. (අල්කුර්ආන්-2:279)

විශ්වාස වන්නයා මෙම මහා පාපය ඉතා තිත්දිනවූ ක්‍රියා වක් ලෙස හඟවා එය මහු සිය සිත්සතතින් පිළිකල් කළ යුතුයි. කෙතරම්නම්, තම ධනය වියදම්වී විනාශයට පත්වී මෙන් වැළකී සිටීම හෝ සොරුන්ගෙන් රුකගැනීම යනාදී නොවැළකවිය හේතුන් මත පොලී පරිහරනය වන බැංකු වල තැන්පත් කිරීම පවා පිළිකල හැඟවිය යුතුයි.

වෙනත් ගෙක් නොමැති තිසා මෙසේ තැන්පත් කරන පුද්ගලයන්ද මෙමගින් මවුන් මැරුණු සතෙක් හෝ එයටත් වඩා තිත්දින දෙයක් අනුභව කරන්නෙකු සේ බව හැඟීම ඇතිකර ගත යුතුයි. ඒ අතර මවුන් අල්ලාහ්ගෙන් සමාවද අයදිය යුතුයි. එසේම මෙය

වෙනුවෙන් හැකිතාක් විකල්ප මාර්ගයක් සොයාගත යුතුයි.

බැංකුවෙන් මවුන් පොලිය අයදූ සිටිය නොයුතු අතර, මවුන්ගේ ගිණුම්වල පොලිය බැරකර තිබේනම්, ඒවා සඳකා හෙවත් පින් කිරීමේ වෙනතාවෙන් තොරව වෙනත් අනුමත මාර්ගවල වියදම් කළ යුතුයි. මක්නිසාදයත්, අල්ලාහ් පවිත්‍ර වත්තයාය. මහු පවිත්‍රතාවයෙන් තොර කිසියම් දෙයක් පිළි නොගනී. එපමණක් නොව මවුන් කුමන ආකාරයෙන් හෝ එයින් ප්‍රයෝජනය ලබාගැනීම සඳහා එය පරිහරනය කිරීම තහනම්ය. මෙම පොලියෙන් කැම බීම ගැනීම, ආඳුම් පැළ දුම් මිළදී ගැනීම, වාහන හා නිවසට වියදම් කිරීම, තමාගේ බිරිඳ හෝ දරුවන් හෝ දෙමාපියන්ට වියදම් කිරීම, සකා තය ගෙවීම, වරප්පතම් ගෙවීම හා තමා ලක්වූ පීඩනයෙන් නිදහස්වීමට වියදම් කිරීම යනාදී කුමණ කාර්යයකට හෝ පරිහරනය කිරීම තහනම් වේ. අල්ලාහ්ගේ දඩුවමට බියවී මේවායින් වැළකී සිටීම අනිවාර්ය වේ.

විකුණාන දුව්‍යයෙහි දුවීමට කැමැත්ම

තබ් මුහම්මදු (සල්) තුමා (දිනක්) එක් ආහාර ගොඩක් පසුකර ගමන් කළේය. එවිට එකී ආහාර ගොඩ තුලට තම අත දැමූ තබ්තුමාගේ ඇඟිලිවලට තෙත ගතියක් දැනින. එවිගස එතුමා ආහාර වෙළුන්දැනී මෙය කුමක්ද? යනුවෙන් විමසීය. එයට

මහු ‘අල්ලාහ්ගේ දුකයාණෙනි, වැහි ජලයට එසේ තෙත්විය’ යැයි කිය. එකළ එතුමා ‘ඒවා (තෙත්වූ දේ) මිනිසුන්ගේ පෙනීමට පෙනෙන සේ මතුපිටට දැමිය යුතුව තිබුණානේද ? කවරෙක් වංචා කරන්නේද, මහු මට අයත් කෙතෙකු තොවන්නේය’ යැයි පැවැසීය. මෙය අබුහුරෙරා (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

අල්ලාහ් කෙරෙහි බැතිසිතක් නොමැති අධික වෙළඳුන් වෙළඳ භාණ්ඩවල දුර්වලතා හා අඩුපාඩු වසංකිරීමට විවිධ උපාය මාර්ග යොදවති. මවුහු භාණ්ඩවල ඡායු මත ටේප් අලවති. සමහරුන් ඡායු භාණ්ඩයන් පෙට්ටියෙහි යට තබා ගනිති. සමහරුන් රසායන ද්‍රව්‍ය මගින් භාණ්ඩවල පෙනීම ආලේප කරති. සමහරු ඡායු එන්ජිමක් ක්‍රියාවෙහි යෙදෙන කළු එයින් පිටවෙන (ඡායු) ශබ්දය වසං කරති. මෙලෙස කෙතෙකු ඡායු දෙයක් මිලදී ගත්තේ නම්, එය ඉතා සිසු යෙන් විනාශ වේ. සමහරුන් කාලය ඉකුත්වන දිනය පවා වෙනස්කර ගනිති. සමහරුන් මිලදී ගැනීමට අදහස් කරන භාණ්ඩය හා වාහනයෙහි අඩුපාඩුකම් සොයා බැලීම හෝ පරීක්ෂා කිරීම අනුමත නොකරති. අධික පිරිස් වාහනවල සහ වෙනත් භාණ්ඩවල අඩුපාඩුකම පැහැදිලි නොකරති. මෙවන් ක්‍රියාවන් සියල්ල හරාම් හෙවත් තහනම්ය.

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් උක්බත් ඉබ්නු ආමර් (රලි) තුමා උපුටා වාර්තා කරන්නේ මෙසේය.

මුස්ලිම් වරයා අන් මුස්ලිම් වරයාට සහෝදරයා වේ. තම සහෝදරයාට අඩුපාඩු ඇති දෙයක් විකුණන කවර මුස්ලිම් වරයා හෝ එම අඩුපාඩුව පැහැදිලි නොකිරීම තහනම්ය. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

සමහරුන් (වාහන) වෙන්දේසි කරන කළ ‘මම යකඩ විකුණන්නෙමි, යකඩ විකුණන්නෙමි’ යනුවෙන් මිනිසුන්ට පැවැසුවෙතමි, ජූදු වාහන විකුණුම කළ වරද්දට මහු අසු නොවී තමා එම වගකීමෙන් නිදහස්වන බව සිතති. මෙවන් වෙළඳාම බරකන් හෙවත් අභිවාධිය ඉවත් කරන බව තබී තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පවසන්නේය.

එතුමා එලෙස ප්‍රකාශ කළ වදනක් හකිම් බිත් හිසාම් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

විකුණුම කරන්නා සහ මිලදී ගන්නා යන දෙදෙනාට (එකි ස්ථානයෙන්) ඉවත්වන තෙක් (තමන් අතරෙහි සිදුවූ) වෙළඳාම පිළිගැනීමට හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට හෝ හිමි කම ඇත. මවුන් දෙදෙනා සත්‍යයම පවසා (කිසියම් දෙයක් නොසඟවා) පැහැදිලි කළේ නම්, එම වෙළඳාමෙහි මවුන්ට අභිවාධිය ලැබේ. මවුන් අසත්‍යය පවසා (යම් දෙයක්) සැඟ වූයේනම්, මවුන්ට එම වෙළඳාමෙන් අභිවාධිය ඉවත් කරනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

නජ්ජ වෙළඳ ක්‍රමයෙහි යෙදීම

නජ්ජ යනු, වෙළෙන්ඳෙකු විසින් කිසියම් දෙයක් හෝ මිළදී නොගන්නා කෙනෙකුට පත්කර, මහු විසින් මිළ වැඩි කොට එමගින් පාරිභෝගිකයන් රවටමින් මවුන් අධික මිළ කට භාණ්ඩ මිළදී ගැනීම සඳහා උනන්දු කිරීම වෙනුවෙන් යොදා ගන්නා උපාය මාර්ගයකි. නිතිරායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ‘නජ්ජ ක්‍රමය මගින් වෙළඳාම නොකරන්න’ යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළ බව අබුහුරෙරා (රලි) තුමා වාර්තා කරන වද තක් බුහාරි ග්‍රන්ථයේ සටහන්වී ඇත.

මෙසේ කිරීම සත්සුදක්සේ රුවටිම් ක්‍රමයකි. මක්නිසාද යත්, නිතිරායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ‘දෝහිකම් කරන්නා හා රවටන්නා තිරයෙහි පිවිසේ’ යනුවෙන් පවසන්නේය.

වෙළඳ පොළවල, වාහන වෙන්දේසි කරන ස්ථානවල හා ප්‍රදර්ශනාගාරවල සිටින බොහෝ තැරව කරුවන් තහනම් කරුණුවල අධිකව යෙදෙන හෙයින් මවුන්ගේ ජීවනෝපාය හරාම් හෙවත් තහනමය.

උදහාරනයක් නම්, මවුන් නජ්ජ ක්‍රමයෙන් භාණ්ඩවල මිළ වැඩි කරමින් පාරිභෝගිකයන් මිළදී ගැනීමට උනන්දු කරති. නොඑසේ නම්, එහි පැමිණෙන වෙළෙන්දන් රවටා මවුන්ගේ භාණ්ඩවල මිළ පහළට බස්වති. නමුත් භාණ්ඩ මෙම තැරවකරුවන්ට අයත් නම්, ඒවා මිළදී ගැනීම සඳහා පැමිණෙන

වෙළඳුන් රවටා එකී මිල වැඩි කරති. මෙසේම මෙවන් තැරවකරුවන් මිනිසුන් රවටා මවුන්ට අනිතිය හෝ අපරාධය කරති.

පුම්භා අදානගෙන් පසු වෙළඳාම කිරීම

පුම්භා (සිකුරාදා) දිනයේ සලාතයට කැඳවන අදානගෙන් පසු වෙළඳ කටයුතුවල නියලීම පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙලෙස පවසන්නේය.

විශ්වාස වන්නයිනි, පුම්භා (සිකුරාදා) දිනයෙහි සලාතය සඳහා ඔබලා කැඳවනු ලබන්නේ නම්, සිය වෙළඳ කටයුතු සියල්ල අනහාර දමා, අල්ලාහ්ව සිහිකිරීම සඳහා (දේවස්ථානය කරා) යුහුසුළු ගමන් කරන්න. ඔබලා දැනුම් හා දොන ලත් බුද්ධිමතුන් වන්නේනම්, මෙසේ කිරීම ඔබලාට කුසල් සහගත කරුණකි. (අල්කුර්ආන්-62:9)

සමහරුන් දෙවැනි අදානගෙන් පසුද නම වෙළඳසැල්වල හා දේවස්ථාන ඉදිරියෙහි වෙළඳ කටයුතුවල නිරතවී සිටිති. මවුන්ගෙන් දන් මිදින මිස්වාක් (බුෂ්) හෝ වෙවා මිළදී ගත් තන් පාපයෙහි මවුන් හා සමග කොටස්කරුවන් වෙති. විද් වතුන්ගේ නිවැරදි මතය අනුව මෙවන් වෙළඳ කටයුතුවල යෙදීම තහනම් වේ.

සමහර හෝටල්, බේකරි හා කර්මාන්ත ශාලාහි අධිපති වරුන් තම සේවකයන් ජුම්භා සලාතයේ වෙලාවෙහිදී වැඩ කළයුතු බවට බල කරති. භාහිරයෙක් ඔවුන්ට ලාභ වැඩි වුවද, යථාර්තයෙන් ඔවුන්ට වැඩිවන්නේ අලාභයකි. තමුදු, සේවකයන් තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ ‘අල්ලාහ්ට පටහැනි කරුණුවල කිසියම් මිනිසෙකුටද යටත් නොවිය යුතුය’ යන කියමනට අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

සුදු කෙළීම

සුදු කෙළීම පිළිබඳව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයෙහි මෙසේ පවසන්නේය.

විශ්වාස වන්නයින්, මන්ජැන් පානය කිරීම, සුදු කෙළීම, පිළිම් වන්දනාමාන කිරීම හා ඊතල විදි නිමිති බැලීම යනා දීන් සාතාන්ගේ පිළිකුල් කළ යුතු කාර්යයන්ය. එහෙයින්, මබලා මේවායින් වැළකී සිටින්න. (එමගින්) මබලා ජයග්‍රහණ ණය කළ හැක. (අල්කුර්ආන්-5:90)

ජාහිලියියා හෙවත් අඤාන කාලයේ මිනිසුන් අතර සුදු කෙළීම විවිධ ක්‍රමයෙන් පැවතිනි. ඔවුන් අතර ප්‍රසිද්ධ ක්‍රම යනම් මෙසේය.

දස දෙනෙක් සමඟ එකතුවී මටුවෙකු මිළිදී ගනිති. පසුව ඔවුන්තර (ඊතලය මගින්) සිටුවූ අදිකු ලැබේ. ඒ අනුව හත් දෙනෙකු පමණක් එම මටුවාව කොටස්කර

ගනිති. ඉතිරි තුන්දෙනාට කිසියම් කොටසක් හෝ නොලැබේ.

අද පවතින සුදු කෙළීමේ ක්‍රමයන් මෙසේය.

- 1-ලොතරැයිය : මෙය විවිධ වර්ගයෙන් පවතී. එයින් සාධාරණයෙන් පවතින්නේ මෙසේය. එනම්, මිනිසුන් විවිධ අංක යෙන් පවතින වාසනා සම්පත් මිළදී ගනිති. තියමිත දින එම සම්පත් වෙනුවෙන් වාසනා වත්තයින් තේරීම සිදු කෙරේ. එකී අවසානයේදී වාසනාව ලත් පළමු, දෙවැනි, තෙවැනි ..... යනුවෙන් තැගි මුදල් පිරිතමනු ලැබේ. ඔවුන් මේවා කුමන ආකාරයකින් සහ මිහිරි නම්වලින් හඳුන්වුවද ඒවා හරාමි හෙවත් තහනමය.
- 2- කිසියම් දෙයක් මිළදී ගැනෙන කළ එහි නොදෙනෙත දෙයක් සඟවා තබනු ලැබේ. නොඑසේ නම්, යම්කිසි දෙයක් මිළදී ගැනෙන කළ ඒ වෙනුවෙන් අංකයක් හෝ කාඩ් පතක් හෝ ලබා දෙනු ලැබේ. පසුව ඒ වෙනුවෙන් වාසනා වත්තයින් තේරීම සිදු කෙරේ. ඒ අනුව වාසනා වත්තයින්ට තැගි පිරිතමනු ලැබේ.
- 3- අද පවතින සුදු කෙළීමේ ක්‍රම අතර රකෂණය කිරීමද එකකි. ඒවා ජීවිත රකෂණය, වාහන රකෂණය, භාණ්ඩ සඳහා රකෂණය, ගින්නෙන් ආතිවන අලාභය සඳහා රකෂණය, අත් අයගෙන් ආරකෂාවීමේ රකෂණය යනාදී වශයෙන් විවිධ රකෂණ ක්‍රමද පවතී. මෙපමණක් නොව, සමහර

ගායකයන් තම කට හඬ හා ක්‍රීඩකයන් තම අවයව වෙනුවෙන්ද රජමණය කරති.

මේවා සියල්ල සුදු කෙළීම අත්තර්ගත කරුණු ලෙසට සැලකිය හැකිය. අද සුදු කෙළීම සඳහා පෞද්ගලික ක්ලබ් හා සමාජයන් බිහිකර ඇත. එහි මෙවන් පාපයෙහි යෙදීම සඳහා කොළි පැහැති මේස කීපයක් සවිකර ඇත. එසේම, පාපන්දු හා ක්‍රිකට් යනාදී ක්‍රීඩා තරගාවලිය සඳහා ඔට්ටු ඇල්ලීමද සුදු කෙළීමෙහි එක්තරා වර්ගයෙකි. මෙසේම, ක්‍රීඩාංගනවල හා විනෝදාංශ උයන්වල සුදු කෙළීමට සමාන ක්‍රීඩාවන්ද පවතී. ඒවා සියල්ල තහනමය.

තරග කිරීම හා ඔට්ටු ඇල්ලීම

- 1- ආගාමානුකූල අරමුණු කෙරෙහි පවත්වන තරගාවලිය. මෙවන් තරගාවලිය තැගිබෝග මත හෝ තැගි බෝග යෙත් තොරව හෝ පැවත්වීම අනුමතවේ. මටු හා අශ්ව තරග, තුවක්කු වැනි අවි මගින් වැඩි තැබීමේ තරග හා ඉලක්කය කරා පහරදීමේ තරග යනාදිවල යෙදිය හැක. මෙවන් පුහුණු ශුද්ධවූ යුද්ධ සඳහා උපකාරවේ. එසේම, ආගමික විද්වතුන්ගේ මතය පරිදි අල්කුර්ආනය පාරාය නය කිරීම වැනි තරගාවන්ද අනුමතවේ.
- 2- සාමාන්‍යයෙන් අනුමත තරගාවලිය. එනම්, පාපන්දු තරග, ක්‍රිකට් තරග හා දිවීමේ තරග යනාදී තරග අනුමතකි. නමුදු, සලාතය මගහැරීම හා ආවරණය කළයුතු ප්‍රදේශ විවෘතව පැවතීම යනාදී තහනම්

කරුණු වලින් වැළකී සිටිය යුතුයි. මෙවන් තරඟාවලියෙහි මට්ටු ඇල්ලීම සිදු නොවන්නේනම්, ඒවා අනුමතවේ.

3- තහනම් හා තහනම් කාර්ය කරා යොමුකරන තරඟාව ලිය. එනම්, ආයෝජය පුරුෂ හා රූප රුචික තරඟ, මුහුණේ තුවාල සිදුකරන බොක්සිං තරඟ, අං ඇති සිවපා වත් හා කුකුළින් කැටවීමේ තරඟ යනාදී තරඟාවලියන් සියල්ල තහනම්ය.

සොරකම කිරීම

සොරකම පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

සොරකම් කළ පිරිමි හා ගැහැණු යන දෙදෙනා උපයා ගත් පාපය සඳහා අල්ලාහ්ගෙන් නියමවූ දඬුවමක් වශයෙන් මවුන්ගේ අත් කපා ඉවත් කරන්න. අල්ලාහ් සෑම දේ අභි භවන්නා හා දොන වන්නයා වේ. (අල්කුර්ආන්-5:38)

සොරකම් අතර ඉමහත් තිත්දින මහා සොරකම නම් පැරණිම අල්ලාහ්ගේ දේවස්ථානයවූ කාබාවෙහි සොරකම් කිරීමකි. මෙවන් සොරුන් විශ්වයේ ඉතා ශ්‍රේෂ්ඨ හා පවිත්‍ර ස්ථානයක් වන මස්ජිද් හරාම් (කාබා) දේවස්ථානයේ හා අවට ප්‍රදේශවල අල්ලාහ්ගේ අණට කීකරු නොවී කිසියම් වටිනාකමක් හෝ ගෞරවයක් හෝ තොදක්වා හැසිරෙති.

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ග්‍රහණ සලාතය ගැන පැහැදිලි කළ අවස්ථාවේ මෙසේද ප්‍රකාශ කළ බව ජාබ් ර් (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

තරකාදියේ ගිනි දැල්ල මාගේ දේහයට බලපායිද ? යනු වෙන් බියවී (සලාතයෙහි සිටින කළ) මා සුළුවෙන් පසුපසට යාම ඔබලා දුටු අවස්ථාවෙහි තරකාදිය මා වෙත ගැනෙනු ලැබ පෙන්නුම් කරනු ලැබින. එවිට (කුඩා මිටියක සමාන) නැමී ඇති කෝටුවක් සමග සිටින කෙනෙක් තරකාදියෙහි සිය බොක්ක ඇදගෙන යාම මම දිටිමි. ඔහු (කවරෙකුනම්) එම කෝටුව මගින් හාපී වරුන්ගෙන් සෙරෙකම් කරමින් සිටී අයකි. (එනම්, ඔහු ඇවිදගෙන සිටින අවස්ථාවල එම කෝටුවෙන් හාපීවරුන්ගේ බඩු බාහිරාදියට කොක්ක දමා සොරකම් කළේය) මෙය හාපීවරයා දුටුවේ නම් ‘මබේ බඩු බාහිරාදිය නොදැනුවත්ව මාගේ කොක්කට මාවටුවිය’ යැයි (සමාදානය කරමින් නිදහසට කරුණු) පවසයි. හාපීවරයා එය නොදුටුවේනම් ඔහු ඒ සියල්ල රැගෙන යයි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

පොදු සම්පත් සොරකම් කිරීම ඉතාමත් තිත්දින සොර කමකි. මෙසේ කරන සමහරුන් ‘පිටස්තර අය සොරකම් කරන සේම අපිද සොරකම් කරන්නෙමු’ යනුවෙන් පවසති. තමුදු, ඔවුන් තමන් සෑම මිනිසුන්ගෙන්ම සොරකම් කරන බව නොදනිති. මන්ද, මේවා සෑම මිනිසුන්ටම අයත් පොදු සම්පත්ය. අල්ලාහ් කෙරෙහි බැතිපෙමක් නොමැති අයගේ

මෙවන් ක්‍රියාව පිටස්තර අය කරන ක්‍රියාවන් අනුගමනය කිරීමට සාධකයක් නොවන්නේය.

සමහරු කාර්ග්‍යවලින් සම්පත් ඔවුන් කාර්ග්‍යවීම සාධක කරගෙන සොරකම් කරති. මෙය අනුමත නොවන කරුණකි. මුස්ලිම් වරුන්ට විරුද්ධකම් පවත්වා යුද්ධය කරන කාර්ග්‍යවලින් සම්පත් පමණක් මුස්ලිම්වරුන්ට අනුමතවී ඇති අතර සෑම කාර්ග්‍යවලින් සමාගම්, සංස්ථා හා සම්පත් මුස්ලිම්වරුන්ට අනුමත නොවන්නේය.

සමහරු අන් අයගේ සාක්කුවල අත දමා කොල්ල කති. සමහරු පිටස්තර අයගේ නිවෙස්වලට ඔවුන් මුතගැසීමේ අරමුණෙන් ගොස් සොරකම් කරති. වෙනත් සමහරු තමා වෙත පැමිණෙන අමුත්තන්ගේ මලවලින් සොරකම් කරති. තවත් සමහරු වෙළඳසැල්වල ගොස් එහි ඇති දේ තමාගේ සාක්කුවල හා අඳුම්තුල සඟවා තබා ගනිති. සමහර ස්ත්‍රීන් පවා මෙවන් දේහි යෙදෙති. වෙනත් සමහරු කුඩා හා සුළු දේ සොරකම් කිරීම සාධාරණයක් ලෙස සිතති. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු හුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සොරකම් කරන්නාට අල්ලාහ් ගාප කරනු මැනවි. ඔහු බිත්තරයක් සොරකම් කළේනම් ඔහුගේ අත කපනු ලැබේ. ලණුවක් සොරකම් කළේ නම්, ඔහුගේ අත කපනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

කවරෙක් හෝ කිසියම් දෙයක් සොරකම් කළේනම්, ඒ වෙනුවෙන් ඔහු අල්ලාහ් වෙත පාපොච්චාරණය කිරීම සහ එය අයිතිකාරයා වෙත භාරදීම අනිවාර්යවේ. එය ප්‍රසිද්ධව හෝ රහසිගතව හෝ වෙනත් අය මාර්ගයෙන් හෝ භාර දිය යුතුයි. තමුත්, එය ඔහු වෙත හෝ ඔහුගේ මරණයෙන් පසු ඔහුගේ හිමිකරුවන්ට භාර දීමට දැඩි මහත්සි වුවද නොහැකි වූයේනම්, එය ඔහුගේ නාමයෙන් පිත්තර, එකී කුලිය ඔහුට ලැබිය යුතු බව සිතාගත යුතුයි.

අල්ලස ලබාගැනීම හා ලබාදීම

සත්‍යය වසං කිරීමට හෝ අසත්‍යය පවත්වා ගැනීමට හෝ මිනිසුන් අතර තීරණය දෙන මහේස්ත්‍රාත් වරයාට අල්ලස ලබාදීම ඉමහත් පාපයකි. මන්ද, එය තීන්දු කිරීමේදී තීතිය මග හැරීමට හා සාධාරණය ලැබිය යුතු පුද්ගලයාට අසාධාරණයක් ලැබීමට හේතුවේ. එසේම, මෙමගින් ප්‍රශ්න රාශියක් ඇතිවීමටද ඉඩ සැලසේ. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙලෙස පව සත්තේය.

තවද, මබලා, මබලා අතර වැරදි සහගත අනිසි මාර්ග යෙත් සම්පත් අනුභව නොකරන්න. තවද, මබලා දැනගෙන පිටස්තර පුද්ගලයන්ගේ ධනයෙන් (කිසිදු) කොටසක් හෝ අනිසි ලෙස අසාධාරණයෙන් අනුභව කිරීම සඳහා නිලධා රීත් වෙත (අල්ලස ලබාදීම සඳහා) සම්ප නොවන්න. (අල් කුර්ආන්-2:188)

තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා මෙලෙස ශාප කළ බව අබුහුරෙරො (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

(කිසියම් කරුණක් ගැන) තීන්දුවක් ලබා ගැනීම සඳහා අල්ලස ලබා දෙන්නාට සහ අල්ලස ලබා ගන්නාට අල්ලාස් ශාප කරනු මැනවි. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

තමුදු, සාධාරණයක් ලබා ගැනීම සඳහා හෝ අසාධාරණ යක් වැළකීම සඳහා අල්ලස ලබා නොදී සාර්ථක නොවත් තේද, එවන් අවස්ථාවක අල්ලස ලබා දෙන්නා තනිතායක තුමාගේ අවවාදයට නොලක්වේ.

අද අල්ලස වර්ධනයවී සමාජයේ ව්‍යාප්තව පවතින්නේය. කෙතරම්තම, සමහර කම්කරුවන් සිය වැටුපට වඩා අධික ආදායමක් අල්ලස මාර්ගයෙන් ලබා ගන්නා පමණක් නොව සමහර සමාගම්වල අයවැය වාර්තාවෙහි විවිධ තම වලින් අල්ලස ගනුදෙනු විස්තර සටහන් ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබන්නේය. අධික ගනුදෙනු කරුණු අල්ලසෙන්ම ආරම්භවී අල්ලසෙන්ම අවසන් වන්නේය මෙහිත් දිලීන්දත් අධික දුෂ්කර තාවයට පත්වෙති. මිනිසුන් අතර භාරකරන ලද විවිධ වග කිම් අල්ලස හේතුවෙන් විතාශ විය. මුදලාලිලාට එරෙහිව කම්කරුවන් අයහපත් මගට පොළඹවීම කෙරෙහි යොමු කිරීමට අල්ලාස හේතුවේ.

අල්ලස ලබා දෙන්නාගේ කාර්ය සාර්ථක ලෙස සිප්‍රයෙන් ඉටුකර දෙනු ලැබේ. තමුත්, අල්ලස ලබා නොදෙන්නාගේ කාර්ය එසේ සාර්ථක ලෙස සිප්‍රව ඉටු

තොකරනු ලැබේ. තොළසේනම්, එය ප්‍රමාද කරනු ලැබේ. අල්ලස ලබා දෙත් තත් අල්ලස ලබා තොදෙත්තත්ට පසුව පැමිණියද මවුත් තම කාර්ය මවුත්ට වඩා කඩිනමින් සහ පෙරාතුව ඉටු කර ගෙන පිටත්වති.

අල්ලස හේතුවෙන් මුදලාලිලාට ලැබිය යුතු භාණ්ඩයන් වෙළඳ නියෝජිතයන්ගේ සාක්කුවට පත්වන්නේය. ‘මේ හා මෙවන් හේතූන් මත මෙවැනි කාර්යයන්හි සම්බන්ධවන එකී කොටස්කරුවන් අල්ලාහ්ගේ දායාදයෙන් ඇත් කරනු මැනවි’ යනුවෙන් තනිතායක මුහුමමිදු (සල්) තුමා ප්‍රාර්ථනා කිරීම පුදුමයක් තොවේ. එතුමා පැවැසූ වදනක් අබ්දුල්ලාහ් බිත් අමරු (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

අල්ලස ලබා දෙන්නාට හා අල්ලස ලබා ගන්නාට අල්ලාහ් ගේ ශාපය පහළ වේවා. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

ඉඩම් පැහැර ගැනීම

පුද්ගලයෙකුට අල්ලාහ් කෙරෙහි බියබැතිකම තොමැති නම්, මහුගේ ශක්තිය හා කපටිකම මහුට එරෙහිව පවතී. එවිට මහු අත් අයට අයත් දේහි තම අත දමන්නා සේ සිය ශක්තිය අපරාධයෙහි යොදවයි. අත් අයගේ ඉඩම් පැහැර ගැනීම හා අත්පත්කර ගැනීමද මෙවන් අපරාධයකි. මෙකී අවසානය මහුව අති දුෂ්කරතාවයට පත් කරයි.

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අඛිදුල්ලාන් ඛිත් උමිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ තමාට අයිතියක් නොමැති වියන ප්‍රමාණ යක ඉඩමක් අපරාධයක් ලෙස පැහැර ගන්නේ නම්, පර ලොව දිනයෙහි මහුව පොළෝ හතක් තුල ගිල්ලනු (කිඳා බස්සනු) ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

එසේම, තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බවට ය:ලා ඛිත් මුර්රා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ වියන ප්‍රමාණයක ඉඩමක් අනිසි ලෙසට පැහැර ගන්නේද, පරලොව දිනයේ අල්ලාන් මහුව පොළෝ හතෙහි පහළ දක්වා එය සාරන ලෙසට අණ කරයි. පසුව, (ඵදින) මිනිසුන් අතර තිත්දු කරන තෙක් එය මහුව මාල යක් ලෙස පළිත්දවනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

ඉඩමෙහි මායිම් හා සළකුණු වෙනස් කොට තම අසල් වැසියාගේ ඉඩම (හෝ කොටසක්) සිය ඉඩම හා සමග යා කොට එමගින් තම ඉඩම විශාල කරන්නා පැහැර ගැනීමේ වරද්දක් කළ අයෙකු සේය. තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අලි (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු ඉඩමෙහි මායිම වෙනස් කරන්නේද, මහුව අල් ලාන්ගේ ශාපය අතිවේවා. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

නිර්දේශ කිරීම සඳහා තැහැරවූ ලබා ගැනීම

සමහර මිනිසුන්ට සමාජයෙහි ලැබෙන ගරුත්වය සහ තරාතිරම සඳහා මහු තුනි පුද කළේනම්, ඒවා අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙන් ලැබූ භාග්‍යයන්ය. මෙවන් භාග්‍යයන් මුස්ලිම් සමාජයට පලක් ලබාදෙන කාර්යයන්හි යොමු කිරීම එය කෙරෙහි තුනි පුද කිරීමකි. මේ පිළිබඳව තනිතාසක මුහම් මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් ජාබ් රීන් අබ්දුල්ලාහ් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මබලාගෙන් කවරෙකුට හෝ තම සහෝදරයාට උපකාර කිරීමේ හැකියාවක් තිබේනම්, මහු එසේ කළාවේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

පුද්ගලයෙකු තම සහෝදරයාගෙන් අසාධාරණයක් ඉවත් කිරීමට හෝ මහුට උපකාරයක් කිරීමට හෝ තම තරාතිරම උපයෝගී කළේනම්, මහුට අල්ලාහ්ගෙන් කුසල් හා දායාද යන් ලැබේ. නමුත්, මහු තහනම් දේහි තොසෙදමින්ද, අන් අයගේ අයිතිවාසිකම්හි අත තොතබමින්ද සිට පිරිසිදු වෙත තාවෙන් හැසිරිය යුතුයි. තනිතාසක තුමා ‘මබලා නිර්දේශ කරන්න. (මබලාට) කුලිය ලැබේ’ යනුවෙන් පැවැසූ බව අබ්දු මුසා (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

කිසියම් කරුණක් කෙරෙහි නිර්දේශ - රෙකමදාරු කිරීම හා ඒ සඳහා උපකාරවීම වෙනුවෙන් කිසියම් දෙයක් හෝ ලබා නොගත යුතුයි. මක්නිසාදයත්, තඹිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව අබු උමාමා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් තමාගේ සහෝදරයෙකුට (කිසියම් කරුණක් කෙරෙහි) නිර්දේශකර, ඒ වෙනුවෙන් මහුට යම් තැග්ගක් පිරිනමා මහු එය පිළිගත්තේ නම්, පොළියෙහි එක් දොරටු වකට මහු පැමිණ සිටී. (ග්‍රන්ථ : අබුදාවුද් හා අහ්මද්)

මිනිස් සමාජයෙහි, තම තරාතිරම ප්‍රයෝජනයට ගනි මින් පුද්ගලයෙකුට රැකියාවක් ලබා දීම හෝ තනතුරෙහි උසස්වීමක් ලබා දීම හෝ ස්ථාන මාරුවීමක් ලබා දීම හෝ ලෙඩෙකුට ප්‍රතිකාර ලබා දීම හෝ මෙවන් උපකාර කිරීම සඳහා යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් අයදා සිටින සමහරුන්ද සිටිති.

පෙර සඳහන් කළ අබු උමාමා (රලි) තුමා වාර්තා කළ තඹිතායක තුමාගේ වදන අනුව විද්වතුන්ගේ ප්‍රසිද්ධ මතය පරිදි, මෙසේ යම් මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීම තහනමය. එපමණක් නොව, මෙම වදනෙහි භාහිර තේරුම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළවිට තොඞියද සිටියද, තමාට පිරිනමන කිසියම් තැග්ගක් හෝ ලබා ගැනීමද තහනම් වේ. කුසල් කරන්නාට අල්ලාහ් පරලොව දිනයෙහි පිරිනමන තැග්ග ප්‍රමාණවත්වේ.

පුද්ගලයෙකු හසන් බිත් සහල් (රන්) තුමා වෙත පැමිණ, තම අවශ්‍යතාවය පවසා තිරිදේශ කරන මෙන් එතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිය. එයට සවන්දුන් එතුමා ඔහුගේ අවශ්‍යතාවය ඉටුකර දුන්නේය. පසුව එතුමාව හමු වීම සඳහා පැමිණී ඔහු එතුමාට තුනි පුද කළේය. එවිට එතුමා ඔහුව අමතා ‘මබ කුමක් නිසාද මට තුනි පුදකරන්නේ ? (අල්ලාහ් අපිට ලබා දුන්) සම්පත්වලට සකාතය(දුගි බද්ද)ක් තිබෙන සේ, (ඔහු ලබා දුන්) තරාතිරමටද සකාතයක් තිබෙන බව අපි සිතන්නෙමු’ යනුවෙන් ඔහුට කිය.

මෙම අවස්ථාවේ දෙයක් සඳහන් කිරීම උචිතවේ. එනම්, පුද්ගලයෙකු තමාගේ කටයුත්තක් ඉටුකර ගැනීම සඳහා කෙනෙකුව කුලියට පත්කර එයට පඩියක් ලබාදීම හා තම තරාතිරම ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් කෙනෙකුට තිරිදේශකර එයට කුලියක් ලබා ගැනීම අතර වෙනසක් තිබේ. පඩියක් ලබා ගැනීම සමහර ආගමික කොන්දේශි අනුව අනුමතකි. එනමුත්, තිරිදේශ කිරීම වෙනුවෙන් කුලියක් ලබා ගැනීම තහනම්වේ.

වැඩ ලබාගෙන කුලිය නොදීම

කම්කරුවාගෙන් වැඩ සම්පූර්ණයෙන් ලබා ගෙන එයට අදාළ කුලිය සම්පූර්ණයෙන් ලබා නොදීම තහනම්ය. කම් කරුවාට ඔහුගේ කුලිය ඉක්මනින් ලබා දිය යුතු බව තබී නායක තුමාද උනන්දුකර ඇත්තේය.

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබ්දුල්ලාස් බිත් උමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කම්කරුට මහුගේ දහඩිය වියලීමට පෙර මහුගේ කුලිය ලබා දෙන්න. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

කම්කරුවන්ට, කුලිකරුවන්ට හා වැඩ කරුවන්ට මවුන් ගේ අයිතිවාසිකම ලබා නොදීම අද මුස්ලිම් සමාජයෙහි පව තිත අසාධාරණයකි. මේවා විවිධ ආකාරයෙන් පවතී.

1-කුලිය සම්පූර්ණයෙන් නොගෙවීම හා ඔහුට එය ඔප්පු කිරීමේ සාධක නොවීම

කම්කරුගේ කුලිය මෙලොවෙහි විනාශ වුවත්, පරලොව දිනයෙහි එය අල්ලාස්ගෙන් විනාශ නොවන්නේය. පරලොව දිනයේදී අසාධාරණයට ලක්වූ තැනැත්තාගේ කුලිය අතිසි ලෙස අනුභව කළ අපරාධකරුවා පැමිණේ. පසුව මහුගේ කුසලින් රුගෙන මහුගෙන් අතීතියට ලක්වූ තැනැත්තාට ලබා දෙනු ලැබේ. එසේ ලබා දීමෙන් මහුගේ කුසල් අවසන් වූයේනම්, අසාධාරණයට භාජිතවූ තැනැත්තාගේ අකුසලින් රුගෙන අපරාධකරුවා මන හි පටවනු ලැබේ. පසුව මහුව මසවා තරකාදියෙහි විසිකරනු ලැබේ.

2-කුලිය අඩුකර ගෙවීම

කම්කරුවාට මහුගේ කුලිය සම්පූර්ණයෙන් නොගෙවා අඩුකර ගෙවීම. ‘මිණුම් කිරුම්වල වංචා කරන්නන්ට විප තකි’ (83:1) යනුවෙන් අල්ලාහ් පවසන්නේය. සමහර ස්වෘමි වරු යම්කිසි තියමන වැටුපකට ගිවිසගෙන පිට රටවලින් කම්කරුවන් ගෙන්වා, මවුන් සේවයෙහි බඳුන පසු ගිවිසුම වෙනස් කරමින් වැටුප අඩුකර ගෙවති. එවිට මවුන් ඉතා පිළිකුල් භාවයෙන්, අසතුටෙන් මවුන්ගේ වැඩ කටයුතුවල යෙදෙති. මවුන් තම අයිතිවාසිකම පිළිබඳව ස්වෘමිවරුන්ගේ අවධානයට යොමුකොට එය ලබා ගැනීමට නොහැකිවී, ඒ කෙරෙහි අල්ලාහ් වෙත පැමිණිලි කරති. අසාධාරණය කරන එම ස්වෘමිවරුන් මුස්ලිම්වී මවුන් යටතේ සේවය කරන කම් කරුවන් මුස්ලිම් නොවන්නන් වූයේනම්, ස්වෘමිවරුන්ගේ මෙවන් ක්‍රියාමාර්ග කම්කරුවන් අල්ලාහ්ගේ යහපත් මගට යොමුවීම වළක්වයි. මවුන් පායයෙහිම තිරතවී සිටිති.

3-අතිකාල දීමනාවකින් තොරව අධික වැඩ දීම හෝ වැඩ කාලය දීර්ග කිරීම

ගිවිසුමට පටහැනිව කම්කරුවන්ට අධික වැඩ දීම හෝ තියමන වෙලාවට වඩා වැඩ කාලය දීර්ඝ කිරීම තහනමය. තමුත්, ඒ වෙනුවෙන් තියමන වැටුපට වඩා අතිකාල දීමනා වක් ගෙවන්නේනම්, ප්‍රශ්නයක් නොවන්නේය.

4-වැටුප් ගෙවීම ප්‍රමාද කිරීම

කම්කරුවන්, ඔවුන්ට අදාළ වැටුප දැඩි වෙහෙස දරමින් ඉල්ලා බල කිරීම හා උසාවිය යාම යනාදි ස්ථාවරයෙන් පසු ඔවුන්ට ලැබෙන්නේය. ස්වාමිවරුන් මෙසේ කම්කරුවන්ගේ වැටුප ප්‍රමාදකිරීමේ අරමුණ ඔවුන් අසරණයට පත් කිරීමකි. (ඔවුන් මෙහිසා නම අයිතිවාසිකම හෝ නම වැටුප අයදීම සැලකිල්ලට නොගනිති) නොඑසේ නම්, ස්වාමිවරුන් කම්කරුවන්ගේ වැටුප නම මූලධනයෙහි යොදවා එමගින් නම ආර්ථිකය වර්ධනය කරවා ගැනීමකි. සමහර ස්වාමිවරුන් එම වැටුප් මුදල පොලියට ලබා දෙති. මෙහිසා කම්කරුවන් නම ආහාර පානයන් සඳහාද, කවර හේතූන් මත නම මව බිම හා ඥාතීන් අතහැර මෙහි පැමිණියේද, එවන් සිය දරු පවුල් ඥාතීන්ගේ ජීවනෝපාය සහ හිසවියදම් සඳහා පවා මුදල් යැවීමට මාර්ගයක් නොමැතිව සේවා ස්ථානයේ ජීවි තය ගත කරති. මෙවැනි අරාජිත ස්වාමිවරුන්ට පරලොව දිනයේ අල්ලාහ්ගෙන් ඉමහත් දඩුවම් ලැබේ. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් පවසන බව තබිතායක තුමා පැවැසූ වදනක් අබු හුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පරලොව දිනයෙහි මම තුන් දෙනෙකුට විරුද්ධව සටන් කරන්නෙකු ලෙසට සිටිමි. ඔවුහු, (ව්‍යාජ් දෙයක්) මාගේ තමින් (කෙනෙකුට) ලබාදී (එමගින්) රවටන්නා, තිදහස් පුද්ගලයෙකුට විකුණා එය අතුහව

කරන්නා සහ කෙනෙ කුච කුලියට පත්කර, මහුගෙන් වැඩ ලබාගත් පසු මහුගේ කුලිය මහුට නොගෙවන්නා යන්නන්ය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

දරුවන්ට තැගිලොග සමච නොදීම

සමාජයෙහි සමහර මිනිසුන් තමන්ගේ සමහර දරුවන්ට පමණක් තැගි ලොග ලබා දීමට අදහස් කරති. විද්වතුන්ගේ නිවැරදි මතය අනුව ආගමානුකූල හේතුවෙන් තොරව එසේ කිරීම හරාමි හෙවත් තහනම්ය. එවන් හේතූන් මත සමහර දරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවන් පමණක් ඉටුකළ හැක. තම දරු වන් අතර ලෙඩවී සිටින හෝ ණයට පත්වී සිටින හෝ අල් කුර්ආනය කට පාඩම් කිරීම සඳහා වියදම් කිරීමට අවශ්‍යවී සිටින හෝ රුකියා විරහිතව සිටින හෝ විශාල පවුලක්වී සිටින හෝ ඉගැනීමේ කටයුතුවල යෙදී සිටින හෝ මෙවන් දරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවන් ඉටුකිරීම සඳහා ඉදිරිපත්වී වියදම් කිරීම මෙයට උදාහරණ වේ. තමුදු, මෙවන් ආගම අනුමත අවශ්‍යතාවයට ලක්වූ එක් දරුවෙකුට තමා වියදම් කරන සේ, අනෙක් දරුවන්ට මෙවන් අවශ්‍යතාවයන් ඇතිවූ කළ එසේම වියදම් කරන බව පියා අධිෂ්ඨානය කළ යුතුයි. මේ සෑමට පොදු සාධකයක් ලෙස අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මෙලා නීතිය ඉටු කරන්න. එය බියබැතිකමට ඉතාමත් සමීපයකි. අල්ලාහ් ගැන බියබැතිකමෙන් සිටින්න. (අල් කරුණු-5:8)

මෙම කරුණ කෙරෙහි සාධකයක් වශයෙන් තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ වදනක් තුන්මාත් බිත් බෂීර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තම පියා තමාව තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා වෙත කැඳවාගෙන ගොස් ‘මම මාගේ මෙම පුත්‍රයාට වහලේකු තැග්ගක් ලෙස ලබා දුනිමි’ යනුවෙන් කීය. එවිට තබිතුමා ‘මබ මබගේ සියළුම දරුවන්ටම මෙවන් තැගි ලබාදී ඇත් තේද ?’ යනුවෙන් විමසීය. ‘එසේ ලබා නොදුන්’ බව මාගේ පියා පැවැසූ විට එතුමා ‘එසේනම්, එම තැග්ග මබ තැවත ලබා ගන්න’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

වෙනත් වාර්තාවන්හි තබිතායක තුමා ප්‍රකාශ කළ බව මෙසේද සඳහන්වේ.

අල්ලාහ් ගැන බියබැතිකමින් සිටින්න. මබගේ දරුවන් අතර නීතිය ඉටු කරන්න. (පසුව ඔහු තමා පිරිතැමු එම තැග්ග තැවත ලබා ගන්නේය) (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

එසේ නම්, මාව එයට සාකෂි ලෙසට පත් නොකරන්න. අනීතියට මම සාකෂි නොදරමි. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ඉමාම් අහ්මද් (රහ්) තුමා ‘දෙවැනි උරුමකම් සඳහා සම් පත් බෙදා දෙනු සේ පිරිමියෙකුට ස්ත්‍රීන්

දෙදෙනෙකුට ලබා දෙන ප්‍රමාණයක් ලබා දිය යුතුයි' යනුවෙන් තම මතය පළ කරයි.

සමහර පවුල්වල පියවරුන් අල්ලාහි කෙරෙහි බියබාහි කමින් නොසිටින බව පෙනේ. ඔවුහු තම සමහර දරුවන්ට පමණක් තැගිබෝග ලබාදී දරුවන් අතර වෙනස්කම් පෙන් වහි. මෙයින් දරුවන්ගේ සිත්සනත්හි එක්එක්කෙනා ගැන රට්මියා ඇතිවන්නේය. ඔවුන් අතර අමතාප හා විරුද්ධකම් බෝවන්නේය. සමහර පියවරුන් තම දරුවන් අතර (තමා ගේ හෝ) තම සහෝදරයන්ගේ හැඩයෙන් යුත් දරුවාට තැගිබෝග ලබාදී, වෙනත් (බිරිඳගේ සහෝදරයන්ගේ හෝ) හැඩයෙන් යුත් දරුවාට තැගි බෝග ලබා දීමෙන් වැළකී සිටිති. තැනිතම් තම එක් බිරිඳකුගේ දරුවන්ට පමණක් ලබාදී අනෙක් බිරිඳගේ දරුවන්ට ලබාදීමෙන් වැළකී සිටිති. සමහරවිට බිරිඳන් දෙදෙනාගෙන් එක් බිරියකගේ දරුවන් පමණක් ප්‍රසිද්ධ විදුහලකට ඇතුලත් කරති. මහුගේ මෙවන් අයුක්ති සහගත ක්‍රියා මාර්ග අනාගතයේදී මහුටම ඉමහත් බාධාවක් ලෙස පවති.

බොහෝ අවස්ථාවල මෙවන් දරුවන් ඉදිරියේදී තම පිය වරුන්ට උපකාර නොකරති. තම දරුවන් අතර තැගිබෝග බෙදා දීමේදී වෙනස්කම් පෙන්වන මෙවන් පියවරුන් අමතා තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් තුන්මාන් බිත් බමීර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මවුන් (දරුවන්) මෙට උපකාර කිරීමෙහි සමානව සිටීම මෙට සතුව ගෙන නොදෙන්නේද ? (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

අවශ්‍යවාවයෙන් තොරව අත පැම

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් සන්ල් බිත් හන්ළලා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

‘කවරෙක් තමාට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයක් තමා සතුව තිබියදී, අන් අයගෙන් අත පා සිටින්නේද, මහු වැඩිකර ගන්නේ ගිනි අගුරුමවේ’ යනුවෙන් තනිතුමා පැවැසුවිට, (එතුමාගේ ශ්‍රාවකරුවන්) අල්ලාහ්ගේ දුතයාණෙනි, අන් අයගෙන් අත පා නොසිටීමට අයත් ප්‍රමාණය කුමක්ද ? යනුවෙන් විමසූහ. එකළ තනිතුමා ‘එක් දහවලකට හා එක් රාත්‍රියකට අතු හව කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයක් තිබීමකි’ යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේය. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

එසේම, තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ඉබ්නු මස්උාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් තමාට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයක් (තම සතුව) තිබියදී අන් අයගෙන් අත පා සිටින්නේද, මහු පරලොව දිනයෙහි දරුණු අවලක්ෂණ මුහුණත් පැමිණේ. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

සමහරු දේවස්ථානයෙහි මිනිසුන් තස්බීන් (අල්ලාහ්ව යාහ්‍යා) කිරීමට බාධාවක් ලෙස මවුන් ඉදිරියෙහි සිටගෙන තමන්ගේ ප්‍රශ්න හා දුක්ගැනවිලි ගැන පවසා සිටිති. තවත් සමහරු ව්‍යාජ තොරතුරු සහිත ලිපි ලේඛණ හා ලියකිවිලි සකස්කර තබාගෙන ව්‍යාජ කරුණු ඉදිරිපත් කරති. සමහර අවස්ථාවල සිගමක් කිරීම සඳහා පවුලේ සාමාජිකයන් එක් එක් දේවස්ථාන කරා යවති. පසුව මවුන් එකතුවී (ලැබුණු දෙය රැස්කර ගෙන පසුව) වෙනත් දේවස්ථාන කරා පිටත් වෙති. මෙවැනි පිරිස් අල්ලාහ් පමණක් දැන සිටින තරමට පොහොසත්ව සිටිති. මවුන් මියගිය පසු මවුන් එක්රැස් කළු සමපත් මවුන්ගේ පෙහොසත්කම ප්‍රසිද්ධ කරයි.

මෙවැන්නන් හැර යථාර්ථයෙන්ම අවශ්‍ය වුවන්ද සිටිති. මවුන්ගේ බැගැපත්කම දැකින්නන් මවුන් පොහොසත්ක මින් සිටින බව සිතති. මවුහු මිනිසුන්ගෙන් අත පා අයැද තොසිටිති. මෙවැන්නන්ගේ දිළිඳුකම හා තත්ත්වය පිළිබඳව කවරෙකු හෝ අවධානය නොකරන අතර, මවුන්ට කිසියම් දානයක් හෝ උපකාරයක් හෝ ලබා නොදෙති.

නොගෙවීමේ අරමුණින් ණය ඉල්ලීම

අල්ලාහ් වෙත මිනිසුන්ගේ අයිතිවාසිකම ඉමහත් ස්ඵාන යකිත් පවතී. මිනිසා අල්ලාහ්ගේ අයිතිවාසිකමක් පැහැර හැරියේනම්, පාපොච්චාරණය කිරීම එයට ප්‍රතිකාරයක් බව පිළිගනු ලැබේ. නමුත් මිනිසා වෙතත් මිනිසෙකුගේ අයිති වාසිකමක් පැහැර හැරියේ නම්, දිර්භම හා දිනාර් මගින් තොරව කුසල් හා අකුසල් මගින් විනිශ්චය කෙරුණු ලබන (පරලොව) දිනය පැමිණීමට පෙර මහු එම අයිතිවාසිකම මහුට ඉටුකරන තෙක් මහුට එයින් තිදහස්විය නොහැක.

සැබැවින්ම, සියලු අයිතිවාසිකම් එකී හිමිකරුවන්ට ඉටු කරන ලෙස අල්ලාහ් මඛලාට අණ කරයි. (අල්කුර්ආන්-4:58)

අද සමාජයෙහි ණය ඉල්ලා අත පැම සාමාන්‍ය කරුණක් ලෙසට සිතීම ව්‍යාජ්‍යව පවතී. සමහර මිනිසුන් අනිවාර්ය අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ණය නොගන්නා අතර, මවුන් වාහන හා නිවෙස් භාණ්ඩ යනාදී විනාශවන දේ අලුත් වැඩියාකර අන් අය සේ අමතර පහසුකමක් සිය ජීවිතය ගත කිරීමේ ආශාවෙන් ණය ලබා ගනිති. සමහර මිනිසුන් තිදහස්වීමට නොහැකිව සිටින තහනම් හෝ සැක සහිත වාරික ගෙවීම් ක්‍රමයෙන් සමත්වන වෙළඳ කටයුතුවල පිවිසෙති.

ණය පහසුකම් ලබා ගැනීමේදී නොසැලකිලිමත් වීම එය නැවත ගෙවීමේදී අයුක්ති සහගතව හැසිරීමට හා කල් දැමී මට හෝ අන් අයගේ සම්පත් විනාශ කිරීමට ඉඩ සැලසේ. තබී (සල්) තුමා මෙකී අවසානය ගැන අවවාද කර පැවැසූ වදනක් අබුහුරෙරො (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් හෝ ආපසු දීමේ අරමුණින් මිනිසුන්ගෙන් සම්පතක් ලබා ගන්නේනම්, අල්ලාහ් එය ඔහුට එසේම ඉටුකර දෙයි. කවරෙකු හෝ (නැවත නොදී ඔහුගේ සම්පත) විනාශ කිරීමේ අරමුණින් සම්පතක් මිනිසුන්ගෙන් ලබා ගන්නේ නම්, අල්ලාහ් ඔහුව විනාශ කරයි. (ග්‍රන්ථය : ඛුභාරි)

මිනිසුන් ණය ලබා ගැනීමේ කරුණු කෙරෙහි වැඩි සැලකිල්ලක් නොදක්වන අතර, එයට වැදගත්කමක්ද නොදී අල්ප ලෙසට සිතති. එනමුත්, එය අල්ලාහ් වෙත ඉමහත් වැදගත් කරුණකි. (අල්ලාහ් වෙනුවෙන්) සිය දිවිය පුදකළ තැනැත්තාට ඉමහත් භාග්‍ය, විශාල කුලිය හා උතුම් තරා තිරම් යනාදීන් ඇතත්, ඔහුටද ණය නොගෙවූ වරදෙන් මිදී මට නොහැක. මෙයට සාධකයක් ලෙස තබීතායක මුහම් මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් මුහම්මදු බිත් ජහ්ෂ් (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

අල්ලාහ් පරිශුද්ධ වන්නයාය. අල්ලාහ් ණය ලබාගැනීමේ කරුණු කෙරෙහි කුමන තරම් දැඩි අවවාදයක් පහළ කර ඇති බව දන්නේද ? මාගේ

ප්‍රාණය කවරෙකුගේ අනෙහි ඇත්තේද, එවැනි අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි. පුද්ගලයෙකු අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙහි සාතනය කරනු ලබයි. පසුව මහුට (අල්ලාහ්) පණ දෙයි. (පසුවද,) මහු නැවත (අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙහි) සාතනය කරවනු ලබයි. එසේ වුවද, මහු කව රෙකුට හෝ ණයක් ගෙවීමට ඇත්නම්, එය ගෙවන තෙක් මහුට ස්වර්ගයට පිවිසිය නොහැක. (ග්‍රන්ථය : නසාඉ)

මෙයට පසුව හෝ ණයක් ලබා ගැනීම සහ නොගෙවීම කෙරෙහි නොසැලකිලිමත්ව සිටින්නන් යහපත් භාවයට පැමිණෙන්නේද ?

තහනම් දේ අනුභව කිරීම

තමා මැවූ අල්ලාහ් කෙරෙහි බියකමක් නොමැති පුද් ගලයන් තමන් කෙසේ සම්පත් උපයා ගත්තේද ? කුමන කාර්යයන්හි ඒවා වියදම් කරන්නේද ? යන්නෙහි කිසියම් සැලකිල්ලක් හෝ නොදැක්වති. එනමුත්, ඒවා සොරකමින් හෝ අල්ලසින් හෝ උදුරා ගැනීමෙන් හෝ වංචා කිරීමෙන් හෝ තහනම් වෙළඳාමෙන් හෝ පොලියෙන් හෝ අනාථ යන්ගේ සම්පත් අනුභව කිරීමෙන් හෝ තිමිති බැලීම, නපුරු ක්‍රියාවන් හා සංගීත යනාදීන් මගින් හෝ මිනිසුන් සඳහා පිහිටුවන ලද බයිතුල් මාල් හෙවත් පොදු අර මුදල අතිසි ලෙස පරිහරණය කිරීමෙන් හෝ අන් අය දුෂ්කරතා වයට පත් කිරීමෙන් හෝ අවශ්‍යතාවයෙන්

තොරව සිගමක් කිරීමෙන් හෝ මෙවැනි වෙනත් මාර්ග මගින් හෝ වේවා උපයාගෙන ඒවා ආරක්ෂා කිරීමෙහි මහු උනන්දුවෙන් හා සැලකිල්ලෙන් සිටී.

පසුව, මහු ඒවා තම ආහාර පානයන්, ආඥම් පැළඳුම්, යාන වාහන මිලදී ගැනීම, නිවෙස් ඉදිකිරීම හෝ කුලියට ගැනීම හා නිවෙස් උපකරණ මිලදී ගැනීම යනාදී කරුණු සඳහා වියදම් කරයි. මෙසේ මහු තහනම් දේ මගින් තම කුසස පුරවයි. මේ ගැන තනි මුහුම් (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ක:බ් (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

අතිසි මාර්ගයේ (උපයාගත් දේ මගින්) වර්ධනයවූ සෑම මාංශයට සුදුසුම ස්ථානය අපායවේ. (ග්‍රන්ථය : තබරානී)

පරලොව දිනයෙහි මිනිසුන්ගෙන් තම සම්පත් කෙසේ උපයා ගත්තේද ?, ඒවා කුමන අන්දමට වියදම් කළේද ? යනුවෙන් ප්‍රශ්න කරනු ලැබේ. මිනිසුන්ට අධික විනාශය හා අලාභය සිදුවන්නේ මෙවන් මොහොතේය. එනිසා, කව රෙකු සතුව තහනම් සම්පත් හෝ මුදල් තිබේද, මහු එයින් තිදහස්වීමට ඉක්මන්විය යුතුයි. එය යම් මිනිසෙකුට අයත් දෙයක්නම්, දිර්භම් හා දිනාරයෙන් තොර කුසල් හා අකු සල් මගින් විනිශ්චය කරනු ලබන (පරලොව) දිනය පැමිණීමට පෙර ඒ වෙනුවෙන් මහුගෙන් සමාව අයැදී, ඒවා මහු වෙත නැවත භාරදීමට ඉක්මන්විය යුතුයි.

මත්පැන් පානය කිරීම

බිඳක් හෝ වෙවා මත්පැන් පානය කිරීම. තහනම් වේ. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

විශ්වාස වන්නයින්, මත්පැන් පානය කිරීම, සුදු කෙළීම, පිළිම් වන්දනාමානය කිරීම හා ඊතලය යවා තිමිති බැලීම යනාදීන් සානාන්ගේ පිළිකුල් කළ යුතු කාර්යයන්ය. එනිසා මබලා මේවායින් වැළකී සිටින්න. (එමගින්) මබලා ජයග්‍රහණය කළ හැක. (අල්කුර්ආන්-5:90)

මත්පැන් පානය කිරීමෙන් වැළකී සිටින මෙන් මෙම වද තෙහි අණ කිරීම එය තහනම් දෙයක් ලෙස විමට බලවත් සාධකයකි. අල්ලාහ් මත්පැන් පානය කිරීම, කාෆිර්වරුන් ගේ දෙවියන්වූ පිළිමයන් සමග සම්බන්ධකර පවසන්නේය. ‘අල්ලාහ් තහනම් බව පවසා තොමැත. තමුත්, මහු පවසා ඇත්තේ වළක්වා සිටින්න යනුවෙනි’ යැයි තර්ක විතර්ක කරන්නන්ට කිසිදු සාධකයක් හෝ තොමැත.

මත්පැන් පානය කිරීම පිළිබඳව තබි තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් ජාබිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මද්‍යපාන ද්‍රව්‍යයන් පානය කරන්නාට අල්ලාහ් (පරලොව දිනයෙහි) තීනතුල් හබාල් පොවත බවට ගිවිස ගෙන සිටි’ යනුවෙන් තබිතුමා පැවැසූ කළ (එතුමාගේ අනුගාමිකයන්) තීනතුල් හබාල් යනු

කුමක්ද ? යනුවෙන් විමසූහ. එකළ එතුමා ‘එය අපායවාසීන්ගේ දහඩිය හෝ සැරව’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් (අබණ්ඩව) මත්පැන් පානය කරමින් සිටිනවිට තැසී ගියේද, ඔහු පිලිමයන්ට වන්දනාමානය කරන්නෙකු ලෙස සැලකේ. (ග්‍රන්ථය : තබරානි)

අද තව්තතම මෙම යුගයේ මත්පැන් හා මද්‍යපාන ද්‍රව්‍ය විවිධ වර්ගයෙන් ව්‍යාප්තව පවතී. ඒවා රා, අරක්කු, බියර්, විස්කි, බ්‍රැන්ඩි සහ මෙවැනි වෙනත් මත්පැන් වර්ග විවිධ භාෂාවෙන් යුත් විවිධ නම්වලින් පරිහරණය කෙරේ. මෙම සමාජයෙහි මත්පැන්වලට තව්තතම තමකරන අය බිහිවී ඇති බව සඳහන් කරමින් තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබු මාලික් අල් අෂ්අරි (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

මාගේ සමාජයේ මත්පැන් පානය කරන මිනිසුන් එයට වෙනත් නම් කියති. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

මිනිසුන් වාචනිකව මත්පැන්වලට පණ පොවන පානය යනුවෙන් නම් කරති. අල්ලාහ් මේ පිලිබඳව අල්කුර්ආනයේ මෙසේ පවසන්නේය.

ඔවුහු අල්ලාහ්ට සහ විශ්වාස වන්නයින්ට වංචා කරන්නෝය. නමුදු (නියතව) ඔවුහු නම නමන්ටම

වංචා කර ගත් නෝය. එය මවුන් නොහැගෙන්නෝය.
(අල්කුර්ආන්-2:9)

විවිධ කලබල සහ ප්‍රශ්න මතු කරන මෙවන් දෙය සහ මූලිකම නැතිකර දෙමීම සඳහා ඉස්ලාමය දැඩි තීතිරිතීන් පතවා ඇත. තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව ඉබ්නු උමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සෑම මන් දුවාම මන්පැත්ය. සෑම මන් දුවාම තහනමය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

සිහි බුද්ධිය අවුල්කර මන් ගතිය ඇතිකරන සෑම දේ එය ස්වල්ප හෝ අධික හෝ වෙවා හරාම් හෙවත් තහනමය. ඒවා විවිධ නම් හා වර්ගවලින් වුවද ඒවා සියල්ලම හඳුන් වන්නේ මන්පැත් යන එකම නමකිනි. එයට අදාල තීති රීතීන්ද ප්‍රසිද්ධයකි.

අවසාන වශයෙන්, තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මන් පැත් පානය කරන්නන්ට කළ දේශනාවක් අභිදුල්ලාන් බිත් උමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙක් හෝ මන්පැත් පානයකර, මන්වූයේනම්, ඔහු ගේ දින හතලිහක සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. ඔහු තැසී ගියේනම්, තරකාදියෙහි පිවිසේ. ඔහු පාපොච්චාරනය කළේනම්, අල්ලාන් එය පිළිගනී. ඔහු තැවත පානයකර මන්වූයේ නම්, ඔහුගේ දින හතලිහක උදෑසන සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. ඔහු තැසීගියේ නම්, තරකාදියෙහි පිවිසේ. ඔහු

පාපොච්චාරනය කළේනම්, අල්ලාහ් එය පිළි ගනී. මහු නැවත පානයකර මත්වූයේ නම්, මහුගේ දින හතලිහක සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. මහු තැප්පිගියේ නම්, තරකාදියෙහි පිවිසේ. මහු පාපොච්චාරනය කළේ නම්, අල්ලාහ් එය පිළිගනී. මහු නැවත පානය කළේනම්, මහුගේ දින හතලිහක සලාතයන් පිළිගනු නොලැබේ. මහු පාපොච්චාරනය කළේනම්, අල්ලාහ් එය පිළිගනී. මහු නැවත පානය කළේනම්, මහුට පරලොව දිනයේ ‘රකදතුල් හබාල්’ යන පානය පොවන බව අල්ලාහ් තමාහටම අනි වාර්ය කරයි. (යනුවෙන් තබිතුමා පැවැසූ කළි එතුමාගේ සහාබාවරුන්) අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෙනි, රකදතුල් හබාල් යනු කුමක්ද ? යනුවෙන් විමසූහ. එකළ තබිතායක තුමා එය ‘අපායවාසීන්ගේ සැරව’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

මත්පැන් පානය කරන්නන්ගේ තත්ත්වය මෙසේනම්, මෙයට වඩා දරුණු මත් ද්‍රව්‍යයන් පාවිච්චි කරන්නන්ගේ තත්ත්වය කෙසේ පවතීද ?

රත්රන් හා රිදී භාජන පරිහරණය කිරීම

අද රත්රන් හෝ රිදී භාණ්ඩ හෝ එමගින් ආලේප කරන ලද ගෘහ භාණ්ඩ හා භාජන අලවි නොකරන කිසිදු වෙළඳ සැලක හෝ නොමැති තරමට ඒවා

බහුලව පවතී. එසේම ධනවතුන්ගේ නිවෙස්වල සහ විවිධ හෝටල්වල මෙවැනි භාණ්ඩ පරිහරණය කරනු ලබන්නේය. එපමණක් නොව, සමහර උත්සවවලට සහභාගිවන මිනිසුන් අත් අයට පිරි තමන වටිනා තැගි ලෙසද මේවා පවතී.

සමහර මිනිසුන් තම නිවෙස්වල මෙවැනි භාජන පරිහරණය නොකරන අතර, පිටස්තර මිනිසුන්ගේ නිවෙස්වල සහ එහි පවතින වලිමා (විවාහය) වැනි උත්සවවල එවන් භාජන පරිහරණය කරති. මේවා සියල්ල ඉස්ලාම් ධර්මයේ තිහිටිනින් අනුව තහනමය. මෙවැනි භාජන පරිහරණය කිරීම කෙරෙහි තඹිනායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් දැඩි ලෙස අවවාද කර ප්‍රකාශ කළ වදනක් උමිමු සලමා (රලි) තුමිය මෙසේ වාර්තා කරන්නීය.

කවරෙක් රත්රන් හෝ රිදී භාජනයෙහි අනුභව කරත් තේද හෝ පානය කරන්නේද ඔහු නියත වශයෙන්ම, සිය කුසතුල ඇතුළු කරන්නේ තරකාදියෙහි ගින්නවෙ. (ග්‍රන් ථය : මුස්ලිම්)

මෙම තිහිටිනින් රත්රන් හෝ රිදීවලින් යුත් පිගාන, හැඳි, කටු හැඳි, පිහි, අමුත්තන් වෙනුවෙන් පරිහරණය කරන භාජන, නව මතාල මතාලියන්ට කරන රසකැවිලි සංග්‍රහය සඳහා පරිහරණය කරන බත්දේසි හා මෙවන් භාජනවලටද බලපාන්නේය. සමහරුන් ‘අපි රත්රන් හෝ රිදී භාණ්ඩ පරිහරණය නොකරකන්නෙමු. එනමුත්, මේවා කණ්තාඩි අලුමාරිවල ප්‍රදර්ශනය සඳහා

අපි තබා ඇත්තේ යනුවෙන් පවසයි. මෙයද තහනම්ය. මන්දයත්, මෙය ඒවා පරිහරණය කිරීමේ මාර්ගයට මග පෙන්වීමට හැක.

බොරු සාක්ෂි කීම

ඉස්ලාම් ධර්මය බොරු සාක්ෂි කීම තහනම් කරයි. මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

එනිසා, බලා පිලියන්නේ කිලිටුවෙන් වැළකී සිටින්න. එසේම, බොරු කීමෙන්ද වැළකී සිටින්න. ඔහුට කිසියම් දෙයක් ආදේශ නොකොට අල්ලාහ්ට මුළුමනින්ම ඇලවී සිටින්න. (අල්කුර්ආන්-22:30,31)

අඛණ්ඩ රහ්මාත් බිත් අඛු බකරත් (රලි) තම පියාගෙන් සවන්දුන් වදනක් මෙසේ පවසන්නේය.

අපි තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා සමග සිටීමු. එවිට එතුමා ‘පාපයන් අතර ඉමහත් පාපය කුමක් බව මබලාට දැනුම් දෙන්නද ? (යනුවෙන් තුන් වරක් විමසිය) එනම්, ඒවා අල්ලාහ්ට ආදේශ කිරීම සහ දෙමාපියන්හට තිත්දා කිරීම යනුවෙන් පවසා මදක් හානිසිව් අසුන් ගත්තේය. පසුව අපි එතුමා තිශ්ශබ්ද නොවෙයිද ? යනුවෙන් සිතන තරමට ‘බොරු සාක්ෂි කීම’ යනුවෙන් නැවත නැවත පැවැ සිය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

මිනිසුන් බොරු සාක්ෂි කීම කෙරෙහි නොසැලකිලිමත්ව සිටීම, එය කරා පොළඹවන රථඡායාව

සහ සතුරුකම අධික හේතුවීම හා එමගින් සමාජයෙහි විවිධ ප්‍රශ්න ඇතිවීම හෙයින් මෙහි ඒ පිළිබඳව තැවත තැවත අවවාදකර ඇත. බොරු සාකඡි කීමෙන් අයිතිවාසිකම් කොපමණ තැනිවත් තේද ? නිවැරදිකරුවන් කීප දෙනෙක් මෙය හේතුවෙන් අප රාධයට ලක්වන්නේද ? කීප දෙනෙක් උරුමකම් තොමැති දේට අයිතිවාසිකම් ලබන්නේද ? ඥාතිත්වය තොමැති කීප දෙනෙක් මෙමගින් ඥාතිත්වයට පත්වන්නේද ?

මිනිසුන් තොසැලකිලිමත්ව සිටින කරුණු අතර, පුද්ගල යෙකු උසාවියෙහි දකින පුද්ගලයෙකුට අමතා ‘මබ මාහට සාකඡි දරන්න. මම මබ හට සාකඡි දරන්නෙමි’ යැයි කීමද එකකි. උසාවියෙහි හැර වෙනත් කිසිදු තැනක හෝ තුදුටු මහු යථාර්තය හා ස්ථාවරය අනිවාර්යයෙන් දැන සිටිය යුතු කරුණක් කෙරෙහි (තොදානුවත්ව) සාකඡි කියයි. මහු මේ පුද්ගලයා අදාල ඉඩමක අයිතිකාරයා ලෙස හෝ නිවසක අයිතිකාරයා ලෙස හෝ නිවැරදි කාරයා ලෙස හෝ සාකඡි කීම මෙයට නිදසුනකි. මෙය අමුලික බොරුවක් හා ප්‍රෝඩා වකි. එබැවින්, සාකඡි කීම අල්කුර්ආනය පවසන පරිදි සිදු විය යුතුයි. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයෙහි මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, අපි දැන සිටින දේ හැර (වෙනත් කිසියම් දෙයක් හෝ) සාකඡි නොකියමු. (අල්කුර්ආන්-112:81)

තුර්ගවාදනය හා සංගීතයට සවන්දීම

පහත සඳහන් අල්ලාහ්ගේ වැකියෙන් හැඳින්වෙන්නේ ගායනාව බව ඉබ්නු මස්උද් (රලි) තුමා අල්ලාහ් මත දිවුරා පවසන්නේය.

(මිනිසුන්) අල්ලාහ්ගේ මාර්ගයෙන් සිට නොමගට යොමු කිරීම සඳහා (නොදැනුවත්ව) අනවශ්‍ය කතා මිළදී ගන්නා සමහරුන් මිනිසුන් අතර සිටිති. (අල්කුර්ආන්-31:6)

තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු ආමර් (රලි) තුමා සහ අබු මාලික් අල් අෂ්අරී (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

මාගේ සමාජයෙහි දුරාවාරය, සේද, මත්පැන් හා සංගීත භාණ්ඩ අනුමත කරන පිරිසක් සිටිති. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ඉම්රාන් බින් හුසෙය් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

‘මෙම (මාගේ) සමාජයෙහි හුම් කම්පා ඇතිවීම, රූප වෙනස්වීම හා දොස්පද කීම යනාදීන් (පසු කාලයේ) සිදු වේ’ යනුවෙන් තබ්තුමා පැවැසූ කළු එක් මුස්ලිම් වරයෙකු ‘අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෙනි, එය කවදා සිදුවෙද ?’ යනුවෙන් විමසීය. එකළ එතුමා ‘තැටුම්

තටන ස්ත්‍රීන්, සංගීත ප්‍රසංග හා මත්පැන් පානය කිරීම ප්‍රසිද්ධවනවිට සිදුවේ' යනුවෙන් පැවැසිය. (ග්‍රන්ථය : තිරීමදි)

තනිතායක මූහම්මදු (සල්) තුමා ලෙර (Drum), වාදනය කිරීම තහනම් කරන අතර, තලාවෙන් (Musical Pipe) පිබන කළ පිටවන තාදය තපුරු මෝඩයන්ගේ ශබ්දය බවට වර්ණනා කරන්නේය. ඉමාම් අන්මද් (රන්) වැනි පැරණි විද්වතුන් කිත්තාරම (Lute), මැන්ඩලින් (Mandolin), හා අත්තා ලම (Cymbal) යන සංගීත භාණ්ඩයන් තහනම් බව නිගමනය කරති. තවද තත් සහිත තුර්ය භාණ්ඩ (Zither), විනාව (Violin), පියානාව (Piano), ගිතාරය (Guitar) සහ මෙවැනි තවත් පන්තියේ සංගීත භාණ්ඩයන් භාවිතා කිරීමද තනිතායක තුමාගේ වදන අනුව සන්සුදක්සේ තහනම්ය.

තනිතායක තුමා තහනම්කර ඇති පැරණි සංගීත භාණ්ඩවලින් සවන්දීමෙන් ලැබෙන සතුට, වින්දනය සහ මනෝ දර්ශනයට වඩා තවත් පන්තියේ සංගීත භාණ්ඩවලින් අධික සතුට, වින්දනය හා මනෝ දර්ශනය මිනිසුන් ලබති. ඉබ්නුල් කයිසුම් වැනි විද්වතුන්ගේ මතය පරිදි මත්පැන් පානය කිරීමෙන් මිනිස් තුවණ කැළඹීමට වඩා සංගීතය රස විදීමෙන් මිනිස් තුවණ කැළඹීමට පත්වේ.

ගීතය සමග සංගීතයේ වාදනයද, සිත්සනනට වින්දනය හා වශීකරණය ගෙන දෙන තැටුම් තටන ස්ත්‍රීන්ගේ රංග නාදයද එකවීමෙන් සන්සුදක්සේ එකි

තහනම් භාවය උග්‍ර වේ. අකුසල් භාවය අධිකවේ. ගීතයන්හි වචනවල ආදරය, ප්‍රේමය හා ආලයේ ප්‍රසිද්ධ භාවය හා පෙම්වතියගේ සෞන්දර්ය වර්ණනාව අත්තර්ගතවීම ඉමහත් බේදජනක විපතකි. එහිසා විද්වතුන් ‘සැබැවින්ම ගීත දුරාවාරය උනන්දු කරයි. එය මිනිස් හදවත්තූල කුහකම හා අවස්ථාවාදය වර්ධනය කරයි’ යැයි පවසති. පොදුවෙන් බලනවිට වත්මන් කාලයේ ගීත හා සංගීත ඉමහත් කලහ හා විපතට අදාළ කරුණක් ලෙස පවතින බව පෙනේ.

සංගීතයේ විවිධ වර්ග තාදයන් මරලෝඝු, සීනු, දරුවන් ගේ ක්‍රීඩා භාණ්ඩ, පරිගණක යන්ත්‍ර හා දුරකථන යන්ත්‍ර යනාදියෙහි තුළ පවා පිවිසීම අද අධිකව ව්‍යාප්තව පවතින බේදජනක කරුණකි. මෙයින් වැළකී සිටීම සඳහා අධික වෙහෙස දැරීමට සිදුවීම අනිවාර්යවූ කරුණක් ලෙස පවතී. අල්ලාහ් සැමට මෙයින් රැකවණුරය ලබා දෙන සේක්වා.

මිපාදුප කීම

මිනිසුන් රැස්වන සභාවන්හි මිනිසුන් ගැන මිපාදුප කීම සහ ඔවුන්ගේ නම්බුව පරිහානියට පත් කිරීම අද යුගයේ අධික රසවත් කරුණක් ලෙස පවතින්නේය. මෙය අල්ලාහ් තහනම් කර ඇති අතර, මිනිසුන් එයින් ඇත්වී හා ඉවත්වී සිටින ලෙසද අවවාද කරන්නේය. මහු මෙය සිත්සතන පිළි කුල් කරන නින්දිත දෙයකට උපමා කරන්නේය. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

මෙලාගෙන් සමහරුන් තවත් සමහරුන් ගැන මිපාදුප නොකියන්න. මෙලාගෙන් කවරෙකු හෝ නැසීගිය නම සහෝදරයාගේ මාග අනුභව කිරීමට කැමැති වන්නේද ? එය (අප්‍රියවි) මෙලා පිළිකුල් කරනි. (අල්කුර්ආන්-49:12)

මිපාදුප කීම පිළිබඳව තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් අබුහුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

‘මිපාදුප කීම යනු කුමක් බව මෙලා දැන සිටින්නේද ?’ යනුවෙන් තනිතායක තුමා විමසුවට සහාබාවරු ‘එය දැන සිටින්නේ අල්ලාහ් හා මහුගේ දුතවරයා පමණි’ යනුවෙන් කීහ. එකළ එතුමා ‘එය මෙගේ සහෝදරයා පිළිකුල් කරන දේ මෙ කීමකි’ යනුවෙන් පැවැසීය. එවිට මවුහු ‘අපි පවසන දේ අප සහෝදරයා හමුවෙහි පවතිනම්, ඒ ගැන මෙතුමා කුමක් සිතන්නේද?’ යනුවෙන් විමසූහ. එයට තනිතුමා ‘මෙ පවසන දේ මහු හමුවෙහි පවතිනම්, මෙ මහු ගැන මිපාදුප කීමෙය. ඒවා මහු හමුවෙහි නොපවතිනම්, මෙ මහු ගැන දොස්පද කීමෙය’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මිපාදුප කීම යනු, පුද්ගලයෙකු හමුවෙහි පවතින මහු පිළිකුල් කරන දෙයක්, එය මහුගේ ශරීරයේ හෝ ආගමික කරුණුවල හෝ ලෞකික කරුණුවල හෝ ආත්මයෙහි හෝ ගුණාංගයෙහි හෝ සිරිත් විරිත්වල හෝ වෙවා එය වෙනත් පුද්ගලයෙකුට මෙ පැවැසීමකි. මෙසේ කීම විවිධ ආකාර යෙන් පවතී. මහුගේ

අඩුපාඩුකම් හෝ මහුගේ සිරිත් විරිත් ගැන විහිළුවට කතන්දර කීමද මෙයින් අතර වේ.

මිපාදුප කීම අල්ලාහ් වෙත පිළිකුල් හඟවන කරුණක් ලෙසට පවතින අතර, මිනිසුන් ඒ ගැන තොසැළකිලිමත්ව සිටිති. නමුත් මෙම කරුණ කෙරෙහි තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

පොලියෙහි දොරටු (වර්ග) හැත්තෑ දෙකක් තිබේ. එකී ඉතා අඩුම තත්ත්වයනම්, මිනිසෙකු සිය මව සමග සංසර්ග යෙහි යෙදීමට සමානකි. එයින් උග්‍රම පොලියනම්, පුද්ගල යෙකු සිය සහෝදරයෙකුගේ නම්බුවට පරිහානිය සිදු කිරී මකි. (ග්‍රන්ථය : සිල්සිලතුස් සහිහා)

සභාවක සිටින්නා එහි සිදුවන පිළිකුල් කරුණු හා තම සහෝදරයෙකු ගැන කියවන මිපාදුප යනාදීන් වළක්වන්නා ලෙස සිටීම මහුට අනිවාර්යවේ. මෙසේ කිරීම කෙරෙහි තනි තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා උනන්දුකර පැවැසූ වදනක් අබුදර්දා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු තම සහෝදරයාගේ ගෞරවය කෙළසීම වළක් වන්නේද, පරලොව දිනයෙහි අල්ලාහ් මහුගේ මුහුණ තර කාදියෙහි විපතෙක් වළක්වයි. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

කේළාම් කීම

සමහරුන් මිනිසුන් අතර කළහ හා ප්‍රශ්න මතු කිරීම සඳහා එක් එක්කොනා පිළිබඳව කේළාම් කීම වෘත්තියක් වශයෙන් පවත්වාගෙන යති. මෙය මිනිසුන් අතර ක්‍රෝධය හා විරෝධය පතුරුවීමටත්, අනර්‍යෝග්‍යභාවය විසන්ධි කිරීම ටත් ඉමහත් හේතුවක් වශයෙන් පවතී. අල්ලාහ් කේළාම් කියන කාර්යයෙහි යෙදෙන්නාට තිත්දා කරයි. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

අධිකව දිවුරන කිසියම් නිතදින මිනිසෙකුට හෝ මව් කීකරු නොවන්න. (එවන්නා) දොස්පද කියා කේළාම් කියා ගෙන සිටින්නකි. (අල්කුර්ආන්-68:10,11)

නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ‘කේළාම් කියා සිටිත් තත් ස්වර්ගයට නොපිවිසේ’ යනුවෙන් පැවැසූ බව භූදෙෆො (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

එසේම, නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මදිනා නගරයෙහි එක් වත්තක් පසුකර ගමන් කරනවිට තමනමත්ගේ මිනිවලෙහි පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකගේ වෙදනා කරනු ලබන ශබ්දයක් ඇසීය. පසු එතුමා ‘මවුන් දෙන්නා

වෙදනා කරනු ලබන්නේ මහා පාපයක් සඳහා නොවේ' යනුවෙන් පවසා පසුව 'එසේ මයි. මවුන් අතර කෙනෙක් මුත්‍රා පහකරනවිට එයින් ප්‍රවේශම් නොවී සිටියේය. අනෙකා කේලාම් කියමින් ඇවිද සිටියේය.....' යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : බ්‍රහාරි)

සෑමයා බිරිඳ ගැන හෝ බිරිඳ සෑමයා ගැන හෝ එකිනෙකාට විරුද්ධව දොස් කියා සිටීම මවුන් අතර පවතින සම්බන්ධතම විසන්ධි කිරීමට මගපෙන්වේ. මෙය කේලාම් කීම අතර නින්දිත කරුණකි. එසේම සමහර කම්කරුවන් සම කම්කරුවන්ට හිරිහැර කිරීම සඳහා මවුන් ගැන කළමනාකරුට හෝ වගකිව යුත්තන්ට හෝ කේලාම් කියති. මේවා සියල්ල ඉස්ලාම් ධර්මය තහනම් කළ ඒවාය.

නිවේසතුල අනවසරයෙන් එබී බැලීම

තමන්ගේ නොවන පිටස්තර පුද්ගලයන්ගේ නිවේස තුළ එබී බැලීම තහනමය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

විශ්වාස වන්නයින්, මබලාගේ නිවේස හැර පිටස්තර අය ගේ නිවේසවල මවුන්ට සලාමය පවසා මවුන්ගෙන් අවසරය ලැබෙන තෙක් නොපිවිසෙන්න. (අල්කුර්ආන්-24:27)

අවසරය පැතීමට හේතුවන්නේ, නිවේස හිමියාගේ රහස්‍ය භාවය (හා නොදැකිය යුතු දෙය) පිටස්තර අය දැකීම වැළකීම නිසා බව තබ්නායක මුහම්මදු (සල්)

තුමා පැහැදිලි කළේය. ‘අවසරය පැතිය යුතු බව අණකර ඇත්තේ (ඇසින්) දිවීමේ හේතුවන’ යන බුහාරි ග්‍රන්ථයෙහි සඳහන් එතුමාගේ වදනක් එයට තිදසුනකි.

අද නිවෙස් හා වෙනත් ගොඩනැගිලි එකිනෙක සමීපව තදබදයෙන් හා සම්බන්ධකරමින් ඉදිකර ඇත. එසේම එහි ජනේල් හා දොරටු මුහුණට මුහුණලා පිහිටා ඇත. මෙයින් එක් නිවසක රහස්‍යභාවය (දැකීමට නොහැකි දේ) වෙනත් නිවෙස් හිමියන්ට දැකිය හැකි අවස්ථා ඉතාමත් අධික වේ. බොහෝ අය සිය බැල්ම පහත නොහැලී බලති. සමහර අවස්ථාවල උඩු මහල්වල ජීවත්වන්නන් සිය මහලෙන් සිට හා ජනේල මාර්ගයෙන් පහත මාලයෙහි පිහිටා ඇති අසල් වැසියන්ගේ නිවෙස්තුල එබී බලති. මෙවන් ක්‍රියා වංචාවක් වන අතර, එය සිය අසල් වැසියාගේ ගරුත්වය විනාශ කිරීමකි.

එසේම, මෙය හරාමි හෙවත් දුෂ්ට ක්‍රියාවන් කරා මහුව යොමු කිරීමට මග පෙන්වයි. මෙවැනි හේතූන් මත සමාජ යෙහි විශාල කලබල හා ප්‍රශ්න රාශියක් සිදුවන්නේය. අන් අයගේ නිවෙස් තුල එබී බලන්නාගේ ඇස් පැහැර ගැනීම නිවෙස් හිමියාට ඉස්ලාම් ධර්මය අනුමත කරන්නේය. එසේ පැහැර ගන්නා ඇඟ සඳහා පළිගැනීමක් කළ නොහැක. මෙසේ ඉස්ලාම් සිය තීතිරිතිය (දඩුවම) ලිහිල් කිරීම මෙම ක්‍රියාව කෙතරම් විපාක බවට සාධකවේ. මේ පිළිබඳව තබා නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ

වදනක් අඛුණුරෙරො (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ පිටස්තර අයගේ නිවසෙහි එහි බැඳුවේ නම්, ඔහුගේ ඇස පැහැර ගැනීම ඔහුට (නීතියෙන්) අනු මතවේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

වෙනත් වාර්තාවකහි තනිතායක තුමා මෙසේද ප්‍රකාශ කළ බව සඳහන්වේ.

කවරෙකු හෝ පිටස්තර අයගේ නිවසෙහි එහි බැඳු හේතු වෙන් ඔහුගේ ඇස ඔවුන් පැහැර ගන්නේනම්, ඒ වෙනුවෙන් වන්දියක් හෝ පලිගැනීමක් හෝ නොවන්නේය. (ග්‍රන්ථය : නසාඉ)

දෙනහෙක් රහස් කවා කිරීම

තුන්දෙනෙකු සිටින සභාවක දෙනහෙකු පමණක් රහස් කවාබහක යෙදීම තහනමය. මන්ද යත්, මෙය සභාවෙහි සාම භාවයට විපතක් වන අතර, මුස්ලිම් වරුන් අතර බෙදී මක්, විරෝධයක් හා ක්‍රෝධයක් ඇති කිරීමට සාහාන් කරන කුමන්ත්‍රණයකි.

මෙකී නීතිය ස්ථාවරය හා එය තහනම් වීමේ හේතුව පිළිබඳව තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වද තක් වායිල් ඉබ්නු අබ්දුල්ලාහ් (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

බලා මිනිසුන් අතරෙහි මිශ්‍රවී සිටින අවස්ථාවෙන් හැර තුන් දෙනෙකුක් එකට සිටින කළ කෙනෙකුට

තොසළිකා දෙන්නෙකු පමණක් රහසිගතව කථාබහක තොසෙදෙන්න. (ග්‍රන්ථය : බ්‍රහාරි)

එසේම, සතර දෙනෙකු සිටිනවිට තුන්දෙනෙකු පමණක් රහසිගතව කතාබහක යෙදීම තහනමය. කෙනෙකුට අත හැර අන් අය පමණක් රහස් කතා කිරීමද එසේම තහනමය. රහස් කතා කරන දෙන්නෙකු තුන්වන්නා තොදන්නා භාෂා වකිත් කතා බහක තොසෙදිය යුතුයි. මෙසේ කෙනෙකුට අතහැර රහස් කතා බහක යෙදීම එක් අතකින් තුන්වත් තාට තිත්දා කිරීමක් හා මහුව අල්ප ලෙස සැළකීමක් බවට පත්වීමෙන් හෝ මවුත් දෙදෙනා තමා කෙරෙහි අයහපතක් කතා කරන බව මහු සිතීමෙන් සැකයක් තොමැත. එනිසා මෙය තහනමය.

විලඹට පහත ඇඳුම් ඇඳීම

මිනිසුන් සාමාන්‍ය ලෙස සළකන කරුණු අතර විලඹට පහත සිටින ආකාරයට ඇඳුම් ඇඳීමද එකකි. තවුදු, අල්ලාන් කෙරෙහි මෙය ඉතා වැදගත් කරුණකි. සමහරුන් පොළොව වට ගැවන සේද, තවත් සමහරුන් සිය ඇඳුමෙන් පොළොව අතුගාගෙන යන සේද ඇඳුම් ඇඳින්නෝය.

තබ්තායක (සල්) තුමා ‘අල්ලාන් පරලොව දිනයේ තුන් දෙනෙකු සමග කතා තොකරයි. මහු මවුත් කරා (මහුගේ කරුණාවත්ත) බැල්ම යොමු තොකරයි. මහු

මවුන්ව පවිත්‍ර තොකරයි. මවුන්ට වෙදනාවන් සහිත දඩුවම් පවතී. (මවුන් කවරෙක්නම්) විලුඔට පහත සිටින සේ සිය ආඥාම ආදිත්තා, කළ උපකාරය ප්‍රසිද්ධ කරන්නා හා බොරු දිවුරුම මගින් භාණ්ඩ විකුණන්නා යන්නන්ය' යනුවෙන් පැවැසූ බව අබු දර් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

තමා විලුඔට පහත එන සේ ආඥාම ආදිත්තේ අහංකාර කමකින් තොවන බව (නිදහසට කරුණු) කියා සිටින්නා එමගින් තමාව පවිත්‍ර වන්නයෙකු බව පෙන්වීමට උත්සාහ ගනී. තමුදු, එය පිළිගත නොහැකි කරුණකි. එය අහංකාර කමට හෝ වෙනත් හේතූන් මත හෝ වෙවා මේ පිළිබඳ තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ අවවාදයනම් පොදුවකි. මෙයට සාධක ලෙස පවතින එතුමා පැවැසූ වදනක් මෙසේ අබුහුරෙරො (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

සිය විලුඔට පහත එන සේ ආඥාම ආදිත්තා තරකාදියෙහි සිටී. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

එසේ ආදිත්තා අහංකාරකමින් ආදිත්තේනම්, මහුට කෲර හා දැඩි ලෙස දඩුවම් පමුණුවනු ලැබේ. මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව ඉබ්නු උමර් (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු අහංකාර කමින් තම ආඥාම විලුඔට පහත එන සේ ආදිත්තේද, පරලොව දිනයේ අල්ලාහ් මහු කරා තමාගේ (කරුණාවන්ත) බැල්ම යොමු තොකරයි. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

මෙහි (විලඹට පහත එන සේ ඇඳීම හා අභාකාරකම යන) තහනම් කරුණු දෙකක් එකට එකසේ පවතී. විලඹට පහත එන සේ ඇඳීම තහනම්වීම සෑම ඇඳුම් සඳහාම පොදු නීතියකි. මෙයට සාධකයක් ලෙස තඹ (සල්) තුමා පැවැසූ බව ඉඛිත්ත උමර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සරම, කමීසය හා හිස් වෙලුම (තලප්පාව) යනාදී ඇඳුම් විලඹට පහත එන සේ ඇඳීම තහනමය. කවරෙකු මෙයින් එකක් හෝ පොළොවට ගැවෙන සේ ඇඳින්නේද, පරලොව දිනයේ අල්ලාහ් මහු කරා සිය (කරාණාවත්ත) බැල්ම යොමු නොකරයි. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

නමුත්, ස්ත්‍රියෙකු සිය පාදය ආවරණය කිරීම සඳහා තම ඇඳුම වියන හෝ රියන ප්‍රමාණයක් විලඹට පහතව ඇඳීම අනුමතවේ. මෙය සුළුග යනාදී හේතූන් මත පාදය පිටත නොපැතීමේ රුකවරණය සඳහාය. එනමුත් මෙයින්ද සීමාව ඉක්මවා නොයා යුතුයි. උදාහරණයට, විවාහ උත්සවයන්හි සමහර මනාලියන්ගේ ඇඳුම් අධික වියන හා අධික මීටර ප්‍රමාණ දීර්ඝයෙන් පවතී. කෙතරම්නම්, සමහර අවස්ථාවල මනාලිගේ පිටුපස කෙතෙකු එම ඇඳුම මසවාගෙන යායුතු ලෙස පවතින්නේය.

පිරිමින් රත්රන් පැළඳීම

තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුමුසා අල් අෂ්අරී (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මගේ සමාජයෙහි ස්ත්‍රීන්හට රත්රන් සහ සේද පැළඳීම අනුමතවේ. නමුත්, පිරිමින්හට ඒවා තහනමය. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

අද වෙළඳසැල්වල පිරිමින් සඳහා රත්රන් මගින් සාදන ලද හෝ රන් ආලේප කරන ලද අත් මරලෝසු, ඇස් කණි ණාඩ්, බොත්තම්, පැන, මාල, යතුරු කරලි හා මෙවන් දේ විවිධ වර්ගවලින් පවතී. මේවා සියල්ල තහනමය. සමහර තරඟාවලියෙහි ජයග්‍රහණය කළ අයට තැගි වශයෙන් ‘පිරි මිනට අයත් රත්රන් අත් මරලෝසු’ යැයි නිවේදනය කරනු ලබන්නේය. මෙයද තහනමකි.

මෙයට අදාළව ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පුද්ගලයෙකුගේ අතෙහි රත්රන් මුද්දක් දුටු තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා එය ගලවා විසි කළේය. පසුව ඔහුව අමතා ‘ඔබලාගෙන් කවරෙකු හෝ ගින්නෙන් යුත් වළල්ලක් තම අතෙහි පළඳවීමට කැමැතිවෙයිද ? යනුවෙන් විමසීය. තනිතුමා පිටත්ව ගිය පසු ඔහුට ‘එම මුද්ද රැගෙන වෙනත් කාර්යයක් සඳහා පාවිච්චි කරන්න’ යනුවෙන් පුද්ගලයෙකු

පැවැසුවට ඔහු ‘මම අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි, අල්ලාහ්ගේ දුතවරයා විසිකළ එම මුද්ද කිසිවිටක හෝ මම නොගනිමි’ යනුවෙන් කිය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ස්ත්‍රීන් කෙට, ස්ත්‍රීඳු, තද අඳුම් ඇඳීම

අද කාලයේ අප විරුද්ධවාදීන් නවීන හා නව ශිෂ්ටාචාර ඇඳුම් විවිධ මෝස්තරෙන් හා විලාසිතාවෙන් සාදා මුස්ලිම් සමාජය අතර ව්‍යාප්ත කිරීම මගින් මුස්ලිම්වරුට එරෙහිව මහා යුද්ධයක් පටන්ගෙන තිබේ. මෙම ඇඳුම් කෙටියෙන් හෝ සිතිදුකමින් හෝ තදයෙන් පවතින බැවින් ඒවා ආව රණය කළ යුතු ප්‍රදේශ ආවරණ නොකරන්නේය. මෙවැනි ඇඳුම් ස්ත්‍රීන් අතරද, ඡායාත් අතරද ඇඳගෙන සිටීමට පවා නොහැක.

මෙවන් ඇඳුම් වර්ග (පරලොව සම්පවත) අවසන් කාල පරිච්ඡේදයෙහි ස්ත්‍රීන් අතර ව්‍යාප්තවන බව තබා මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුහුරෙරා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මා නොදුටු පිරිස් දෙකක් තරකාදියෙහි සිටිති. පිරිසක්, ඔවුන් අනෙහි ගවයාගේ වලිගය සේ කස කීපයක් තිබේ. ඔවුන් එමගින් මිනිසුන්ට පහර දෙති. අනෙක් පිරිස, ඔවුන් ඇඳුම් ඇඳ සිටියත් නිරුවත්ව සිටින, තමන් (පිරිමින් කරා) ආකර්ශණයවී අන් අයවද තමන් කරා ආකර්ශණය කරමින් සිටින හා තම කොණ්ඩය ඔටුවන්ගේ මොල්ලිය සේ හැඩ කර බැඳ

සිටින ස්ත්‍රීන්ය. ඔවුන් ස්වර්ගයෙහි නොපිවිසෙති. (එපමණක් නොව) ඔවුන් ස්වර්ගයෙහි සුගන්ධය පවා රස නොවිඳති. තියන වයෙන්ම, එකී සුගන්ධය මෙසේ මෙසේ තුදුරින් සිට පැමිණේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

අද සමහර ස්ත්‍රීන් අඳින ඇඳුම්ද මෙවන් ඇඳුම්වලට ඇතු ලත්වේ. ඔවුන්ගේ ඇඳුම් පහළ සිට ඉහළ දක්වා දීර්ඝයෙන් විවෘතව හෝ ඇඳුම්වල අධික තැන්වල සිදුරු සහිතව පවතී. ඔවුන් හිඳ ගන්නා කළි ආචරණය කළි යුතු ප්‍රදේශ පිටතට පෙනේ. එපමණක් නොව, මෙවැනි ඇඳුම් ඇඳීමෙන් ඔවුන් කාර්ට්ටරුවන්ට සමානවන අතර, සංස්කෘතියෙහි සහ ඔවුන් බිහි කළ ශිෂ්ටාචාරයෙහි ඔවුන්ව අනුගමනය කරන බවද පවතී. අල්ලාහ් අප සෑම රුකගනු මැනවි.

එසේම, අනතුරු දායක කරුණුනම්, ගායික ගායිකාවන්, සංගීත භාණ්ඩ, මත්පැන් භාජන, ප්‍රාණීන්ගේ රූප හෝ කුරුස හෝ සමාජ ශාලා හා තපුරු සංගම්වල ලාභන හෝ මිනිස් ගරුත්වයටද ගෞරවයටද පටහැනි අසහ්‍ය වදන් හා නොයෙකුත් භාෂාවලින් යුත් විවිධ වදන් සමහර ඇඳුම්වල සඳහන්වීමකි.

ව්‍යාජ කොණ්ඩ පැළඳීම

පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් තම කොණ්ඩය හා සමග මිනිසුන්ගේ හෝ වෙනත් ව්‍යාජ කොණ්ඩ එකතුකර පැළඳීම තහනමය. මෙයට අදාලව තබිතායක තුමාගේ

බිරියෙක්වූ අස්මා බිත්ත අබී බකර් (රලි) තුමිය මෙසේ වාර්තා කරන්නීය.

එක් කාන්තාවක් තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා වෙත පැමිණ ‘අල්ලාහ්ගේ දුනයාණෙනි, ‘මතාලියෙක් ලෙස සිටින මාගේ දියණියක් රෝගයකට ලක්වීමෙන් ඇගේ හිස කෙස් හෙලි ඇත. එබැවින්, මා ඇගේ හිසට ව්‍යාජ කොණ්ඩයක් පළදින්නද?’ යනුවෙන් විමසීය. එකළ තබ්තුමා ‘අල්ලාහ් ව්‍යාජ කොණ්ඩය පළදින්නට හා පළඳවන්නට ශාප කරන්නේය’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ජාබිර් බිත් අබ්දුල්ලාහ් (රලි) තුමා මෙසේ තවත් වදනක් වාර්තා කරන්නේය.

ස්ත්‍රියෙකු සිය හිසකෙස් හා සමග කිසිවක් එකතු කිරීම පිළිබඳව තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා අවවාද කළේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

අද සමාජයෙහි විග් (Wig) යනුවෙන් හඳුන්වන කොණ්ඩ වර්ගයක් පැළඳීම මෙයට උදාහරණයකි. මෙයද තහනමය. එසේම, අද කාලයේ මෙවන් කෙස්වැටි සරසන්නන් පරිහරණය කරන හා රූපලාවන්‍ය ස්ථානවල පරිහරණය කරන ද්‍රව්‍යයන්ද සිතමාවල හා නාට්‍යවල රඟපාන තළ නිලියන් පරිහරණය කරන දේද තහනමය.

සත්‍ය හා පරිමිත පරස්පරව සමාගවීම

ආඥාමි පැළඳුම්, කථාබහ සහ හැසිරීම් යනාදිවල පිරිමිත් සත්‍රිත්වද සත්‍රිත් පිරිමිත්වද පරස්පරව සමාගවීම තහනම්ය. අල්ලාහ් පිරිමිත්ව මවා ආති පෞරුෂත්වය එසේම පිරිමිත්ද, මහු සත්‍රිත්ව මවා ආති සත්‍රිභාවය එසේම සත්‍රිත්ද ආරක්ෂා කිරීම අල්ලාහ් මිනිසුන්ට පිහිටුවා ආති ස්වභාවික කරුණු වලින් එකකි. මෙසේ ආරක්ෂා කිරීම මිනිස් ජීවිතය ශීලාවාර කිරීමේ කාරාණාවන් අතරද එකකි.

පිරිමිත් සත්‍රිත්වද, සත්‍රිත් පිරිමිත්වද සමාගව හැසිරීම මෙම ස්වභාවයට පටහැනි වේ. මෙසේ හැසිරීමට එළඹීම, කළහ හා ප්‍රශ්නයක්හි දොරටු විවෘත වීමටත්, සමාජය පරි භාතියට ලක් වීමටත් මග පාදයි. මෙවන් ක්‍රියා ආගමානුකූ ලව තහනම් කරුණකි. මන්දයත්, කුමන ක්‍රියාවක් ශාපයට ලත් ක්‍රියාවක් ලෙස ආගම වටහා දෙන්නේද, ඒවා තියතව තහනම් හා මහා පාපයක් ලෙස පවති. මේ පිළිබඳව ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සත්‍රිත්ව සමාගවන පිරිමිත්හට හා පිරිමිත්ව සමාගවන සත්‍රිත්හට තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ශාප කළේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

ස්ත්‍රීන්ට සමානව හැසිරෙන පිරිමින්ට හා පිරිමින්ට සමානව හැසිරෙන ස්ත්‍රීන්ට තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා ශාප කළේය. (ග්‍රන්ථය : තිරිමිදි)

සමානවීම සමහරවිට සැළවීමෙන්ද, ඇවිදීමෙන්ද, ගැවසීමෙන්ද පවතී. එනම්, පිරිමින් ශරීරයෙන්, ප්‍රකාශයෙන් හා ඇවිදීමෙන් ස්ත්‍රීන්හට සමානවීමකි. එසේම, ස්ත්‍රීන් පළඳින මාල, වළලු, කුණ්ඩලාභරණ යනාදිය පිරිමින් පැළඳීමද තහනම්ය. මෙවන් දෙය අද හිස්පි යනුවෙන් හදුන්වන්නන් අතර බහුලව ව්‍යාප්තව පවතී.

එසේම, පිරිමින්ට අදාලවූ කම්සය, සරම, කලිසම යනාදි ඇඳුම් ස්ත්‍රීන් පැළඳීමද තහනම්ය. මවුන් තිරිමානසෙන් පිරිමින්ගේ ඇඳුම්වලට පටහැනිව පවතින ඇඳුම් ඇඳීම අනිවාර්යවේ.

මෙයට සාධක වශයෙන් අබුහුරෙරා (රලි) තුමා වාර්තා කරන තනි වදනක් මෙසේ සඳහන්වේ.

ස්ත්‍රීයගේ ඇඳුම අඳින පිරිමියාට සහ පිරිමියාගේ ඇඳුම අඳින ස්ත්‍රීයට තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා ශාප කළේය. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

කොණ්ඩයට කලු සායම් ආලේප කිරීම

කොණ්ඩය කලු පැහැති සායමෙන් ආලේප කිරීම ගැන තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා අවවාද කර ඇති හෙයින් එසේ කිරීම තහනම්ය. එතුමා ප්‍රකාශ

කළු වදනක් ඉඛිතූ අඛිතාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පරෙවියාගේ (කලු පැහැති) පපු ප්‍රදේශය සේ (නමාගේ කොණ්ඩයට) කලු සායම් ආලේප කරන සමාජයක් අවසන් කාලයේ ඛිඛිවේ. මවුහු ස්වර්ගයේ සුගන්ධය පවා නොවිඳිති. (ග්‍රන්ථය : අඛුදාවුද්)

භිසකෙස් පැසුණු අධික පිරිස් අතර මෙම ක්‍රියාව බහුලව පවතී. මවුන් තම පැසුණු කොණ්ඩයට කලු සායම් ආලේප කරති. මවුන්ගේ මෙවන් ක්‍රියා අධික පාපයක් කරා මවුන්ව යොමු කරයි. රුවටීම, අල්ලාහ් මැවූ නිර්මාන වෙනස් කිරීම, තම යථාර්තභාවය වසංකර ව්‍යාජ පෙනුම දර්ශනය කිරීම යනාදීන් එවන් පාපවේ. මේවා මිනිස් චරිතයෙහි තපුරු බල පැමක් ඇති කිරීම ගැන කිසියම් සැකයක් හෝ නොමැත. සමහරවිට මහුට මෙමගින් යම් රුවටීමක්ද සිදුවීමට හැක.

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා තම පැසුණු කොණ්ඩය මරිතොන්ඩ් හා වෙනත් කහ, රතු හා දුඹුරු පැහැයට සමාන පාටවලින් වෙනස් කළු බවට තඛි වදන්වලින් සංධක පවතී. මක්කා තගරය ජයග්‍රහණය කළ දින (අඛුබකර් (රලි) තුමා ගේ පියාවු) අඛුකුභාආව තඛිතායක තුමා වෙත ගෙනෙහු ලැබින. මහුගේ කොණ්ඩය හා යටි රුවල සුදු පැහැති මල් හා ගෙඩි සහිත පැලෑටියක් සේ සුදේ සුදට තිබින. එය දුටු තඛිතායක තුමා ‘කිසියම් දෙයක් මගින් හෝ මෙම

පැසුණු කොණ්ඩය වෙනස් කර ගන්න. (එනමුත්,) කලු පැහැයින් වැළකී සිටින්න' යනුවෙන් ප්‍රකාශ කළේය. මෙම කරුණෙහි ස්ත්‍රීන්ද පිරිමින්ට සමාන වේ. මවුන්ද පැසුණු කොණ්ඩයට කලු පැහැයෙන් ආලේප කිරීම තහනමය.

පණ ඇති දේහි රූප ඇඳීම

ආඥම්, බිත්ති හා කඩදාසි යනාදිවල පණ ඇති දේහි රූප ඇඳීම තහනමය. තබි (සල්) තුමා පැවැසූ බවට අඛණ්ඩලාන් බිත් මස්ථාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සැබැවින්ම, පරලොව දිනයේ අල්ලාහ්ගේ දඩුවමට අධික වශයෙන් ලක්වන්නේ රූප ඇඳින්නන්ය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

අල්ලාහ් පවසන බවට තබි මුහම්මද් (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව අඛණ්ඩරෙරො (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මා මවන සේ මැවීමට වෙහෙස දරන්නන්ට වඩා අපරාධ කරුවන් කවරෙකු විය හැකිද ? මවුන්ට හැකිනම්, බීජයක් හෝ කුහුඹියෙකු හෝ මවා පෙන්නව. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

තබිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

රූප ආදින සෑම දෙනා තරකාදියෙහි පිවිසේ. මහු විසින් ආදින ලද සෑම රූපවලටම ආලෝභ් පණ දෙන්නේය. පසුව තරකාදියේ ඒවා මහුව වෙදනා කරයි. මෙසේ වාර්තා කරන ඉතිහාස ආබිබාස් (රලි) ‘මබ ආනිවාර්යයම ආදිය යුතුම නම්, ගස් හා පණ නොමැති දේ ආදින්න’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මෙම තබ්වදන් සියල්ල සෙවනැල්ල ආති හෝ නොමැති හෝ වෙවා මිනිසුන් හා වෙනත් පණ ආති ප්‍රාණීන්ගේ රූප ආදීම තහනම් බව වටහා දෙන්නේය. ඒවා මුදුණයකර හෝ චිත්‍රකර හෝ (ගල් හා ලීවල) කැටයම්කර හෝ ප්‍රතිමා ආදි හෝ (අවච්චව) වාත්තුකර හෝ වෙවා ඒවා තහනම්ය. මෙම තබ්වදන් මෙවන් සියළු දේ අන්තර්ගතව පොදුවෙන් තහනම් කරන්නේය.

මුස්ලිම්වරයා මෙවන් ආගමානුකූල සාධකවලට කිකරුවී ඒවායින් වැළකී සිටිය යුතුයි. එසේ නොමැතිව ‘එයට මම වන්දනාමානද කරන්න යන්නේ ? ඒවාට හිස තමන්නටද යන්නේ ? යනාදි තර්ක විතර්ක නොකළ යුතුයි. අපි ජීවත් වන මෙම කාලයේ රූප වර්ධනයවී ව්‍යාප්තවීමෙන් පවතින එක් විපාකයක් කරා පමණක් හෝ බුද්ධිමතෙකු පැහැදිලි අරමුණකින් කල්පනා කළේනම්, මෙසේ රූප ආදීම තහනම් කිරීමෙන් ඉස්ලාමිහි සුකෂ්මභාවයක් ආති බව වටහා ගනී. එනම්, එමගින් මිනිසාගේ අසාවන්ට රුකුල් දීම හා කාම හැගීම ආවිස්සීම යනාදි ඉමහත්

විපාක සිදු වේ. එපමණක් නොව සමහර රූපයන් මිනිසාව නිතරින් හා දුෂිත ක්‍රියාවන් කරාද යොමු කරයි.

එනිසා, මුස්ලිම්වරයා පණ ඇති දේහි රූප නම නිවසෙහි අරක්කාකර නොගැනීමෙන් වැළකී සිටිය යුතුයි. මෙය මහු ගේ නිවසට අල්ලාහ්ගේ දූත (මලක්)වරුන් නොපැමිණීමට හේතුවේ. තබිතායක මුහමම්ද (සල්) තුමා මේ ගැන පැවැසූ වදනක් අබු තල්හා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

බල්ලන් සහ රූප ඇති නිවෙස්වලට අල්ලාහ්ගේ මලක් වරුන් නොපැමිණෙති. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

සමහර නිවෙස්වල විවිධ රූප දක්නට ලැබේ. ඒවා අතර, කාෆිර්වරු වන්දනාමාන කරන සමහර පිලිමයන්ගේ රූපද තිබේ. ඒවා තැගි ලෙස ලැබූ බවත්, අලංකාරය සඳහා තබා ඇති බවත් මවුහු පවසති. තමුත් මේවා අනෙක් රූපයන්ට වඩා තදබල ලෙස තහනම්ය. එසේම බිත්තිවල එල්ලා ඇති රූප එල්ලා නොමැති රූපවලට වඩා තදබල ලෙස තහනම්ය. මක්නිසාද යත්, මෙවන් සමහර රූප ගරුත්වය හා යාඥාව කරා යොමු කරන්නේය. තවත් සමහර රූප අමතකවූ දුක් හා ශෝක නැවත නැවත සිහි ගන්වන්නේය. තවත් සමහර රූප පැරැත්තන් පිළිබඳ අහංකාරය ඇති කරන්නේය.

එසේම, රූප අනුස්මරණය කිරීම සඳහා බව පැවැසීමටද නොහැක. මක්නිසාදයත්, යථාර්තයෙන්

අනුස්මරණය කිරීම යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ සිය සහෝදරයෙකුට හෝ භෞතියෙකුට හෝ පුද්ගලයෙකුට සිත්සතන්තුල තබා සිහිකිරීම හා මහුට පව සමාව හා දයාදයන් ලබාදෙන ලෙස පාර්ථනා කිරීම වේ.

එහෙයින්, මෙවන් රූප ඉවත් කිරීම හෝ විනාශ කිරීම අනිවාර්ය වේ. එනමුත්, එසේ කිරීමට අපහසු වන්නේ නම් ප්‍රශ්නයක් නොවන්නේය. උදාහරණයට, අද විවිධ භාණ්ඩ, පැකට්ටු, ගැලුම්, ටින්, ප්‍රයෝජනවත් පොත්පත්, ශබ්දකෝෂ යනාදීන්හි රූපයන් වැළකවීමට නොහැකි තරමට බහුලව පවතී. නමුදු, ඒවාද ඉවත් කිරීමට හැකිනම් වෙහෙස දැරිය යුතුය. සමහර භාණ්ඩවල ඇති රූප අනිවාර්යයෙන්ම ඉවත් කළ යුතුය. නොඑසේනම්, ඒවා කෙරෙහි දැඩි අවවාදයෙන් සිටිය යුතුය. අත්‍යවශ්‍ය අවශ්‍යථාවන් සඳහා හැඳුනුම් පත්, ගමන් බලපත් හා වෙනත් රජයේ ලිපි ලේඛණයන්හි ඇති රූප ආරක්ෂාකර තබාගත හැක. ගරුත්වය නොකරන, පාද වල පැහිමට ලක්වන රූප කෙරෙහි සමහර විද්වතුන් අනු මතකර ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

මෙලොට හැකිතරම් අල්ලාහ්ට බිය වන්න.
(අල්කූර්ආන්-64:16)

සිහින ගැන අසත්‍ය පැවසීම

සමහරුන් මිනිසුන් අතර තමාට කීර්තියක් හා ප්‍රසිද්ධියක් ලබා ගැනීම සඳහා හෝ මුදල්මය

ප්‍රයෝජනයක් ලබා ගැනීම සඳහා හෝ තම සතුරන් බිය ගැන්වීම සඳහා හෝ වෙනත් මෙවන් හේතූන් මත හෝ නොදුටු සිහින පිළිබඳව දුටු බවට ව්‍යාජ තොරතුරු පතුරුවෙති.

සාමාන්‍ය මිනිසුන් අතරේ බහුලව සිහින පිළිබඳව දැඩි විශ්වාසයක් සහ මවුන්ට ඒවා ගැන අධික ලැදියාවක් පව තිත බැවින් මවුහු මෙවන් ව්‍යාජ සිහිනවලින් රුවිමට ලක් වෙති. මෙවැනි ක්‍රියාවෙහි යෙදෙන්නන් පිළිබඳව තනිවදත් වල දැඩි ලෙස අවවාද කර ඇත. තනි මුහමම්දු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව වානිලා බිත් අල්අස්කළ (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

පුද්ගලයෙකු තම පියා නොවන්නෙකුව පියා ලෙස තර්ක කිරීම හෝ තමා තුළට සිහිනයක් දුටු ලෙස පැවසීම හෝ අල්ලාහ්ගේ දුතවරයා නොපැවැසූ දෙයක් පැවැසූ බව කීම හෝ ඉමහත් පාප ක්‍රියාවකි. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

තනිතායක මුහමම්දු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු අබ්බාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නොදුටු සිහිනයක් දුටු බව පවසන්නා (පරලොව දිනයේ) තිරිගු ඇට දෙකක් එකතුකර බිඳින ලෙස බලකරනු ලැබේ. එතමුත්, මහු එයට අසමත් වේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

තිරිගු ඇට දෙකක් එකට එකතු කර බැඳීම අසාර්ථක කරුණක්වන අතර, එයම මහුට දඩුවමකි.

මිනිවළ අභියස හිඳ ගැනීම, පැහීම හා මලමුත්තා පහකිරීම

මෙම කරුණ පිළිබඳව තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබුහුරෙරො (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

බලාගෙන් කෙනෙකු ගින්නක් මත හිඳගෙන එමගින් මහුගේ ඇඳුම් හා ශරීරය දැවීම, මිනිවළ මත හිඳ ගැනීමට වඩා මහුට උතුමය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

සමහරුන් මල අය භූමිදානය කරන කළ යාබද මිනිවළ පැහීමද, එහි තැන්පත් කර ඇති අයට කිසියම් ගරුත්වයක් හෝ සැලකිල්ලක් හෝ නොදී හැසිරීමද අද කාලයේ දැකීමට හැක. මෙසේ කිරීම කෙතරම් බරපතල කරුණක් බව තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් උක්තත් බිත් ආමිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

ගින්නක් මත මා පා තබා ඇවිදීම හෝ තියුණු කඩුවක් මත මා පා තබා ඇවිදීම හෝ මාගේ පාවහන මාගේ පාදය හා සමග සම්බන්ධකර මැසීම හෝ, මුස්ලිම් වරයෙකුගේ මිනිවළ මත මා පා තබා ඇවිදීමට වඩා මාහට ඉතා සතුටකි. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

තඛිතායක තුමා ප්‍රකාශ කළ පරිදි කරුණු මෙසේ නම්, සුසාන භූමියක් අත්පත්කර ගෙන එහි

ගොඩනැගිලි සාදා වෙළඳාම් කරන්නාගේ සහ පදිංචිවී සිටින්නාගේ තත්ත්වය කෙසේ පවතීද ?

සමහර අයහපත්ශීලී දුෂ්ඨ පුද්ගලයන් මිනිවළ මත මල මුත්‍රා පහ කරති. මවුන්ට මලමුත්‍රා පහකිරීමට අවශ්‍යවූ කළ මවුන් තාප්පයෙන් පැනගෙන හෝ වෙනත් කුමන මාර්ගය කින් හෝ සුසාන භූමියතුලට පිවිස එහි තම අවශ්‍යතාවය ඉටු කරන අතර, කිලිටු සහ දුගඳ මගින් එහි තැන්පත්ව සිටින්නන්ට අවහිර කරති. මේ ගැන තඹිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් උක්තත් බිත් ආමිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සුසාන භූමියෙහි මල මුත්‍රා පහ කිරීම හා කඩ විදියෙහි (ලැප්ප්චීමෙන් තොරව) මලමුත්‍රා පහකිරීම අතරෙහි මාහට කිසිදු වෙනසක් නොමැත. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

එනම්, පොදු ස්ථානයක්වූ කඩ විදියේ මිනිසුන් ඉදිරියේ ආවරණය කළ යුතු ප්‍රදේශ විවෘතව පවතින තත්ත්වයේ මල මුත්‍රා පහකිරීම කෙතරම් ලැප්ප්චා සහගත වන්නේද, එසේම සුසාන භූමියෙහි මල මුත්‍රා පහ කිරීමද නින්දිත ක්‍රියාවකි. සමහරු සුසාන භූමිවල (විශේෂයෙන් පාලුවූ හා වට තාප්ප කඩා වැටී පවතින සුසාන භූමිවල) කුණු ගොඩ සහ කැලි කසල යනාදී දමති. තඹිතුමාගේ මෙම අවවාදයෙහි මවුන්ද කොටස් කරුවන්ය. මිනිවල බැහැදැකීමට අදහස් කරන්නන් මිනිවල අතර ගමන් කරනවිට තම පාවහන් ගලවා ගැනීම එකී සාරධර්මයන් අතර එකකි.

මුත්‍රාවෙන් ආරක්ෂා නොවීම

මිනිසාගේ සියළුම විෂයයන්ම ශීලාවාර කිරීමේ මාර්ගය වටහා දීම ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි විශේෂභාවයකි. අපවිත්‍රයෙන් ඉවත්වී පිරිසිදුකමින් සිටීමද මෙවන් අතර එකකි. එබැවින් ඉස්ලාම් ධර්මය ජලය හා ගල් මගින් පවිත්‍ර කළ යුතු බව අණ කරයි. එපමණක් නොව, පිරිසිදුකම සහ පවිත්‍රතාවය විය යුතු කුමද ඉස්ලාම් වටහා දෙන්නේය. සමහර මිනිසුන් තමන්ගේ ඇඳුම්හි හෝ ශරීරයෙහි හෝ අපිරිසිදු දෙය ගැවී මට හේතුවන දෙයින් ප්‍රවේශම් වීම ගැන නොසැලකිලිමත්ව සිටිති. එපමණක් නොව, (පසුව) එය මවුන්ගේ (සලාතය) තැමදුම පවා අවලංගුවීමටද හේතුවේ. මෙය මිනිවලෙහි වෙද නාවට ලක් කිරීමටද හේතුවන බවද තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් පවසන්නේය. මෙවැනි තබ් වදනක් ඉබ්නු අබ්බාස් (රලි) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මදිනා තහරයෙහි එක් වත්තක් පසුකර ගමන් කරනවිට තමනමන්ගේ මිනිවලෙහි පුද්ගලයන් දෙදෙනෙකගේ වෙදනා කරනු ලබන ශබ්දයක් ඇසීය. පසු එතුමා ‘මවුන් දෙන්නා වෙදනා කරනු ලබන්නේ මහා පාපයන් සඳහා නොවේ’ යනුවෙන් පවසා පසුව ‘එසේ මයි. මවුන් අතර කෙනෙක් මුත්‍රා පහ කරන කළ එයින් ප්‍රවේශම් නොවී සිටියේය. අතෙකා කේළාම් කියමින් ඇවිද සිටියේය.....’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

එසේම, වෙනත් වදනක නම් මුහුම්මදු (සල්) තුමාණන් ‘මිනිවලෙහි අධික වේදනා මුත්‍රා පහ කිරීම හා සම්බන්ධ නිසා සිදුවේ’ යනුවෙන් පැවැසිය. (ග්‍රන්ථය : අභ්මද්)

පුද්ගලයෙකු මුත්‍රා පහ කරන කළ එය පරිපූරණයෙන් පිටත්වීමට පෙර ඉක්මනින් නැගිටීම හෝ තමා කරා විසිවන ආකාරයේ හා ස්ථානයේ හිඳගෙන පහකිරීම හෝ පහකළ පසු ජලය, ගල් හා කඩදාසි යනාදියෙන් පිරිසිදු තොකිරීම හෝ පරිපූරණයෙන් තොරව පවුත්‍ර කිරීම යනාදීන් මුත්‍රා පහ කිරීමේ අසම්පූර්ණ තාවයෙහි අත්තර්ගතවේ.

අද මුස්ලිම්වරුද කාෆිර්වරුන්ට සමානව හැසිරීමේ ක්‍රියා මාර්ගයේ යෙදෙති. එනම් පොදු වැසිකිලි සංකීර්ණවල මුත්‍රා පහකිරීම සඳහා බිත්තිවල සමහර තැන් සකසා ඇත. ඒවා දොරටුවෙන් තොරව විවෘතව පවතී. එහි මිනිසුන් යන එන අය ඉදිරියේ කිසිදු ලැප්ජාවීමකින් තොරව මුත්‍රා පහකරති. පසුව පිරිසිදු කිරීමෙන් තොරව සිය ආඥම ආඥගෙන පිටත් වෙති. මොවුන් තමන්ගේ ආවරණ ප්‍රදේශ ආවරණය තොකර මිනිසුන්ගේ බැල්මට ලක් කිරීම හා මුත්‍රාවෙන් තමාව රූක ගැනීම සඳහා පිරිසිදු තොකිරීම යනාදි තහනම් තිත්දිනවු කාර්ය දෙකෙහි එකම වෙලාවෙහි යෙදෙති.

හොරෙන් ඇහුම්කන් දීම

මිනිසුන් යෙදී සිටින කතා බහවලට මවුන්ද එය පිටස්තර අය ඇහුම්කන් දීම අකැමැතිව සිටින කළ එයට හොරෙන් ඇහුම්කන් දීම තහනම් වේ. අල්ලාස් තආලා ‘මබලා සාරා අවුස්සන විමසීමිහි නොයෙදෙන්න’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (අල්කුර්ආන්-49:12)

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ බව ඉබ්නු අබිබාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ මිනිසුන් අකැමැත්තෙන් සිටින තත්වයේදී මවුන්ගේ කතා බහවලට හොරෙන් ඇහුම් කන් දෙන්නේද, මහුගේ කන් දෙකෙහිම ඊයම් තහඩුව උණුකර වක්කරනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි හා තබරාහි)

කෙනෙකු මිනිසුන් තොදාන සිටින පරිදි මවුන්ගේ කතා බහවලට හොරෙන් සවන් දී මහුන්ට යම් කරදරයක් ඇති කිරීමේ වෙනතාවෙන් එහි කතා බහවූ දේ පිටස්තර අයට පැවැසුවේ නම්, මහු හොරෙන් ඇහුම්කන් දීමේ (හා සාරා අවුස්සන විමසීමේ යෙදු) පාපය සමග කේළම් කියු වෙනත් පාපයක්ද කළ අයෙකු ලෙසට පත්වේ. තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාණන් ‘කේළම් කියන්නා ස්වර්ගයෙහි නොපිවිසේ’ යනුවෙන් පවසන්නේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

අසල් වාසීන්ට අපරාධ කිරීම

අල්ලාහ් අල්කුර්ආනයෙහි අසල් වාසියා පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

තවද, ඔබලා අල්ලාහ්ට (පමණක්) වැඳුම් පිදුම් කරන්න. ඔහුට කිසියම් දෙයකින් හෝ ආදේශ නොකරන්න. දෙමාපි යන් සමග යහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන්න. තවද, දෘතීන්, අනාථයන් සහ දිළිඳුන් සමගද යහපත් භාවයෙන් හැසිරෙන්න. එසේම, දෘතීන්වූ අසල්වාසියන්, දෘතීන් නොවන අසල්වාසියන්, සම්පයෙන් සිටින මිත්‍රයන්, මගීන් හා ඔබලා යටතේ සිටින වහලුන් සමගද සාරධර්මයෙන් හැසිරෙන්න. නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් ව්‍යාජ අභාකාර හා ආචම්බරකරු වන් ප්‍රිය නොකරයි. (අල්කුර්ආන්-4:36)

අසල් වාසියාට කම්පන කාර්යයන් හා මවුන්ගේ අයිතිවාසි කම් වැදගත්වන බැවින්, මවුන්ට හිරිහැර කිරීම තහනම්ය. තනිතායක ලුහම්මද (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු පුරෙහ් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මම අල්ලාහ් කෙරෙහි දිවුරා කියන්නෙමි, ඔහු විශ්වාසය නොකරන්නේය. මම අල්ලාහ් කෙරෙහි දිවුරා කියන්නෙමි, ඔහු විශ්වාසය නොකරන්නේය. මම අල්ලාහ් කෙරෙහි දිවුරා කියන්නෙමි, ඔහු විශ්වාසය නොකරන්නේය. (තුන් වරක්) යනුවෙන් තබිතුමා

පැවැසූ කළු, අල්ලාහ්ගේ දුතයාණෙනි, ඔහු කවරෙකුද ? යනුවෙන් අනුගාමිකයෝ විමසූහ. එකළ එතුමා ‘කවරෙකුගේ හිරිහැරයෙන් සිය අසල්වැසියා බියෙන් සිටින්නේද ඔහුය’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : ඛුහාරි)

පුද්ගලයෙකු තමාගේ අසල් වැසියන් හා සමග යහපත් ශීලයෙන්ද අයහපත් ශීලයෙන්ද හැසිරෙන්නේ ? යන්නෙහි මිමිමක් වශයෙන් තබනුමා හඳුන්වා දෙන්නේ, ඔහු පිළිබඳව මවුත් කරන ප්‍රශංසාව හා තිත්දාව මගිනි. අබ්දුල්ලාහ් බිත් මස්ජාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

මිනිසෙකු තබන මුහම්මදු (සල්) තුමාගෙන් ‘අල්ලාහ්ගේ දුතයාණෙනි, මම යහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන්නේද ? හෝ අයහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන්නේද ? බව මා දැනගන්නේ කෙසේද ?’ යනුවෙන් විමසීය. එයට තබනුමා ‘ඔබ යහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන බව ඔබේ අසල් වැසියා කීම ඔබ සවන් දෙන්නේනම්, ඔබ යහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන්නාය. එසේම, ඔබ අයහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන බව ඔබේ අසල් වැසියා කීම ඔබ සවන් දෙන්නේනම්, ඔබ අයහපත් ශීලයෙන් හැසිරෙන්නාය’ යනුවෙන් පැවැසීය. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

අසල් වැසියාට කරන හිරිහැරය විවිධ ආකාරයෙන් පවතී. ඒවා අතර, යාබදව පවතින තිවසේ පොදු බිත්තියෙහි අසල් වැසියා සිය වහලේ බාල්කය යනාදී දෙය යාකිරීම වැළකීම හෝ හිරු එළිය හා සුළඟ අසල්

වැසියාට තොලාබෙන සේ මහුගේ අතවසරයෙන් තම නිවසේ බිත්තිය උස් කිරීම හෝ මහුගේ නිවසට ඉදිරියෙහි ඇති තම ජනේළය විවෘත කර එමගින් මහුගේ නිවෙස් තුළ පවතින අභ්‍යන්තර දෙය එබී බැලීම හෝ තට්ටු කිරීම හා සෝෂා කිරීම යනාදි හිරිහැර ඇතිකරන ශබ්ද මගින් විශේෂයෙන් මවුත් නිදාගන්නා හා විවේකයෙහි යෙදෙන වෙලාවන්හි මහුට කරදර කිරීම හෝ මහුගේ දරුවන්ට පහර දීම හා මහුගේ දොරටුව ඉදිරියෙහි කුණු කසල විසි කිරීම යනාදීන් ඇතුළත්වේ.

අසල් වැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම පැහැර හැරීම ඉමහත් පාපයකි. එසේ කරන්නාට එකී පාපය විවිධ ගුණයකින් වර්ධනයවේ. තබ්‍රිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමා පැවැසූ බව මික් දාද් බිත් අස්වද් (රලි) තුමා වාර්තා කරන්නේය.

මිනිසෙක් ස්ත්‍රීන් දස දෙනෙක් හා සමග දුරාවාරයෙහි යෙදීම, තම අසල් වැසියාගේ බිරිඳ හා සමග දුරාවාරයෙහි යෙදීමට වඩා (දඩුවමින්) සරලකි. එසේම, මිනිසෙකු නිවෙස් දහයක සොරකම් කිරීම, තම අසල් වැසියාගේ නිවසෙහි සොරකම් කිරීමට වඩාද (දඩුවමින්) සරලකි. (ග්‍රන්ථය : අන්මද්)

සමහර දුෂ්ඨයන් තම අසල් වැසියා නිවසෙහි තොසිටින රාත්‍රිය අවස්ථාවක් වශයෙන් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් මහුගේ නිවෙස් තුළට පිවිස එහි හානි සිදු කරති. ඉමහත් වෙදනා ඇති (අවසන්) දිනයෙහි මෙවන් අයට විනාශය ඇත.

අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේ අපරාධ කිරීම

කවරෙකුට හෝ කිසියම් අපරාධයක් නොකළ යුතුයි යන්නෙහි ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි මූලික කරුණෙකි. ඒ අනුව පුද්ගලයෙකු අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කරනවිට එමගින් හිමිකරුවන්ට හෝ ඔවුන්ගෙන් සමහරුන්ට හෝ අපරාධ කිරීමද තහනම්ය. එසේ කරන්නාට තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා අවවාද කර පැවැසූ වදනක් අඛු සර්මන් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු (අන් අයට) අපරාධ කරන්නේද, අල්ලාහ් මහුට අපරාධ කරයි. එසේම, කවරෙකු (අන් අයට) අපහසුතාවය ඇති කරන්නේද, අල්ලාහ් මහුට අපහසුතාවය ඇති කරයි. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

මිනිසුන් විවිධ ක්‍රම අනුගමනය කර අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීම මගින් අපරාධ කරති. එනම්, ඒවා තම සම්පත්වලින් තම හිමිකරුවෙකුට ආගමින් උරුම වූ හිමිකම යාම වැළකීම හෝ කෙනෙකුට කෙතරම් ප්‍රමාණයක් ලබා දිය යුතු බවට ආගම නියමකර ඇත්තේද, එයට පටහැනිව මරණ ශාසනය කිරීම හෝ තම සම්පත්වලින් තුනෙන් එකට වැඩි ප්‍රමාණයක් මරණ ශාසනයෙහි ලිවීම යනාදීන්ය. මෙසේ ලිවීම තහනම්ය.

ඉස්ලාමීය ඡරිතයන් පද්ධතිය යටතේ උසාවි නොපවත්වන රටවල ජීවත්වන මුස්ලිම් වරුන්ට අල්ලාහ් නියමකර ඇති (සමපත්) උරුමය එම උසාවි මගින් ලබා ගැනීම අපහසුවේ. මන්දයත්, එම උසාවිවල විනිශ්චය කරනු ලබන්නේ, ඡරිතයන් නීතිරීතිවලට පටහැනි මිනිසුන් විසින් සමපාදනය කරනලද නීතිරීතීන් මගිනි. එසේම, ඡරිතයන් නීතිරීතිවලට පටහැනිව නීතිඥවරුන් මාර්ගයෙන් ලියාපදිංචි කරනු ලබන අන්තිම කැමැත්ත ප්‍රකාශය අනුව ක්‍රියා කරන ලෙසට එම උසාවිද නියෝග කරන්නේය. එහෙයින්, මවුන්ගේ අත් ලියූ දේද, මවුන් උපයාගත් දේද මවුන්ට පරිහානිය ගෙනදේ.

දාදුකැට (BACKGAMMON) ක්‍රීඩා කිරීම

මිනිසුන් අතර ව්‍යාප්තව පවතින බොහෝ ක්‍රීඩාවල විවිධ තහනම් කරුණු කිපයක් අන්තර්ගතව පවතී. ඒවා අතරේ දාදුකැට (Backgammon) ක්‍රීඩා යන හුදු කෙලීමක්ද එකකි. එසේම, සමාජය තුළ මෙවන් හුදු කෙලීම් වර්ග කිපයක්ම පවතී. විවිධ හුදුවන්හි දොරටු විවෘතකර දෙන මෙම බැක් ගැමන් ක්‍රීඩාව පිළිබඳව තනිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් සුලෙමාන් බින් බුරෙර්දා (රලි) මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු දාදුකැට (බැග්ගැමන්) කෙලියෙහි යෙදෙත් තේද, මහු උරාගේ මත්සයෙහි සහ රුධිරයෙහි තම අත ස්පර්ශ කළ අයෙකු සේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

තබ්‍රිකායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් අබුමුසා (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු දාදුකැට කෙලිය (බැක්ගැමන්) යන ක්‍රීඩාවෙහි යෙදෙන්නේද, මහු අල්ලාහ්ට හා මහුගේ දුතවරයාට වෙනස් කම් කළේය. (ග්‍රන්ථය : අහ්මද්)

ගෘහ කිරීම

මිනිසුන්ගෙන් වැඩි පිරිස් කෝපයට ලක්වන අවස්ථාවල තම දිව පාලනය කරගැනීමට නොහැකිව එවිගසම ශාප කරති. එම අවස්ථාවේ මවුන් මිනිසුන්, සිව්පාවන්, අප්‍රාණික දේ, කාලය, දින, වෙලාව යනාදීන්ට ශාප කරති. එපමණක් නොව, සමහරවිට තමන්ට හා තම දරුවන්ටද ශාප කරති. එසේම සැමියා බිරිඳටද බිරිඳ සැමියාටද ශාප කරති. මෙසේ ශාප කිරීම විපාකය ගෙනදෙන පිළිකුල් කළ යුතු තහනම් කරුණකි. තබ්‍රිකායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ වදනක් සෛද් බින් තාබින් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ විශ්වාස වන්නයෙකුට ශාප කරන්නේද, මහු මහුව සානනය කළ සේය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

අධිකව ශාප කරන්නේ ස්ත්‍රීන්මය. එය මුන් තරකාදී යෙහි පිවිසීමට හේතුවන බවට තබි මුහමම්ද (සල්) තුමා වටහා දෙන්නේය. එසේම, ශාප කරන්නන් පරලොව දින නිර්දේශ කරන්නන් ලෙසට ඉදිරිපත්ව නොසිටිති. මෙලෙස කෙනෙකු පුද්ගලයෙකුට අසාධාරණයක් ලෙස ශාප කිරීමේ බරපතලකමනම්, එකී ශාපය මහුටම හානි කිරීමකි. එනම් එය තමා විසින්ම තමාට එරෙහිව අල්ලාහ්ගේ භාග්‍යයෙන් ඇත්වීම සඳහා ප්‍රාර්ථනා කළ සේ පවතී.

අලෝභා බස් කීම

සමහර ස්ත්‍රීන් මළිඅය වෙනුවෙන් ශෝකය පෙන්වමින් අදෝන බස් කියති. තම මුහුණේ හා කම්මුලෙහි ගසාගෙන අඩා වැලපී සිටිති. මේවා සියල්ල ඉස්ලාම් ධර්මයෙන් තහනම්කර ඇති ඉතා පිළිකල් කළයුතු කාර්යයන්ය. එසේම, සමහරුන් ඇඳුම් ඉරා ගනිති. හිස බුගසා හෝ හිස කෙස් දිගහැර එවා කඩා ගනිති. මේවා සියල්ල අල්ලාහ්ගේ නියමය සහ දෙවිය පිළිනොගැනීම හා පිඩාවන් නොඉවසීම වටහා දෙයි. මේ පිළිබඳ තබි වදනක් අබු උමාමා (රලී) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

නිශ්චයෙන්ම, නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා (පීඩන යට ලක්වූ කළු) සිය මුහුණ තුඩාල කරගන්නා ස්ත්‍රිත්වද, සිය අඳුම් ඉරා ගන්නා ස්ත්‍රිත්වද, මාහට සිදුවූ විතාශයතේ, යනාදී වචන වලින් පසුතැවිලි අඩා වැළපන ස්ත්‍රිත්වද ශාප කළේය. (ග්‍රන්ථය : ඉබ්නු මාජා)

නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබ්දුල්ලාහ් බිත් මස්ජාද් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කම්මුලට ගසා ගන්නා, නමාගේ අඳුම් ඉරා ගන්නා හා අනුවණ වචන වලින් අඩා වැලපන්නා අප සමාජයට අයත් අය නොවන්නාය. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබ්දු මාලික් අල්අෂ්අජ් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

අදෝන බස් කියන ස්ත්‍රිය, ඇය මරණයට පත්වීමට පෙර පාපොච්චාරණය නොකළේනම්, ඇය පරලොව දිනයේ තාර වලින් යුත් අඳුම් හා කැසෙන කම්ස අන්දවමින් නැගිටට වනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මුහුණට පහරදීම හා හංවඩු ගැසීම

මිනිසුන්ගේ මුහුණට පහර දීම හා සිව්පාවන්ගේ මුහුණට හංවඩු ගැසීම පිළිබඳ නබි වදනක් ජාබිර් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තඛිතායක (සල්) තුමා මුහුණට පහර දීම හා මුහුණට හාවඩු ගැසීම තහනම් කළේය. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මුහුණට පහර දීම

සමහර පියවරැන් හා ගුරුවරැන් උමයින්ට දඩුවම් කරන කළ සිය අතින් හෝ වෙනත් දේ මගින් ඔවුන්ගේ මුහුණට පහර දෙති. එසේම සමහරු තම මෙහෙකරුවන්ටද මෙසේ පහර දෙති. මෙය අල්ලාහ් කුමන මුහුණ මගින් මිනිසාව ශ්‍රේෂ්ඨමත් කළේද, එවන් මුහුණ තිත්දින කිරීමකි. මෙසේ මුහුණට පහර දීමෙන් සමහරවිට මුහුණෙහි වටිනා අවයව විනාශ වීමටද හේතුවේ. පසුව ඒ වෙනුවෙන් කණගාටුවට පත්වේ. (එපමණක් නොව,) එය වෙනුවෙන් ඔහු පලිගැනී මටද ලක්වනු ඇත.

සිවිපාවන්ගේ මුහුණට හාවඩු ගැසීම

සමහරුන් සළකුණක් වශයෙන් සිවිපාවන්ගේ මුහුණෙහි හාවඩු ගසති. මෙමගින් එම සිවිපාවන්ගේ අයිති කරුවන් තම සිවිපාවන් හඳුනා ගැනීමට හෝ ඒවා අතුරුදන්වූ කල නැවත අයිතිකරුවන්හට භාර දීමට හෝ හැකිවේ. මෙසේ කිරීම තහනම්ය. මෙයින් එම ප්‍රාණීන්ගේ මුහුණ අවලක්ෂණ යටද ඒවා වදහිංසාවටද ලක් වේ. සමහරුන් මෙසේ හාවඩු ගැසීම අප ගෝත්‍රයෙහි සිරිතක් හා විශේෂ කරුණක් ලෙස තර්ක කළත්, මෙය තහනම්ය. නමුදු, මුහුණ හැර

වෙනත් තැන්වල සම්බන්ධයෙන් වශයෙන් හාවඩු ගැසීමෙන් ප්‍රශ්නයක් නොවන්නේය.

දින තුනකට වඩා මුස්ලිම්වරුන් අප්‍රිය කිරීම

මුස්ලිම්වරුන් අතරෙහි අසමගිය හා බෙදීම ඇති කිරීම සානාත්ගේ ක්‍රියාවකි. සානාත්ගේ මාර්ග අනුගමනය කරන අධික පිරිස් ඉස්ලාමය අනුමත නොකරන හේතුවෙන් මත තම සහෝදර මුස්ලිම්වරු සමග අමනාප ඇතිකර ගනිති. මවුන් අතර පවතින ඥාතිකම පවාද විසන්ධිකර ගනිති. මෙලෙස අමනාප විමට ගනුදෙනුවල ඇතිවූ සාමාන්‍ය මත මනාත්තර හෝ නොයෙකුත් සුළු ක්‍රියා කලාප හෝ හේතුවිය හැක. සමහර විට මෙම අමනාපය දීර්ඝ කාලයකට පවා පවතී.

පුද්ගලයෙක් සමහරවිට කෙනෙකු සමග කතා බහක නොයෙදෙන බව දිවුරයි. මහුගේ ගේ දොරට පා නොතබන බවට භාර වේ. මහුව මගෙහි දුටු කළු නොසළකා මුහුණ හරවා ගනී. යම් සභාවක හෝ මිනිසුන් රැස්වන තැනක මහුව දුටුවද, මහුව නොසළකා මහුව ඉදිරියෙහි හා පසුව සිටින්නන් සමග අතට අතදී ආචාරකර මහුව අභිබවා යයි. මෙය මුස්ලිම් සමාජය අසරණවීමට හේතුවකි. එනිසා මේ පිළිබඳ ඉස්ලාමිහි තීරණි හා අවවාද තදබල ලෙස පවතී.

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබුහුරෙරො (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

තම සහෝදරයා සමග දින තුනකට වඩා අමනාපයෙන් සිටීම කිසිදු මුස්ලිම් වරයෙකුට හෝ අනුමත නොවන්නේය. කවරෙකු එලෙස දින තුනකට වඩා අමනාපයෙන් සිට මිය ගියේද, මහු නරකාදියෙහි පිවිසේ. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු කර්රාස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

කවරෙකු හෝ තම සහෝදරයා සමග වසරක කාලයක් අමනාපයෙන් සිටියේනම්, මහු මහුව සාතනය කළී අයෙකු සේය. (ග්‍රන්ථය : අල්අදබුල් මුර්රද්)

මුස්ලිම් වරුන් අතර පවතින ඥාතිත්වය විසන්ධි කිරීම, අල්ලාහ්ගෙන් පවි සමාව ලැබීමට බාධකයක් ලෙසට පවතී. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා පැවැසූ බව අබු හුරෙරො (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

සෑම සතියකම සදුදා හා බ්‍රහස්පතින්දා යන දෙදිනවල මිනිසුන්ගේ ක්‍රියාවන් (අල්ලාහ් ඉදිරියේ) පෙන්වනු ලැබේ. එවිට අමනාපවූ දෙදෙනෙකු හැර අන් සියළුම විශ්වාසනීය දාසයන්ටම පවි සමාව ලබා දෙනු ලැබේ. මවුන් දෙදෙනා සමගිවන තෙක් මවුන්ව අන් හරින්න හෝ කල් තබන්න යැයි (මලක්වරුන්ට) පවසනු ලැබේ. (ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

අමතරව දෙන්නෙකුගෙන් කෙනෙකු වරද වටහා ගෙන අල්ලාහිඳින පාපොච්චාරණය කළේ නම්, මහු (නමා සමග අමතරව සිටින) නම මිත්‍රයා හමුවී මහුට සලාම් කිව යුතුය. එය මහුගේ මිත්‍රයා ප්‍රතික්ෂේප කළේ නම්, මහු සිය වගකීමෙන් නිදහස් වේ. මහු මත කිසියම් වරදක් නොවන අතර, මිත්‍රයාගේ වරද එසේම මහු මත පවතී.

නබිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමාණන් ප්‍රකාශ කළ වද නක් අබු අයිශ්‍රාහි අල් අන්සාරී (රලී) තුමා මෙලෙස වාර්තා කරන්නේය.

නම සහෝදරයා සමග රාත්‍රී තුනකට වඩා අමතරව සිටීම කිසියම් මුස්ලිම් වරයෙකුටද අනුමත නොවන්නේය. මවුන් දෙදෙනා හමුවන මොහොතක කෙනෙකු අනෙකා ව නොසළකා ප්‍රතික්ෂේප කළ නොයුතුය. මවුනතර කවරෙකු ප්‍රථමයෙන් සලාමය පැවැසීමට ආරම්භ කරන්නේද, ශ්‍රේෂ්ඨ වන්නයා මහුමවේ. (ග්‍රන්ථය : බුහාරි)

නමුත්, මෙසේ අමතරව සලාතය ඉටු නොකිරීම හා පාප ක්‍රියාවන්හි හිතුවත්කාරකමින් සිටීම යනාදී ආගමානු කූල හේතුවක් මත අනුමත වේ. අමතරව සිටීම මහු නම පාපයෙන් මිදීමට පලක් වන්නේ නම් හෝ මහු නම පාපයක් ගැන හැඟී තිබුණද මගට ඒවා යනුවෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, මහු හා සමග අමතරව අනිවාර්ය වේ.

නමුදු, අමනාපවීමෙන් මහු පාප ක්‍රියාවල තවතවත් යෙදී ඉක්මවා යන්නේ නම්, හෝ පාපයෙහි හිතුවත්කාර කමින් සිටින්නේ නම්, මහු සමග අමනාප නොවිය යුතුයි. මන්ද යත්, එමගින් ඉස්ලාමය අපේක්ෂා කරන පලක් නොලබන අතර, පාප ක්‍රියාවන් තවතවත් අධිකවීමට හේතුවේ. එනිසා, මෙවැනි අවස්ථාවන්හි මහු හා සමග කිසියම් අමනාපයක් හෝ ඇති නොකොට මහුට අඛණ්ඩව උපදෙස්, දේශනා හා උපකාර කිරීම යෝග්‍යවේ.

සමාජිකය

මෙතෙක් මානව සමාජයෙහි ව්‍යාප්තව පවතින වැළකී සිටිය යුතු තහනම් කරුණු කීපයක් හැකිතාක් අන්දමට මෙහි සාකච්ඡා කොට ඇත.

සර්ව බලධාරී අල්ලාහ්ගෙන් මහුගේ අලංකාරමත් නාම යෙන් ප්‍රාර්ථනා කරමු. අප හා අපි මහුට එරෙහිවීමට බාධා වක් ලෙස පවතින බියබැතිකමද, මහුගේ ස්වර්ගය කරා පිවිසීමට යොමු කරන වන්දනාමානයන්ද මහු අපහට ලබා දෙනු මැනවි. මහු අපගේ පාපයන්ද, අපගේ කාර්යයන්හි අපි සීමා ඉක්මවා යාමද කමා කරනු මැනවි. මහු වැළකීවූ දෙයින් වැළකී සිට මහු අනුමත කළ දෙයින් පමණක්ද, මහු හැර අන් කිසියම් කෙනෙකුගේ හෝ දායාදයෙන් තොරව මහුගේ දායාදයෙන් පමණක්ද සෑහීමට පත්කරනු මැනවි. අප පාපයන් සෝදා පිරිසිදුකර අපගේ පාපොච්චාරණය පිළි ගනු මැනවි. සැබවින්ම,

මහු (අල්ලාහ්) සෑම දේ ශ්‍රවණය කරන්නා හා ඒවා කෙරෙහි පිළිතුරු දෙන්නාය.

නඛිතායයක මුහම්මදු (සල්) තුමාටද, එතුමාගේ පවුල් දොතීන්ටද, එතුමාගේ ශ්‍රාවකරුවන්ටද හා සෑම දෙනාටද අල්ලාහ් මහුගේ කරුණාව හා සාමය පහළී කරනු මැනවි. ප්‍රශංසා සියල්ල විශ්වාසාධිපතියාවූ අල්ලාහ්ටම හිමිවේ.

والله أعلم ، صلى الله على نبينا محمد وآله وصحبه وسلم ،
والحمد لله رب العالمين.